

**Metodika finančních toků a kontroly
strukturálních fondů a Fondu soudržnosti
pro programové období 2004-2006**

s platností od 15. června 2010

Ministerstvo financí ČR

Obsah

ÚVOD.....	1
VYMEZENÍ POJMŮ.....	2
ČÁST I: SPOLEČNÁ USTANOVENÍ.....	5
1. VYBRANÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY.....	5
1.1 PŘEDPISY ES.....	5
1.1.1 FINANČNÍ NAŘÍZENÍ A OCHRANA FINANČNÍCH ZÁJMŮ.....	5
1.1.2 STRUKTURÁLNÍ FONDY.....	5
1.1.3 FOND SOUDRŽNOSTI.....	6
1.1.4 ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK.....	7
1.2 PŘEDPISY A USNESENÍ VLÁDY ČR.....	7
2. HLAVNÍ ZÁSADY FINANČNÍHO ŘÍZENÍ SF A CF.....	10
2.1 ŘÍDÍCÍ ORGÁNY.....	10
2.1.1 ŘÍDÍCÍ ORGÁNY SF.....	10
2.1.2 ŘÍDÍCÍ ORGÁN CF.....	11
2.2 PLATEBNÍ A CERTIFIKAČNÍ ORGÁN.....	12
2.3 CERTIFIKACE USKUTEČNĚNÝCH VÝDAJŮ.....	13
2.3.1 CERTIFIKACE V RÁMCI SF.....	15
2.3.2 CERTIFIKACE V RÁMCI CF.....	15
2.3.3 ZAJIŠTĚNÍ DAT PRO ÚČELY CERTIFIKACE.....	16
2.4 FINANČNÍ ÚTVAR.....	16
2.5 CENTRÁLNÍ HARMONIZAČNÍ JEDNOTKA.....	16
2.6 ÚTVAR PRO WINDING-UP.....	17
2.7 MONITOROVACÍ VÝBORY SF.....	18
2.8 MONITOROVACÍ VÝBOR CF.....	18
2.9 FINANČNÍ ŘÍZENÍ.....	18
2.10 VEDENÍ ÚČETNICTVÍ.....	19
2.10.1 ÚČETNICTVÍ NA ÚROVNI PLATEBNÍHO A CERTIFIKAČNÍHO ORGÁNU.....	19
2.11 ÚČETNICTVÍ NA ÚROVNI KP/KU.....	20
2.12 VÝKAZNICTVÍ (REPORTING).....	20
2.13 BANKOVNÍ ÚČTY PCO.....	21
2.14 ADMINISTRACE ÚROKŮ.....	21
2.15 ZÁSADY PRO ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK.....	22
2.16 ŘEŠENÍ NESROVNALOSTÍ.....	23
2.16.1 ŠETŘENÍ NESROVNALOSTÍ.....	23
2.16.2 EVIDENCE, HLÁŠENÍ A MONITORING NESROVNALOSTÍ.....	25
2.16.3 VNITŘNÍ ÚROVEŇ HLÁŠENÍ NESROVNALOSTÍ.....	26
2.16.4 VNĚJŠÍ ÚROVEŇ HLÁŠENÍ NESROVNALOSTÍ.....	26
2.16.5 POZASTAVENÍ PLATEB A CERTIFIKACE.....	27
2.16.6 VYMÁHÁNÍ PROSTŘEDKŮ DOTČENÝCH NESROVNALOSTÍ.....	27
2.16.7 VYJMUTÍ PROJEKTU ZE SPOLUFINANCOVÁNÍ Z PROSTŘEDKŮ Z ROZPOČTU EU.....	30
3. MONITOROVÁNÍ.....	31
3.1 MONITOROVACÍ SYSTÉM STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ.....	31
3.2 VAZBA MSSF-CENTRAL NA IS VIOLA.....	32
3.3 ZASÍLÁNÍ DAT DO EVROPSKÉ KOMISE.....	33
ČÁST II: STRUKTURÁLNÍ FONDY.....	34
4. OMEZENÍ PRO VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ.....	34
4.1 PROHLÁŠENÍ O BEZDLUŽNOSTI.....	34
5. POVINNOSTI ŘÍDÍCÍCH ORGÁNŮ SF.....	35
5.1 ŘÍDÍCÍ ORGÁN RÁMCE PODPORY SPOLEČENSTVÍ.....	35

5.2 Řídící orgány OP, JPD a PIS	35
6. ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE	37
6.1 PŘECHODNÉ USTANOVENÍ PRO UZAVÍRÁNÍ SMLUV O FINANCOVÁNÍ.....	41
7. FINANČNÍ TOKY STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ.....	41
7.1 ŘÍZENÍ ALOKACE OPERAČNÍCH PROGRAMŮ.....	42
7.2 FINANČNÍ TOKY MEZI EVROPSKOU KOMISÍ A ČESKOU REPUBLIKOU.....	42
7.2.1 STANOVENÍ ZÁVAZKU (ALOKACE) EU	42
7.2.2 ZÁLOHOVÁ PLATBA (TZV. PLATBA NA ÚČET).....	42
7.2.3 PRŮBĚŽNÉ PLATBY	43
7.2.4 ZÁVĚREČNÁ PLATBA.....	43
7.2.5 VRACENÍ PROSTŘEDKŮ DO ROZPOČTU EU.....	43
7.3 FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ.....	44
7.3.1 PROVÁDĚNÍ EX-POST PLATEB PROSTŘEDKŮ ZE SR KONEČNÝM PŘÍJEMCŮM/KONEČNÝM UŽIVATELŮM	44
7.3.2 PROVÁDĚNÍ EX-ANTE PLATEB PROSTŘEDKŮ ZE SR KONEČNÝM PŘÍJEMCŮM/KONEČNÝM UŽIVATELŮM	45
7.3.3 PROVÁDĚNÍ EX-POST PLATEB KONEČNÝM PŘÍJEMCŮM/KONEČNÝM UŽIVATELŮM (OSS, STÁTNÍ FONDY).....	46
7.3.4 PROVÁDĚNÍ PLATEB PROSTŘEDKŮ ZE SR NA POSKYTOVÁNÍ ÚVĚRŮ Z PROSTŘEDKŮ SF	47
7.4 OSVĚDČENÍ O PROVEDENÉ PRÁCI.....	47
7.5 POUŽÍVÁNÍ MĚN	48
7.6 PŘEDKLÁDÁNÍ ŽÁDOSTÍ O PLATBY EVROPSKÉ KOMISI	48
7.7 UKONČOVÁNÍ PROGRAMŮ SF.....	49
7.7.1 TERMÍNY PRO ZASLÁNÍ ZÁVĚREČNÝCH DOKUMENTŮ	49
7.7.2 SUBJEKTY ÚČASTNÍCI SE UKONČOVÁNÍ PROGRAMU ZE SF.....	49
7.7.3 SOUHRNNÉ ŽÁDOSTI.....	50
7.7.4 NESROVNALOSTI NEVYŘEŠENÉ KE DNI UKONČENÍ.....	50
7.7.5 NEDOKONČENÉ A NEFUNGUJÍCÍ PROJEKTY	51
7.7.6 ZÁVĚREČNÁ CERTIFIKACE.....	52
7.7.7 ZÁVĚREČNÁ PLATBA	53
ČÁST III: FOND SOUDRŽNOSTI.....	54
8. ŘÍDÍCÍ ORGÁN CF	54
9. IMPLEMENTAČNÍ ORGÁNY CF	55
10. ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE	55
11. FINANČNÍ TOKY FONDU SOUDRŽNOSTI.....	55
11.1 FINANČNÍ TOKY MEZI EVROPSKOU KOMISÍ A ČESKOU REPUBLIKOU.....	56
11.1.1 STANOVENÍ ZÁVAZKU EU	56
11.1.2 ZÁLOHOVÁ PLATBA (TZV. PLATBA NA ÚČET).....	56
11.1.3 PRŮBĚŽNÉ PLATBY	57
11.1.4 ZÁVĚREČNÁ PLATBA.....	57
11.1.5 VRACENÍ PROSTŘEDKŮ DO ROZPOČTU EU.....	58
11.2 FINANČNÍ TOKY MEZI PCO A ZS.....	58
11.2.1 PROVÁDĚNÍ EX-POST PLATEB PROSTŘEDKŮ ZE SR KONEČNÝM PŘÍJEMCŮM.....	59
11.2.2 PROVÁDĚNÍ EX-ANTE PLATEB ZE SR	59
11.2.3 PROVÁDĚNÍ EX-POST PLATEB KONEČNÝM PŘÍJEMCŮM (OSS, STÁTNÍ FONDY)	60
11.3 POUŽÍVÁNÍ MĚN	61
11.4 PŘEDKLÁDÁNÍ ŽÁDOSTÍ O PLATBY EVROPSKÉ KOMISI	61
ČÁST IV: INICIATIVY SPOLEČENSTVÍ	62
ČÁST V: FINANČNÍ KONTROLA.....	63
12. VEŘEJNOSPRAVNÍ KONTROLA.....	63

12.1	PROHLÁŠENÍ PŘI UKONČENÍ POMOCI.....	63
12.1.1	OBECNÁ USTANOVENÍ O PROHLÁŠENÍ PŘI UKONČENÍ POMOCI	63
12.1.2	ZÁSADY PRO VYSTAVOVÁNÍ PROHLÁŠENÍ PŘI UKONČENÍ POMOCI	64
12.1.3	ZASÍLÁNÍ PROHLÁŠENÍ	65
12.2	KONTROLA VZORKU OPERACÍ NEBO PROJEKTŮ	66
12.2.1	OBECNÁ USTANOVENÍ KONTROLY VZORKU OPERACÍ NEBO PROJEKTŮ	66
12.2.2	SESTAVENÍ PLÁNŮ KONTROLNÍ ČINNOSTI	66
12.2.3	VÝBĚR KONTROLOVANÉHO VZORKU	67
12.2.4	VLASTNÍ KONTROLNÍ ČINNOST	67
12.2.5	VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ, ZPRAVODAJSKÉ POVINNOSTI A NÁVRHY OPATŘENÍ	68
12.3	KONTROLA FYZICKÉ REALIZACE PROJEKTU	68
13.	KONTROLA PODLE MEZINÁRODNÍCH SMLUV A PODLE PŘEDPISŮ ES. 68	
14.	VNITŘNÍ KONTROLNÍ SYSTÉM	69
14.1	ŘÍDÍCÍ KONTROLA	69
14.2	INTERNÍ AUDIT	70
14.2.1	ČINNOSTI INTERNÍHO AUDITU.....	70
14.2.2	PLÁN INTERNÍHO AUDITU	71
14.2.3	ZPRÁVY INTERNÍHO AUDITU.....	71
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	73

ÚVOD

Metodika finančních toků a kontroly strukturálních fondů a Fondu soudržnosti (dále jen „Metodika“) vytváří základní rámec přístupu k finančnímu řízení a kontrole strukturálních fondů (dále jen „SF“) a Fondu soudržnosti (dále jen „CF“). Metodika byla vypracována v souladu s právními předpisy Evropského Společenství (dále jen „předpisy ES“) a právními předpisy České republiky (dále jen „předpisy ČR“).

Metodika je rozdělena na 5 částí:

- Část I: Společná ustanovení;
- Část II: Strukturální fondy;
- Část III: Fond soudržnosti;
- Část IV: Iniciativy společenství;
- Část V: Finanční kontrola.

Přestože SF a CF tvoří jednu část rozpočtu Evropské unie (dále jen „EU“), způsob použití prostředků z těchto fondů do velké míry závisí na efektivní dělbě kompetencí mezi Evropskou komisí (dále jen „EK“) a vládami jednotlivých členských zemí EU:

- EK projednává a schvaluje rozvojové programy navržené jednotlivými členskými státy EU a na základě těchto programů alokuje příslušné částky v rozpočtu EU;
- Členské státy EU a jejich regiony řídí programy, provádějí jejich implementaci prostřednictvím výběru projektů a vykonávají jejich kontrolu a hodnocení;
- EK se zúčastňuje monitorování programů, provádí výplaty schválených výdajů a ověřuje funkčnost a efektivnost zavedených kontrolních systémů.

Vzhledem k tomu, že Metodika nemůže zohlednit veškerá specifika jednotlivých programů, může se stát, že bude třeba postupovat způsobem odlišným od Metodiky. V takových případech rozhoduje o tomto postupu ministr financí na základě návrhu ministra, který má v odpovědnosti příslušný řídicí orgán (dále jen „ŘO“).

VYMEZENÍ POJMŮ

Pro účely Metodiky se rozumí:

1. **Centrálním monitorovacím systémem strukturálních fondů** (dále jen „MSSF-CENTRAL“) informační systém sloužící pro monitorování implementace programů financovaných prostřednictvím SF/CF;
2. **certifikací uskutečněných výdajů** ověření celkové částky vynaložených výdajů vzniklých při implementaci programů a získání ujištění o řádném fungování řídicího a kontrolního systému na všech úrovních implementace;
3. **Finančním útvarem** útvar(y) kapitoly státního rozpočtu (dále jen „SR“), který provádí platby konečným příjemcům/konečným uživatelům (dále jen „KP/KU“) z prostředků SR na spolufinancování a na předfinancování výdajů, které mají být kryty prostředky SF/CF;
4. **Fondem soudržnosti** fond, který je součástí rozpočtu EU, určený pro financování projektů v oblasti dopravy a životního prostředí v členských zemích, jejichž HDP/ob. nepřesahuje 90% průměru EU;
5. **Implementačním (realizačním) orgánem Fondu soudržnosti** (dále jen „ZS-CF“) veřejný nebo soukromý subjekt zodpovědný za organizování výběrových řízení pro projekty financované prostřednictvím CF. ZS-CF je výslovně uveden v každém rozhodnutí EK o poskytnutí pomoci z CF;
6. **Jednotným programovým dokumentem** (dále jen „JPD“) dokument schvalovaný EK pro účely financování cílů 2 a 3 obsahující stejné informace jako RPS a operační program (dále jen „OP“);
7. **Konečným příjemcem** subjekt, který žádá ŘO o příspěvek ze SF nebo CF a přijímá prostředky SF nebo CF předfinancované ze SR či jiných veřejných zdrojů. V případě programů podpory ze SF podle čl. 87 Smlouvy o založení ES a v případě podpory poskytované subjekty jmenovanými členskými státy jsou KP subjekty, které podporu poskytují;
8. **Konečným uživatelem**¹ subjekt, který realizuje projekt a přijímá prostředky ze SF předfinancované ze SR od KP;
9. **Manažerským a účetním systémem VIOLA** (dále jen „IS VIOLA“) informační systém sloužící k finančnímu řízení a účtování o prostředcích z rozpočtu EU na účtech PCO v rámci účetní jednotky MF;
10. **Monitorovacím systémem** informační systém sloužící k monitorování implementace programů spolufinancovaných z prostředků z rozpočtu EU. Nejvyšší úroveň Monitorovacího systému je MSSF Central
11. **Monitorovacím výborem CF** (dále jen „MV-CF“) orgán zřízený na základě dohody mezi členským státem a EK. MV-CF je zodpovědný za monitorování pokroku dosaženého při implementaci projektů a plnění Strategie CF;

¹ Konečným uživatelem je myšlen „příjemce podpory“ podle Národního rozvojového plánu.

12. **Monitorovacím výborem RPS** (dále jen „MV-RPS“) orgán zřízený členským státem po dohodě s ŘO-RPS a po konzultaci s partnery, který je zodpovědný za monitorování pokroku dosaženého při realizaci priorit a cílů stanovených v RPS;
13. **Monitorovacím výborem OP, JPD, PIS** (dále jen „MV“) orgán zřízený členským státem po dohodě s příslušným ŘO a po konzultaci s partnery, který je zodpovědný za monitorování pokroku dosaženého při realizaci priorit a cílů stanovených v programu;
14. **Národním orgánem** ústřední orgán státní správy zodpovědný za realizaci programu Iniciativy Společenství INTERREG III A v České republice;
15. **Nesrovnalostí** porušení právních předpisů ES nebo ČR v důsledku jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu², které vede nebo by mohlo vést ke ztrátě v souhrnném rozpočtu EU nebo ve veřejném rozpočtu ČR, a to započtením neoprávněného výdaje do souhrnného rozpočtu EU nebo do veřejného rozpočtu ČR³;
16. **obrátkovým úvěrovým fondem** fond, který je na základě žádostí KP předložených ŘO doplňován prostředky SF, z nichž jsou poskytovány úvěry KU v souladu s pravidlem 8 nařízení Komise (ES) č. 1685/2000;
17. **odborem Kontrola** útvar Ministerstva financí (dále jen „MF“), který zajišťuje harmonizaci a metodické řízení výkonu finanční kontroly ve veřejné správě, úkoly v oblasti auditu prostředků fondů EU zajišťuje ve spolupráci s útvarem pro winding-up;
18. **opatřením** prostředek, prostřednictvím kterého je realizována priorita v rámci OP, JPD nebo PIS;
19. **operačním programem** dokument schválený EK pro účely realizace RPS, obsahující priority a opatření financované prostřednictvím SF v rámci cíle 1;
20. **Platebním a certifikačním orgánem** ústřední orgán státní správy zodpovědný za celkové finanční řízení prostředků poskytnutých České republice ze SF a CF;
21. **programem Iniciativy Společenství** (dále jen „PIS“) dokument schválený EK pro účely financování Iniciativ Společenství obsahující stejné informace jako OP;
22. **programem** OP, JPD nebo PIS;
23. **programovým dodatkem** dokument obsahující podrobné informace o implementaci programu, zejména pak o opatřeních (včetně *ex-ante* hodnocení opatření), konečných příjemcích a finančním plánu pro každé opatření;
24. **programovými dokumenty** Národní rozvojový plán, RPS, OP, JPD, PIS a programové dodatky;
25. **předfinancováním** předfinancování výdajů, které mají být kryty prostředky

² Hospodářským subjektem se rozumí subjekt zapojený do realizace programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU.

³ V případě vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, platí, že v důsledku porušení rozpočtové kázně došlo nebo mohlo dojít ke ztrátě ve veřejném rozpočtu ČR, a to započtením neoprávněného výdaje. Trestný čin spáchaný v souvislosti s realizací programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU se vždy považuje za nesrovnalost.

- z rozpočtu EU, prostředky SR. V praxi to znamená, že KP obdrží prostředky SR, které mají být kryty prostředky z rozpočtu EU, a po vynaložení tohoto výdaje ze SR jsou prostředky z rozpočtu EU převedeny z účtu PCO do SR;
26. **Rámcem podpory Společenství** (dále jen „RPS“) rozhodnutí EK o financování jednotlivých OP v rámci cíle 1;
 27. **Řídicím orgánem** vládou pověřený ústřední orgán státní správy zodpovědný za řízení, koordinaci a implementaci projektů CF, OP, PIS nebo JPD;
 28. **Řídicím orgánem RPS** (dále jen „ŘO-RPS“) vládou pověřený ústřední orgán státní správy zodpovědný za vypracování Národního rozvojového plánu a celkové řízení RPS, zejména za koordinaci přípravy OP, komunikaci s EK v oblasti programování a poskytování metodické pomoci jednotlivým ŘO v oblasti řízení. Pro Národní orgán se použijí ustanovení pro Řídicí orgán přiměřeně;
 29. **strukturálními fondy** Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond, Evropský zemědělský orientační a záruční fond – orientační sekce a Finanční nástroj pro orientaci rybolovu;
 30. **sub-platebním orgánem** národní instituce přijímající v rámci iniciativy Společenství INTERREG III A platby od platebních orgánů v partnerských zemích. PCO České Republiky plní funkci sub-platebního orgánu v rámci iniciativy Společenství INTERREG III A u programů ČR – Rakousko, ČR – Bavorsko, ČR – Sasko a ČR – Slovensko;
 31. **univerzálním účtem PCO** běžný účet MF/PCO zřízený u České národní banky vedený v CZK pro příjem vymožených prostředků a k vyrovnávání kurzových rozdílů vzniklých při úhradě souhrnných žádostí předložených ŘO;
 32. **Útvarem pro kontrolu vzorku operací** (popř. kontrolu výběrového souboru akcí v českém znění nařízení) útvar ministerstva, který je ŘO, určený k provádění kontrol vzorku operací na místě podle kapitoly IV nařízení Komise (ES) č. 438/2001;
 33. **Útvarem pro kontrolu vzorku projektů** (popř. kontrolu výběrového souboru v českém znění nařízení) útvar ministerstva, určený k provádění kontrol vzorku projektů na místě podle kapitoly IV nařízení Komise (ES) č. 1386/2002;
 34. **Útvarem pro vydávání prohlášení při ukončení pomoci** (dále jen „útvar pro winding-up“) odbor Auditní orgán – Centrální harmonizační jednotka MF pověřený vydáváním prohlášení při ukončení pomoci SF v souladu s čl. 15 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a prohlášením při ukončení projektu CF v souladu s čl. 13 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002;
 35. **zdrojovým účtem PCO** běžný účet MF/PCO zřízený u České národní banky vedený v EUR a určený pro příjem a administraci prostředků z rozpočtu EU;
 36. **způsobilými výdaji** výdaje uskutečněné v rámci období stanoveného v rozhodnutí o poskytnutí pomoci, které jsou v souladu s příslušnými předpisy ES⁴;
 37. **Zprostředkujícím subjektem** subjekt, na který ŘO, v rámci dohody o delegování pravomocí či jiného písemného právního aktu, delegoval výkon některých svých činností.

⁴ Např. nařízení Komise (ES) č. 1685/2000.

ČÁST I: SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

1. VYBRANÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY

Uvedené právní předpisy a dokumenty je třeba vždy používat v platném znění. Jednotlivé novelizace nejsou uváděny. ŘO zodpovídají za zajištění informovanosti o platném znění legislativy ES v rámci celé implementační struktury.

1.1 PŘEDPISY ES

1.1.1 FINANČNÍ NAŘÍZENÍ A OCHRANA FINANČNÍCH ZÁJMŮ

- 1) Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství⁵;
- 2) Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2185/96 ze dne 11. prosince 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem;
- 3) Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských Společenství;
- 4) Nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2343/2002 ze dne 23. prosince 2002 o rámcovém finančním nařízení pro orgány uvedené v čl. 185 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství;
- 5) Nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství⁶;
- 6) Nařízení Komise (ES) č. 1681/1994 ze dne 11. července 1994 týkající se nesrovnalostí a zpětného získání chybně vyplacených částek v souvislosti s financováním strukturálních politik a organizací informačního systému v této oblasti.

1.1.2 STRUKTURÁLNÍ FONDY

- 7) Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ze dne 21. června 1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech;
- 8) Nařízení Rady (ES) č. 1263/1999 ze dne 21. června 1999 o finančním nástroji pro orientaci rybolovu;

⁵ Toto nařízení bylo změněno rozsáhlou novelou nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1995/2006 ze dne 13. prosince 2006, kterým se mění nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství.

⁶ Toto nařízení bylo změněno rozsáhlou novelou nařízení Komise (ES, Euratom) č. 478/2007 ze dne 23. dubna 2007, kterým se mění nařízení (ES, Euratom) č. 2342/2002 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství.

- 9) Nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 ze dne 17. května 1999 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EAGGF) a o změně a zrušení některých nařízení;
- 10) Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1783/1999 ze dne 12. července 1999 o Evropském fondu pro regionální rozvoj;
- 11) Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1784/1999 ze dne 12. července 1999 o Evropském sociálním fondu;
- 12) Nařízení Komise (ES) č. 448/2004 ze dne 10. března 2004, kterým se mění nařízení (ES) č. 1685/2000, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 týkající se způsobilosti výdajů na činnosti spolufinancované strukturálními fondy a zrušuje se nařízení (ES) č. 1145/2003;
- 13) Nařízení Komise (ES) č. 448/2001 ze dne 2. března 2001, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 týkající se postupu při provádění oprav financování u pomoci poskytované v rámci strukturálních fondů;
- 14) Nařízení Komise (ES) č. 438/2001 ze dne 2. března 2001, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 týkající se řídicích a kontrolních systémů pro pomoc poskytovanou v rámci strukturálních fondů;
- 15) Nařízení Komise (ES) č. 643/2000 ze dne 28. března 2000 o opatřeních pro používání eura pro účely rozpočtového řízení strukturálních fondů;
- 16) Nařízení Komise (ES) č. 1159/2000 ze dne 30. května 2000 o informačních a propagačních opatřeních, která mají být prováděna členskými státy v souvislosti s pomocí ze strukturálních fondů;
- 17) Nařízení Komise (ES) č. 1685/2000 ze dne 28. července 2000, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 týkající se způsobilosti výdajů na činnosti spolufinancované strukturálními fondy;
- 18) Nařízení Komise (ES) č. 1681/94 ze dne 11. července 1994 o nesrovnalostech a navrácení chybně vyplacených částek v souvislosti s financováním strukturálních politik a organizaci informačního systému v této oblasti.

1.1.3 FOND SOUDRŽNOSTI

- 19) Nařízení Rady (ES) č. 1164/94 ze dne 16. května 1994 zakládající Fond soudržnosti;
- 20) Nařízení Komise (ES) č. 621/2004 ze dne 1. dubna 2004, kterým se stanoví pravidla pro provádění nařízení Rady (ES) č. 1164/94 týkající se informačních a propagačních opatření v souvislosti s činnostmi Fondu soudržnosti;
- 21) Nařízení Komise (ES) č. 16/2003 ze dne 6. ledna 2003, kterým se stanoví zvláštní podrobná pravidla pro provádění nařízení Rady (ES) č. 1164/94 týkající se způsobilosti výdajů týkajících se opatření spolufinancovaných Fondem soudržnosti;

- 22) Nařízení Komise (ES) č. 1386/2002 ze dne 29. července 2002, kterým se stanoví podrobná pravidla pro provádění nařízení Rady (ES) č. 1164/94 týkající se řídicích a kontrolních systémů pro pomoc poskytovanou v rámci Fondu soudržnosti a postupů pro provádění oprav financování;
- 23) Nařízení Komise (ES) č. 1831/94 ze dne 26. července 1994 o nesrovnalostech a navrácení chybně vyplacených částek v souvislosti s financováním Fondu soudržnosti a organizací informačního systému v této oblasti.

1.1.4 ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

- 24) Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/18/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby;
- 25) Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/17/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb;
- 26) Nařízení Komise (ES) č. 1564/2005 ze dne 7. září 2005, kterým se stanoví standardní formuláře pro zveřejňování oznámení v rámci postupů zadávání veřejných zakázek podle směrnic Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES a 2004/18/ES.

1.2 PŘEDPISY A USNESENÍ VLÁDY ČR

- 27) **Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách;**
- 28) **Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád;**
- 29) **Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje;**
- 30) **Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty;**
- 31) **Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí;**
- 32) **Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů;**
- 33) **Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky;**
- 34) **Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých souvisejících zákonů;**
- 35) Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých souvisejících zákonů;
- 36) **Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů;**
- 37) Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě;
- 38) **Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje;**
- 39) **Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích;**

- 40) Vyhláška č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu;
- 41) **Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech;**
- 42) Vyhláška č. 16/2001 Sb., o způsobu, termínech údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů a rozpočtů územních samosprávných celků;
- 43) Vyhláška č. 131/2001 Sb., kterou se stanoví rozsah a struktura údajů pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu a termíny jejich předkládání;
- 44) Vyhláška č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu;
- 45) Vyhláška č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku;
- 46) Vyhláška č. 52/2008 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo Národním fondem;
- 47) **Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů;**
- 48) **Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství;**
- 49) **Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu;**
- 50) **Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů;**
- 51) **Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků;**
- 52) **Zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky;**
- 53) **Zákon č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury;**
- 54) **Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví;**
- 55) Vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, ve znění pozdějších předpisů;
- 56) Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání;
- 57) Vyhláška č. 501/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou bankami a jinými finančními institucemi;
- 58) Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví;
- 59) **Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole;**
- 60) **Zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech;**
- 61) **Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky;**

- 62) Usnesení vlády č. 1010/2007 ze dne 5. září 2007 o změně postavení centrálního kontaktního bodu systému Anti-Fraud Co-ordination Structure (AFCOS) v České republice;
- 63) Usnesení vlády č. 1131 ze dne 7. září 2005 k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2006 a k návrhům střednědobého výhledu státního rozpočtu České republiky na léta 2007 a 2008 a střednědobých výdajových rámců na léta 2007 a 2008;
- 64) Usnesení vlády č. 125 ze dne 11. února 2004 k Implementačnímu systému Fondu soudržnosti;
- 65) Usnesení vlády č. 678/2003 ze dne 9. července 2003 k Metodice finančních toků a kontroly strukturálních fondů a Fondu soudržnosti;
- 66) Usnesení vlády č. 149/2003 ze dne 12. února 2003 o změně počtu operačních programů pro využívání strukturálních fondů;
- 67) Usnesení vlády č. 822/2002 ze dne 28. srpna 2002 k Metodice finančních toků a kontroly strukturálních fondů a Fondu soudržnosti;
- 68) Usnesení vlády č. 102/2002 ze dne 23. ledna 2002 k dokončení přípravy programových dokumentů a určení řídicích a platebních orgánů pro využívání strukturálních fondů a Fondu soudržnosti;
- 69) Usnesení vlády č. 148/2001 ze dne 14. února 2001 k zabezpečení přípravy pro využití strukturálních fondů a Fondu soudržnosti Evropské unie.

2. HLAVNÍ ZÁSADY FINANČNÍHO ŘÍZENÍ SF A CF

Hlavní zásadou při využívání prostředků ze SF a CF je přísné oddělení linií implementační, platební a kontrolní.

V rámci finančního řízení SF a CF je každému členskému státu EU dána povinnost zřídit **řídící a platební orgány**. Hlavními právními předpisy jsou v této oblasti nařízení (ES) č. 1260/1999, č. 1164/94, č. 438/2001 a č. 1386/2002, která stanoví, že transfery finančních prostředků z rozpočtu EU členskými státy se uskutečňují pouze prostřednictvím určeného platebního orgánu, přičemž odpovědnost za samotnou implementaci programu/projektu má příslušný ŘO.

V kontrolní a ujišťovací oblasti má členský stát povinnost provádět kontroly týkající se uskutečněných výdajů (čl. 4 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a čl. 4 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002), certifikaci uskutečněných výdajů (čl. 9 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a čl. 8 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002), kontrolu vzorků operací a projektů (čl. 10 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a čl. 9 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002) a vystavovat Prohlášení při ukončení programu nebo projektu (čl. 15 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a čl. 13 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002). Podrobnosti týkající se kontroly jsou uvedeny v části V.

2.1 ŘÍDÍCÍ ORGÁNY

2.1.1 ŘÍDÍCÍ ORGÁNY SF

ŘO RPS, OP, JPD a PIS určuje vláda. Usneseními vlády č. 102 ze dne 23. ledna 2002 a č. 149 ze dne 12. února 2003 byly určeny tyto ŘO:

Rámec podpory Společenství	Ministerstvo pro místní rozvoj
Společný regionální OP	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Rozvoj lidských zdrojů	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OP Průmysl a podnikání	Ministerstvo průmyslu a obchodu
OP Infrastruktura	Ministerstvo životního prostředí
OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství	Ministerstvo zemědělství
JPD pro cíl 2	Ministerstvo pro místní rozvoj
JPD pro cíl 3	Ministerstvo práce a sociálních věcí
PIS INTERREG III A (Slovensko, Polsko, Rakousko, Bavorsko, Sasko)	Ministerstvo pro místní rozvoj
PIS EQUAL	Ministerstvo práce a sociálních věcí

Rozhodnutím příslušných ministrů se stanoví útvary, které budou zabezpečovat činnosti ŘO tak, aby byla zajištěna podmínka oddělení funkcí ŘO, finančního útvaru realizujícího platby ze SR a útvaru pro kontrolu vzorků operací. ŘO je jmenován pro RPS, OP, JPD a PIS.

Každý ŘO zodpovídá zejména za:

1. zavedení a udržování řídicího a kontrolního systému v souladu s požadavky EK, příslušné legislativy ES a ČR;
2. zavedení a používání informačního systému, který splňuje požadavky EK na transparentnost finančních toků a na údaje nezbytné pro naplnění požadavků řízení,

monitorování a hodnocení. Finanční informace musí být uchovávány ve formě datových souborů a Evropské komisi předávány prostřednictvím PCO elektronickou cestou⁷;

3. předkládání souhrnných údajů o pokroku v každém opatření a monitorovací indikátory. Tyto údaje jsou každoročně zpracovávány v rámci ročních a závěrečných zpráv o implementaci. Podrobná data uchovává ŘO;
4. zajištění souladu uskutečňovaných operací s národními pravidly a pravidly ES týkajícími se způsobilosti výdajů ze SF, zadávání veřejných zakázek, veřejné podpory, ochrany životního prostředí a rovnosti příležitostí mužů a žen. ŘO rovněž potvrzuje zdůvodnění a správnost nároků, a to prostřednictvím ověřování takových skutečností, jako jsou tendrové procedury, uzavírání kontraktů, pokrok v implementaci, platby a převzetí prací;
5. úplnost veškeré podkladové dokumentace a zajištění přístupu k této dokumentaci osobám nebo orgánům oprávněným provádět kontrolu (blíže viz část V).

ŘO má právo své rozhodovací pravomoci delegovat na ZS, nelze však přesouvat celkovou odpovědnost za řízení programů. MF doporučuje jednotlivým ŘO, aby zvolily pouze jednu úroveň delegování pravomocí. ŘO pravidelně prověřuje způsob plnění pravomocí delegovaných na ZS.

Konečnou odpovědnost za implementaci jednotlivých programů nesou ministři, do jejichž působnosti spadá daný program.

Delegace pravomocí musí být upravena písemnou dohodou o delegování pravomocí či jiným písemným právním aktem, a tyto musí být poskytnuty, včetně všech dodatků, PCO a útvaru pro winding-up pro informaci, a to do 10 pracovních dnů od nabytí účinnosti daného právního aktu.

Jestliže ŘO deleguje část svých povinností na jiný orgán nebo organizaci, nese nadále odpovědnost za zajištění správnosti operací a ručí za existenci odpovídajícího vnitřního kontrolního systému.

2.1.2 ŘÍDÍCÍ ORGÁN CF

ŘO CF určuje vláda. Výkonem funkce ŘO CF byl rozhodnutím ministra pro místní rozvoj vydaným na základě usnesení vlády č. 102 ze dne 23. ledna 2002 pověřen odbor Fondu soudržnosti, následně pak odbor řízení operačních programů.

Hlavním úkolem ŘO je všeobecné řízení a koordinace činností uskutečňovaných v rámci CF.

V rámci výkonu své funkce musí ŘO zajistit, že:

1. jsou vytvořeny postupy zajišťující, že dokumenty vztahující se k uskutečněným výdajům, provedené platby, uskutečněné práce a kontroly provedené v souvislosti s každým projektem splňují požadavky předpisů ES vztahujících se k CF;
2. jsou uchovávány záznamy o tom, který orgán tyto dokumenty uchovává a o místě jejich uchování;

⁷ Čl. 34 nařízení Rady ES č. 1260/1999.

3. dokumenty jsou k dispozici ke kontrole osobám a orgánům oprávněným provádět kontrolu.

ŘO má právo své rozhodovací pravomoci delegovat na ZS, nelze však přesouvat celkovou odpovědnost za řízení. MF doporučuje pouze jednu úroveň delegace pravomocí.

Konečnou odpovědnost za celkové řízení a koordinaci činností v rámci CF nese ministr pro místní rozvoj.

Delegace pravomocí mezi ŘO a ZS musí být upravena písemnou dohodou o delegování pravomocí či jiným písemným právním aktem. Tyto musí být poskytnuty včetně všech dodatků PCO a útvaru pro winding-up pro informaci, a to do 10 pracovních dnů od nabytí účinnosti daného právního aktu.

ŘO pravidelně prověřuje způsob plnění pravomocí delegovaných na ZS.

Jestliže ŘO deleguje část svých povinností na jiný orgán nebo organizaci, nese nadále odpovědnost za zajištění správnosti operací a ručí za existenci a funkčnost odpovídající vnitřní kontroly.

2.2 PLATEBNÍ A CERTIFIKAČNÍ ORGÁN

PCO určuje vláda. Výkonem funkce PCO pro SF a CF byl rozhodnutím ministra financí vydaným na základě usnesení vlády č. 102⁸ ze dne 23. ledna 2002 pověřen odbor Národní fond Ministerstva financí (dále jen „NF“).

Platební a certifikační orgán:

1. spravuje prostředky z rozpočtu EU na účtech zřízených u ČNB;
2. vypracovává a předkládá žádosti o zálohové platby u projektů CF, průběžné platby a závěrečné platby Evropské komisi pro všechny programy na základě výkazů výdajů předložených ŘO;
3. přijímá platby z EK a jako sub-platební orgán přijímá platby od PO v partnerských zemích v rámci iniciativy Společenství INTERREG III A;
4. provádí platby ze SF a CF, které byly předfinancované z prostředků SR jednotlivým KP/KU, do SR (podle nastavení finančního toku v daném programu viz kap. 7 a 11) a v rámci iniciativy Společenství INTERREG III A realizuje platby Sub-platebnímu orgánu v partnerské zemi;
5. účtuje o účetních případech za oblast prostředků PCO v rámci účetní jednotky MF;
6. vede systém finančního výkaznictví pro prostředky PCO;
7. certifikuje uskutečněné výdaje podle čl. 9 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a čl. 8 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002 a vypracovává certifikát o uskutečněných výdajích, který zasílá spolu s žádostí o průběžnou platbu nebo závěrečnou platbu Evropské komisi;
8. vrací neoprávněně vyplacené výdaje včetně úroků Evropské komisi, nebylo-li

⁸ Na základě usnesení vlády č. 198/2006 ze dne 22. února 2006, resp. rozhodnutí ministra financí vydaného na základě tohoto usnesení byl odbor Národní fond pověřen výkonem funkce Platebního a certifikačního orgánu, tj. platební orgán byl pověřen také činnostmi certifikačního orgánu v rámci programového období 2007 – 2013.

v souladu s pravidly ES rozhodnuto o jejich realokaci v rámci programu, ve kterém k neoprávněnému čerpání prostředků došlo;

9. vrací nevyužité prostředky Evropské komisi;
10. na základě odhadů vypracovaných ŘO předkládá aktualizované odhady týkající se žádostí o platby (výhled výdajů) Evropské komisi pro běžný a následující rok do 30. dubna;
11. postupuje podle pravidel řídicí kontroly (viz část V);
12. reaguje na připomínky a doporučení Evropské komise;
13. zajišťuje koncepci a metodiku rozvoje IS VIOLA pro podporu výkonu funkce PCO včetně datové komunikace s MSSF-CENTRAL.

2.3 CERTIFIKACE USKUTEČNĚNÝCH VÝDAJŮ

Certifikace výdajů představuje specifickou činnost stanovenou předpisy ES, jejímž cílem je, aby PCO získal ujištění o řádném vynakládání výdajů na jednotlivé programy a projekty. Certifikace se povinně provádí před zasláním každé žádosti o průběžnou platbu nebo závěrečnou platbu pro daný program nebo projekt⁹ Evropské komisi. PCO zasílá žádosti o průběžnou platbu zpravidla 3x ročně za každý program nebo projekt. Nedílnou součástí žádosti je certifikát a výkaz výdajů.

Vystavení a schválení certifikátu k žádosti o průběžnou platbu nebo závěrečnou platbu nesmí PCO delegovat na jiné subjekty.

Certifikace výdajů zahrnuje ověření výkazu výdajů, ověření, zda nastavený systém implementace poskytuje řádné ujištění, že výdaje zahrnuté ve výkazu výdajů byly vynaloženy v souladu s předpisy ES a předpisy ČR, a vytváří tak dostatečné předpoklady pro řádnou certifikaci těchto výdajů. Výdaje vynaložené příjemci jsou doloženy fakturami, ostatními účetními doklady nebo doklady stejné důkazní hodnoty¹⁰.

Certifikaci uděluje PCO na základě získání ujištění od jednotlivých ŘO a ZS (u projektů, kde KP není zároveň KU, i ujištění od KP) o tom, že během sledovaného období byly splněny podmínky uvedené v kap. 2.3.1 nebo 2.3.2.

Řádné fungování jednotlivých institucí je PCO a ŘO průběžně monitorováno. Nástrojem monitoringu je zejména:

1. povinnost ŘO předkládat písemné manuály pracovních postupů ŘO a ZS a jejich změny PCO;
2. povinnost ŘO a ZS předkládat při certifikaci výdajů PCO informace o způsobu

⁹ V případě CF.

¹⁰ V rámci zjednodušení procesu administrace žádostí o platbu je v kompetenci ŘO umožnit příjemcům využití seznamu účetních dokladů namísto předkládání faktur, ostatních účetních dokladů nebo dokladů stejné důkazní hodnoty jako příloh k žádosti o platbu, a to takovým způsobem, který by pro zpracovatele seznamů nepředstavoval dodatečné administrativní břemeno. Při využití seznamu účetních dokladů předkládaného spolu se žádostí o platbu stanoví ŘO požadované údaje, které musí být uvedeny na seznamu. Maximální limit pro začlenění do seznamu účetních dokladů je 10 000 CZK za jeden účetní doklad, přičemž v ostatních případech, kdy hodnota účetního dokladu přesahuje 10 000 CZK, musí být k žádosti o platbu předloženy kopie jednotlivých účetních dokladů. ŘO následně zajistí nastavení takového systému kontrol, který zajistí opodstatněnost a reálnost výdajů požadovaných k proplacení na základě seznamu účetních dokladů.

provádění kontrol podle čl. 4 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a čl. 4 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002;

3. povinnost útvaru pro winding-up předkládat čtvrtletní zprávy o plnění plánů interního auditu a kontrol vzorku operací a projektů PCO;
4. povinnost útvarů pro kontrolu vzorku operací a projektů předkládat PCO průběžně manuály pracovních postupů a jejich změn, dále do 10 pracovních dnů od data ukončení kontroly předkládat PCO zprávy o výsledcích kontrol vzorku operací a projektů, které obsahují výpisy nebo části protokolů, nebo protokoly z těchto kontrol spolu s informací o způsobu odstranění závažných zjištění;
5. povinnost útvarů interního auditu předkládat PCO výpisy ze zpráv o zjištěních z provedených auditů u ŘO, resp. ZS v souvislosti s implementací programu (SF)/projektu (CF), nebo závěrečnou zprávu o zjištěních těchto auditů, a to do 10 pracovních dnů od data předání závěrečné zprávy o zjištěních auditovanému subjektu;
6. povinnost ŘO předložit na základě vyžádání PCO plné znění zpráv o výsledcích kontrol a auditů podle bodu 4 a výpis obsahující plná znění konkrétních zjištění požadovaných PCO z provedených auditů podle bodu 5, a to do 5 pracovních dnů od jejich vyžádání;
7. povinnost ŘO předkládat při certifikaci výdajů PCO informaci o kontrolách plnění pravomocí delegovaných na jiné subjekty a o výsledcích auditů provedených externími subjekty;
8. u programů SF povinnost ŘO předkládat PCO zprávy z výběrů projektů doporučených k financování ze SF, a to do 15 pracovních dnů od schválení vybraných projektů příslušným orgánem¹¹. U programů SF s kontinuální výzvou bude interval předkládání zpráv z výběru projektů stanoven dohodou mezi ŘO a PCO;
9. u projektů CF povinnost ŘO předkládat PCO zprávy z provedených výběrových řízení (zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, resp. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, u projektů, u nichž je výběrové řízení zahájeno po 1. červenci 2006, resp. PRAG u projektů, u nichž bylo výběrové řízení zahájeno před 1. květnem 2004), a to do 10 pracovních dnů od jejich vyhotovení;
10. povinnost ŘO předkládat PCO zprávy o identifikovaných nesrovnalostech dle kap. 2.16.2 Metodiky;
11. povinnost ŘO předkládat PCO rozhodnutí správního orgánu vztahující se k podmínkám, za kterých byly příjemci poskytnuty prostředky¹², tj.např. rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nebo jiných správních orgánů rozhodujících o správních deliktech podle zvláštních právních předpisů (do 10 pracovních dnů od obdržení takového rozhodnutí řídicím orgánem).

Za splnění povinnosti dle bodů 4, 5, 6 a 8 bude považováno i zaslání příslušných dokumentů pouze v elektronické formě.

¹¹ Rozsah a struktura poskytovaných informací bude stanovena po vzájemné dohodě PCO a ŘO s přihlédnutím ke specifickým jednotlivých programů.

¹² Kromě rozhodnutí ÚFO.

Pracovníci PCO se účastní monitorovacích výborů RPS a jednotlivých programů, případně pracovních skupin zřízených těmito výbory nebo ŘO.

Pracovníci PCO jsou oprávněni provádět kontrolu na místě, a to až na úroveň KP (v případě, že KP není zároveň KU) včetně finančních útvarů realizujících platby ze SR na základě čl. 9, odst. 2 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a čl. 8, odst. 2 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002 a kontrolovaná instituce je povinna pracovníkům PCO poskytnout při kontrole dostatečnou součinnost a vyžádanou dokumentaci.

Postupy a podmínky pro provádění certifikace výdajů jsou obsaženy v Metodice certifikace výdajů SF a Metodice certifikace výdajů CF, které zpracoval PCO.

2.3.1 CERTIFIKACE V RÁMCI SF

V rámci certifikace musí PCO ověřit zda:

1. ŘO, ZS a KP (v případě, že KP není shodný s KU) splnili požadavky vyplývající z nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 a z nařízení Komise (ES) č. 438/2001 (*kontrola systému*);
2. výkaz výdajů předložený ŘO obsahuje pouze výdaje:
 - a) uskutečněné během období stanoveného v příslušném rozhodnutí Evropské komise;
 - b) vynaložené na operace, které byly vybrány podle výběrových kritérií stanovených ŘO a které splňovaly po celou dobu implementace pravidla ES;
 - c) pro které byla veškerá veřejná podpora formálně schválena Evropskou komisí, pokud tato veřejná podpora podléhá schválení Evropskou komisí.

Pokud jsou splněny výše uvedené požadavky, PCO schválí výkaz výdajů a vystaví certifikát.

2.3.2 CERTIFIKACE V RÁMCI CF

V rámci certifikace musí PCO ověřit zda:

1. ŘO, ZS a ZS-CF:
 - a) splnily požadavky vyplývající z nařízení Rady (ES) č. 1164/94 a nařízení Komise (ES) č. 1386/2002 (*kontrola systému*);
 - b) dodržovaly podmínky uvedené v příslušném rozhodnutí Evropské komise, na základě kterého byla podpora poskytnuta;
2. výkaz výdajů předložený ŘO obsahuje pouze výdaje:
 - a) uskutečněné během období stanoveného v příslušném rozhodnutí Evropské komise, což musí být na příslušné úrovni doloženo průkaznými účetními doklady nebo doklady obdobné vypovídací hodnoty;
 - b) vztahující se k pracím, které nebyly podstatným způsobem ukončeny v době podání žádosti o pomoc;
 - c) odůvodněné vzhledem k pokroku, který byl při realizaci projektu učiněn v souladu s příslušným rozhodnutím Evropské komise o poskytnutí pomoci a v souladu se stanovenými cíli.

Pokud jsou splněny výše uvedené požadavky, PCO schválí výkaz výdajů a vystaví certifikát.

2.3.3 ZAJIŠTĚNÍ DAT PRO ÚČELY CERTIFIKACE

PCO má zřízen vstup pro čtení do MSSF-CENTRAL. IS VIOLA je s MSSF-CENTRAL propojen prostřednictvím rozhraní umožňujícího předávání dat v požadované struktuře, mj. i pro účel provádění certifikace. Tím je zajištěno průběžné sledování finančních toků a správnost a úplnost údajů uvedených v těchto informačních systémech.

2.4 FINANČNÍ ÚTVAR

Finanční útvar:

1. realizuje platby KP/KU z prostředků SR na spolufinancování a na předfinancování výdajů, které mají být kryty prostředky ze SF/CF, a to do 15 pracovních dnů od obdržení Potvrzení o schválení a příkazu k proplacení, resp. Prohlášení o schválení a příkazu k proplacení od ŘO, resp. ZS (dalšími podklady k proplacení prostředků jsou také Žádost o proplacení výdajů projektu a Osvědčení o provedené práci předložené ŘO, resp. ZS);
2. provádí přesnou a úplnou evidenci plateb KP/KU z prostředků SR;
3. sděluje ŘO požadované údaje o provedené platbě KP/KU dle své evidence (zejména údaje o KP/KU, výši převedených prostředků, den platby KP/KU aj.);
4. při provádění jednotlivých činností spojených s převody plateb KP/KU postupuje v souladu s interními písemnými pracovními postupy (manuály);
5. předkládá PCO písemné pracovní postupy a jejich změny.

2.5 CENTRÁLNÍ HARMONIZAČNÍ JEDNOTKA

MF je ústřední správní úřad pro finanční kontrolu a v souladu s § 7 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole vykonává funkci centrální harmonizační jednotky se zaměřením na harmonizaci a metodické řízení výkonu finanční kontroly. V rámci ministerstva je výkonem této funkce pověřen odbor Kontrola MF, který úkoly v oblasti prostředků fondů EU zajišťuje ve spolupráci s útvarem Auditního orgánu – centrální harmonizační jednotky (útvary pro winding-up).

MF jako centrální harmonizační jednotka:

1. metodicky řídí a koordinuje výkon celého systému finanční kontroly SF a CF v souladu s ustanovením § 7 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole;
2. odpovídá za rozvoj a podporu metodiky systému finanční kontroly na základě mezinárodně uznávaných standardů;
3. zabezpečuje harmonizaci a koncepci legislativního rámce v návaznosti na legislativu ES v oblasti finanční kontroly;
4. poskytuje konzultační, poradenskou a školicí činnost v oblasti veřejnosprávní kontroly a vnitřního kontrolního systému v celé oblasti implementace prostředků EU, spolupracuje s kontrolními útvary, útvary pro kontrolu vzorků a s útvary interního auditu;
5. dohlíží na soulad dokumentů ostatních útvarů z oblasti finanční kontroly;
6. spolupracuje v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1260/1999 a č. 1164/94 s Evropskou

komisí na koordinaci metodiky finanční kontroly v celém systému implementace SF a CF;

7. zajišťuje zpravodajskou činnost o stavu systému finanční kontroly v orgánech veřejné správy;
8. vykonává audit systému kontroly v rámci zabezpečování mezinárodních standardů finanční kontroly v oblasti implementace prostředků SF a CF;
9. v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1260/1999 a č. 1164/94 spolupracuje s EK na koordinaci plánů, reaguje na její připomínky a doporučení a při provádění kontrol a auditů s ní spolupracuje na vzájemném poskytování protokolů a zpráv z auditů.

2.6 ÚTVAR PRO WINDING-UP

Výkonem funkce orgánu pro vydávání Prohlášení při ukončení pomoci pro SF a Prohlášení při ukončení projektů CF je rozhodnutím ministra financí pověřen odbor Auditní orgán – Centrální harmonizační jednotka.

Útvar pro winding-up:

1. průběžně připravuje, zpracovává a po ukončení programu (SF), resp. ukončení projektu (CF) vydává prohlášení při ukončení pomoci (tzv. winding-up) podle čl. 15-17 a s využitím přílohy III nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a podle čl. 13-15 a s využitím přílohy III nařízení Komise (ES) č. 1386/2002;
2. v souladu s nařízením Komise (ES) č. 438/2001 čl.13 a č. 1386/2002 čl.12 informuje Evropskou komisi, na základě informací získaných od ŘO, PCO, ZS a vlastní činnosti do 30.6. každého roku o praktickém uplatňování a účinnosti řídicích a kontrolních systémů, kontrolách vzorku operací provedených na základě analýzy rizik, povaze zjištění a opatření přijatých k jejich odstranění v předchozím kalendářním roce. Dále poskytuje případné potřebné doplnění nebo aktualizaci popisu nastavených řídicích a kontrolních systémů podle čl. 5 citovaných nařízení. Rovněž předkládá Evropské komisi, na základě informací získaných od ŘO, PCO, ZS a vlastní činnosti, Roční shrnutí dostupných auditů a prohlášení;
3. zpracovává a vyhodnocuje zprávy z interních auditů a protokoly z kontrol výběru vzorku operací nebo projektů na místě, které mu pravidelně zasílají útvary interních auditů a útvary pro kontrolu vzorku operací nebo projektů;
4. monitoruje a hodnotí řídicí a kontrolní systémy a je oprávněn provádět doplňkové kontroly vzorku operací a projektů podle čl. 16 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a podle čl. 14 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002;
5. spolupracuje s útvary pro kontrolu vzorku operací nebo projektů určených jednotlivými ŘO (podle čl. 10 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a podle čl. 9 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002);
6. při plnění úkolů vyplývajících z koncepce a harmonizace auditu prostředků strukturálních fondů a Fondu soudržnosti spolupracuje s odborem Kontrola MF.

2.7 MONITOROVACÍ VÝBORY SF

Monitorovací výbory se zřizují pro RPS, pro každý OP, JPD a PIS, nejpozději do 3 měsíců po vydání rozhodnutí Evropské komise o příspěvku ze SF.

MV:

1. vypracovává a po dohodě s příslušným ŘO schvaluje svůj Jednací řád navržený ŘO;
2. schvaluje Programový dodatek nebo navrhuje jeho změny, včetně fyzických a finančních ukazatelů užívaných pro účely monitorování programu. Jakékoliv další úpravy Programového dodatku musí být schválené Monitorovacím výborem;
3. navrhuje a do 6 měsíců od schválení programu schvaluje kritéria pro výběr projektů financovaných v rámci příslušného opatření;
4. pravidelně posuzuje pokrok dosažený při implementaci programu, zejména s ohledem na dosažení stanovených cílů;
5. posuzuje a schvaluje roční a závěrečnou zprávu o implementaci programu před jejich odesláním Evropské komisi;
6. posuzuje a schvaluje návrhy na změnu rozhodnutí Evropské komise o příspěvku ze SF;
7. navrhuje ŘO úpravy nebo přezkoumání programu;
8. schvaluje realokace prostředků mezi opatřeními v rámci jednotlivých priorit příslušného programu.

2.8 MONITOROVACÍ VÝBOR CF

MV CF byl zřízen v souladu s nařízeními Rady (ES) č. 1164/94 a č. 1386/2002. Jeho statut, který definuje práva a povinnosti členů MV CF při dohlížení nad realizací a ukončováním projektů CF a rozhodování o případných změnách, schválila vláda svým usnesením č. 125/2004. Součástí implementační struktury CF je ve věcech strategického řízení a výběru projektů Meziresortní řídicí výbor Fondu soudržnosti, jehož statut vláda schválila stejným usnesením.

2.9 FINANČNÍ ŘÍZENÍ

Prostředky ES jsou alokovány na jednotlivé SF na základě finančních plánů stanovených pro každý program. Tyto plány stanoví maximální částky čerpání a míry spolufinancování finančních prostředků ze SF a z národních veřejných zdrojů v jednotlivých letech programového období.

Finanční plány uvedené v OP, JPD a PIS stanovují maximální částky a míry spolufinancování pro financování jednotlivých priorit programu.

Indikativní finanční plány uvedené v Programovém dodatku stanovují částky a míry spolufinancování pro financování jednotlivých opatření.

Kromě finančních plánů pro každý program se pro finanční řízení SF a CF využívá finanční plán projektu. Finanční plán projektu zpracovává KP (popř. KU). Tento plán může být přílohou rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutí o financování akce. Údaje o plnění finančních plánů se zaznamenávají do IS ZS, odkud se předávají do MSSF-CENTRAL.

Dodržování tohoto plánu kontroluje ŘO (popř. ZS, KP). V případě, že KP/KU nedodrží finanční plán uvedený v MSSF-CENTRAL, nemusí obdržet finanční prostředky v termínu stanoveném v tomto finančním plánu.

2.10 VEDENÍ ÚČETNICTVÍ

2.10.1 ÚČETNICTVÍ NA ÚROVNI PLATEBNÍHO A CERTIFIKAČNÍHO ORGÁNU

PCO je povinen samostatně účtovat v rámci účetní jednotky MF o veškerých účetních případech souvisejících s prostředky z rozpočtu EU na jeho bankovních účtech, které se vyskytly v průběhu implementace programů/projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU.

PCO účtuje zejména o následujících skutečnostech:

1. vznik pohledávky za EK z titulu nároku na zálohovou platbu;
2. vznik pohledávky za EK z titulu předložení žádosti o průběžnou a závěrečnou platbu (včetně certifikátu);
3. úhrada pohledávky za EK – příjem prostředků z EK, příp. prostředků od Platebního orgánu v rámci iniciativy Společenství INTERREG III A;
4. vznik závazku vůči kapitole SR z titulu schválení souhrnné žádosti předložené ŘO;
5. úhrada závazku vůči kapitole SR - převod prostředků ze zdrojového účtu PCO na příjmový účet správce kapitoly SR, která poskytla prostředky na předfinancování prostředků z rozpočtu EU;
6. vznik závazku vůči sub-platebnímu orgánu v rámci iniciativy Společenství INTERREG III A z titulu schválení žádosti;
7. úhrada závazku vůči sub-platebnímu orgánu - převod prostředků ze zdrojového účtu PCO na účet sub-platebního orgánu v rámci iniciativy Společenství INTERREG III A;
8. úroky vzniklé na účtech PCO;
9. vznik pohledávky za kapitolou Všeobecná pokladní správa z titulu žádosti o převod prostředků na vyrovnání kurzových rozdílů na účtech PCO;
10. úhrada pohledávky – příjem prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa na univerzální účet PCO;
11. vypořádání kurzových rozdílů.

Účetnictví na úrovni PCO je vedeno v IS VIOLA. Účetní záznamy jsou dostatečným a standardním způsobem chráněny, aby se zabránilo jejich možnému zneužití. Toto ustanovení platí jak pro zabezpečení počítačového programu, tak i pro fyzickou ochranu písemných záznamů a dokladů.

Na písemné požádání Evropské komise poskytne PCO Evropské komisi kopie požadovaných účetních záznamů do 10 pracovních dnů¹³ ode dne doručení požadavku nebo v jiném termínu stanoveném Evropskou komisí.

¹³ Vyplývá z nařízení Komise č. 438/2001, článek 18, odst. 3 a nařízení Komise č. 1386/2002, článek 16, odst. 3.

2.11 ÚČETNICTVÍ NA ÚROVNI KP/KU

KP/KU jsou povinni vést účetnictví nebo daňovou evidenci v souladu s předpisy ČR.

KP/KU, kteří nevedou účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, jsou povinni vést v případě příjmu prostředků z rozpočtu EU daňovou evidenci podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, rozšířenou o níže uvedené požadavky, které jsou uvedeny v rozhodnutí o poskytnutí dotace / rozhodnutí o financování akce¹⁴, a to že:

1. příslušný doklad musí splňovat předepsané náležitosti účetního dokladu ve smyslu § 11 zákona č. 563/ 1991 Sb., o účetnictví (s výjimkou bodu f) pro subjekty, které nevedou účetnictví, ale daňovou evidenci);
2. předmětné doklady musí být správné, úplné, průkazné, srozumitelné a průběžně písemně chronologicky vedené způsobem zaručujícím jejich trvalost;
3. při kontrole KP/KU poskytne na vyžádání kontrolnímu orgánu daňovou evidenci v plném rozsahu.

KP/KU musí být schopni průkazně všechny operace dokladovat dle relevantních nařízení ES při následných kontrolách a auditech.

2.12 VÝKAZNICTVÍ (REPORTING)

PCO, ŘO a ZS zpracovávají výkazy vyplývající z požadavků předpisů ČR a předpisů ES, popř. jiné dle potřeby v CZK, v EUR nebo v obou měnách. Pro účely přepočtu mezi měnami při přípravě výkazu výdajů se používá kurz stanovený Evropskou komisí pro měsíc, ve kterém byla souhrnná žádost zaúčtována PCO¹⁵. Základním nástrojem pro výkaznictví je MSSF-CENTRAL. Rozsah a struktura zadávaných dat je určena požadavky ŘO-RPS a jednotlivých ŘO pro všechny formy pomoci.

Účetní a jiné sestavy finančního charakteru týkající se uskutečněných plateb prostředků z rozpočtu EU na úrovni PCO jsou generovány z IS VIOLA.

PCO zpracovává další výkazy v následující periodicitě:

1. Výkaz příjmů a výdajů pro Český statistický úřad – čtvrtletně, obsahuje třídění příjmů a výdajů NF ve struktuře druhového a odvětvového třídění rozpočtové skladby. Je podkladem pro zpracování fiskálních notifikací vládního deficitu a dluhu, které jsou předkládány Českým statistickým úřadem Evropské komisi. Zdrojem dat je účetnictví NF.
2. Výkaz pro odbor finanční politiky MF (současný stav a predikce příjmů a výdajů) – čtvrtletně, obsahuje příjmy a výdaje NF tříděné dle seskupení položek druhového třídění rozpočtové skladby definovaného ve speciálním formuláři. Je podkladem pro sestavení krátkodobých projekcí vývoje hospodaření vládního sektoru. Zdrojem dat je účetnictví NF a podklady poskytnuté ŘO.

¹⁴ Popř. v úvěrové smlouvě při poskytování návratné pomoci z prostředků z rozpočtu EU.

¹⁵ Použitý směnný kurz i částky v obou měnách jsou předávány s údaji o platbách z IS VIOLA do MSSF-CENTRAL.

3. Výkaz výdajů v členění dle účelových znaků – 5x ročně, obsahuje výdaje z účtů PCO ve prospěch územních samosprávných celků (obce, kraje, dobrovolné svazky obcí). Je zpracován za účelem porovnání výdajů PCO s příjmy územních samosprávných celků vykazovanými jednotlivými kraji. Zdrojem dat je účetnictví NF.
4. Zpráva pro státní závěrečný účet – 1x ročně¹⁶, obsahuje vyčíslení a hodnocení příjmů a výdajů Národního fondu a zůstatky na bankovních účtech k 1. lednu a 31. prosinci příslušného roku. Zdrojem dat je účetnictví NF a podklady poskytnuté ŘO.

2.13 BANKOVNÍ ÚČTY PCO

Prostředky poskytnuté České republice z rozpočtu EU jsou uloženy na běžném účtu MF pro příjem a administraci prostředků z rozpočtu EU vedeném u ČNB (tzv. „zdrojový účet PCO“). Zdrojový účet PCO je veden v EUR.

Ze zdrojového účtu PCO na základě souhrnných žádostí předložených ŘO provádí PCO platby na příjmový účet správce kapitoly SR, která předfinancovala prostředky, které mají být kryty prostředky z rozpočtu EU.

PCO dále zřídil u ČNB běžný účet, který je určen pro vyrovnávání kurzových rozdílů a příjem odvodů (tzv. „univerzální účet PCO“). Univerzální účet PCO je veden v CZK.

Dispoziční oprávnění k těmto účtům mají zaměstnanci MF/PCO určení náměstkem ministra financí. Disponovat s účty PCO je možné pouze na základě principu dvojího podpisu.

Prostředky na bankovních účtech PCO nejsou považovány za prostředky SR. Zůstatky na těchto účtech jsou po ukončení kalendářního roku automaticky převáděny do dalšího roku.

2.14 ADMINISTRACE ÚROKŮ

Prostředky uložené na zdrojovém účtu PCO, určeném pro příjem prostředků z rozpočtu EU, jsou úročeny čtvrtletně. Úroky jsou rozpočítávány v souladu s analytickým členěním na úroveň programů SF/projektů CF, či v případě, že je program financován z více fondů, tak zároveň na úroveň jednotlivých fondů. PCO eviduje výši úroků vygenerovaných na jednotlivé programy/projekty, resp. fondy, v IS VIOLA. Vygenerované úroky se vykazují Evropské komisi při uzavření programu a jsou v rámci SF součástí alokace jednotlivých operačních programů/fondů. V případě projektů CF jsou prostředky zaslány po ukončení projektu na účet KP, který zajistil prostředky národního financování.

¹⁶ ŘO jsou povinny na vyzvání předkládat PCO údaje v požadovaném termínu a struktuře.

2.15 ZÁSADY PRO ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Při zadávání veřejných zakázek s dopadem na vnitřní trh EU¹⁷ spolufinancovaných z prostředků z rozpočtu EU se postupuje podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, kterým byly do českého právního řádu transponovány příslušné směrnice ES, a také podle přímo použitelných právních předpisů ES. ŘO musí zajistit, aby všichni KP/KU v pozici zadavatele, včetně KP/KU v pozici sektorového zadavatele, při zadávání jakékoliv veřejné zakázky dodrželi obecné zásady Smlouvy o založení ES, a to i když se na konkrétní případ zadání nevztahuje zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Dodržování těchto zásad je přitom nezbytné zajistit zejména u zakázek malého rozsahu a u sektorových zadavatelů, kteří podle české právní úpravy mohou zadávat podlimitní zakázky mimo postup a zásady stanovené zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Bez tohoto přístupu by mohl být vytvořen prostor pro vznik nesrovnalostí spočívajících v porušení obecných zásad Smlouvy o založení ES. Nedostatečná aplikace těchto zásad na úrovni členského státu by přitom mohla vést k finančním opravám ze strany EK.

Stanovení podmínek

Rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutí o financování akce musí zavazovat KP/KU, který prostředky z rozpočtu EU použije k částečnému či úplnému financování veřejné zakázky, k dodržení uvedených zásad pro zadávání veřejných zakázek.

Obecné zásady Smlouvy o ES při zadávání veřejných zakázek

- zákaz diskriminace a rovné zacházení;
- transparentnost;
- proporcionalita;
- vzájemné uznávání osvědčení;
- volný pohyb zboží;
- volný pohyb služeb;
- právo usazování.

Z nich nejdůležitější jsou:

- **Zákaz diskriminace a rovné zacházení**

Zakázka musí být popsána tak, aby již samotná kritéria zadání neomezovala počet možných uchazečů. Zadávací řízení nesmí být přímo anebo nepřímo diskriminující vůči některým subjektům. Všechna pravidla zadávacího řízení musí platit stejně pro všechny uchazeče.

Zásada rovného zacházení zajišťuje, aby zadavatel při svém rozhodování konkrétně neznevýhodňoval určité typy uchazečů z hlediska země původu, odvětví, právní formy atd.

Zákaz diskriminace pak zajišťuje, aby zadavatel neupřednostňoval konkrétní uchazeče a nepřizpůsoboval jim zadávací dokumentaci, a naopak vytvořil srovnatelné podmínky pro všechny uchazeče bez rozdílu.

¹⁷ Veřejné zakázky s dopadem na vnitřní trh jsou ty, u kterých existuje potencionální zájem na realizaci zakázky ze strany subjektu z jiného členského státu.

- **Transparentnost a proporcionalita**

Zásada transparentnosti zajišťuje, aby zadavatel měl povinnost zadávací řízení a další kroky vedoucí k uzavření smlouvy činit jasným, průhledným a srozumitelným způsobem. Zásada zejména spočívá v zajištění odpovídajícího stupně zveřejnění zadávacího řízení, které umožní účast každého potenciálního uchazeče ze všech členských států, a to s dostatečným předstihem. Formu zveřejnění v případech, kdy se na zadavatele nevztahuje zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, je třeba zvolit podle povahy zakázky a s ohledem na povahu potenciálních uchazečů (prostřednictvím internetu, denního tisku, odborného časopisu, kongresu apod.).

- **Vzájemné uznávání osvědčení**

Pokud musí uchazeči o veřejnou zakázku prokazovat dosaženou kvalifikaci, musí být akceptovány doklady z jiných členských států prokazující rovnocennou kvalifikaci.

2.16 ŘEŠENÍ NESROVNALOSTÍ

Řešení nesrovnalostí zahrnuje evidenci, šetření a hlášení podezření na nesrovnalost a potvrzených nesrovnalostí, jejich další monitoring a ve stanovených případech také vymáhání prostředků dotčených potvrzenou nesrovnalostí. Za řešení nesrovnalostí v rámci programu je odpovědný příslušný ŘO. ŘO může písemným aktem obecně delegovat výkon šetření případů podezření na nesrovnalost na ZS, z jehož rozpočtu byly prostředky dotčené podezřením na nesrovnalost poskytnuty. Delegací se však ŘO nezbujuje své celkové odpovědnosti za řešení nesrovnalostí podle této kapitoly.

Podezření na nesrovnalost trvá do okamžiku, kdy o případu pravomocně rozhodne příslušný orgán [tj. příslušný územní finanční orgán v případech podezření na porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech¹⁸, příslušný územní samosprávný celek (dále jen „ÚSC“) v případech podezření na porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, příslušný soud v případech podezření na spáchání trestného činu, popř. o případu rozhodne jiný příslušný orgán ve stanovených případech, které nepředstavují podezření na porušení rozpočtové kázně ani podezření na spáchání trestného činu¹⁹]. Od okamžiku nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, resp. od okamžiku rozhodnutí, pokud se jedná o rozhodování mimo správní či soudní řízení, se pak jedná o potvrzenou nesrovnalost.

2.16.1 ŠETŘENÍ NESROVNALOSTÍ

Subjekty zapojené do implementace programu jsou povinny veškerá podezření na nesrovnalost bezodkladně oznámit příslušnému ŘO.

Nezamítne-li ŘO podezření na nesrovnalost pro zřejmou neopodstatněnost, bez zbytečného prodlení sám zahájí nebo dá příslušnému kontrolnímu orgánu²⁰ podnět k zahájení řízení podle

¹⁸ V případech podezření na porušení rozpočtové kázně podle zák. č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ÚFO věcně rozhodují o tom, zda došlo k porušení rozpočtové kázně či nikoliv. Rozhodnutí ÚFO ve věci je v těchto případech závazné pro konečné potvrzení nesrovnalosti Řídicím orgánem.

¹⁹ Např. zamítnutí zřejmě neopodstatněného podezření na nesrovnalost Řídicím orgánem (kap. 2.16.1).

²⁰ Zda řízení podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, provádí tentýž útvar, který provádí činnosti řídicího orgánu, či jiný útvar v rámci tohoto orgánu veřejné správy (např. zvláštní kontrolní útvar), závisí na vnitřním nastavení kontrolní působnosti v rámci tohoto orgánu veřejné správy.

zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole²¹. V případě oznámení podezření na nesrovnalost na základě ukončených kontrol od ostatních kontrolních orgánů ŘO neposuzuje opodstatněnost podezření (vždy se jedná o opodstatněné podezření na nesrovnalost). V těchto případech ŘO není povinen zahájit řízení ve věci nebo dát podnět k řízení ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

V případech podezření na nesrovnalost spočívajícího v podezření na spáchání trestného činu ŘO neposuzuje opodstatněnost podezření (vždy se jedná o opodstatněné podezření), pokud již v dané věci byly zahájeny úkony trestního řízení podle § 158 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu.

Dojde-li ŘO na základě ukončených kontrol (svých, či jiných příslušných orgánů) k závěru, že:

1. se nejedná o nesrovnalost, případ uzavře;
2. se jedná o podezření na nesrovnalost spočívající v podezření na porušení rozpočtové kázně²² podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, případ předá příslušnému ÚFO k dalšímu řízení k prošetření podezření na porušení rozpočtové kázně. ŘO tyto skutečnosti uvede do MSSF-CENTRAL (ŘO CF do IS MONIT) a informuje o nich subjekty zapojené do vnitřní úrovně hlášení postupem podle kap. 2.16.3., ostatní poskytovatele dotace v rámci daného projektu a subjekt, na jehož úrovni se podezření na nesrovnalost zjistilo;
3. se jedná o podezření na nesrovnalost spočívající v podezření na porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ŘO případ předá ÚSC, z jehož rozpočtu byly prostředky dotčené podezřením na nesrovnalost poskytnuty, k dalšímu řízení k prošetření podezření na porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů;
ŘO tyto skutečnosti uvede do MSSF-CENTRAL (ŘO CF do IS MONIT) a informuje o nich subjekty zapojené do vnitřní úrovně hlášení postupem podle kap. 2.16.3., ostatní poskytovatele dotace v rámci daného projektu a subjekt, na jehož úrovni se podezření na nesrovnalost zjistilo;
4. se jedná o podezření na nesrovnalost spočívající v podezření na spáchání trestného činu, předá případ ve smyslu § 8 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, státnímu zástupci či policejnímu orgánu. ŘO tuto skutečnost uvede do MSSF-CENTRAL (ŘO CF do IS MONIT) a informuje o ní subjekty zapojené do vnitřní úrovně hlášení postupem podle kap. 2.16.3, ostatní poskytovatele dotace v rámci daného projektu a subjekt, na jehož úrovni se podezření na nesrovnalost zjistilo;

²¹ S přihlédnutím ke konkrétnímu případu se může jednat o veřejnosprávní kontrolu na místě, veřejnosprávní kontrolu administrativní povahy či některou z forem kontroly v rámci vnitřního kontrolního systému dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

²² Porušení rozpočtové kázně podle § 44 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, se přitom může dopustit KP/KU, ŘO či ZS.

5. se jedná o podezření na nesrovnalost spočívající v podezření na porušení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, přičemž toto porušení zákona ovlivnilo nebo mohlo ovlivnit výběr nejvýhodnější nabídky, předá případ k dalšímu šetření Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“), a to formou podnětu k zahájení řízení podle § 42 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Obdobným způsobem ŘO postupuje, pokud podezření spočívá v neoprávněném dělení veřejné zakázky či v chybně stanovené předpokládané hodnotě veřejné zakázky. ŘO tyto skutečnosti uvede do MSSF-CENTRAL (ŘO CF do IS MONIT) a informuje o nich subjekty zapojené do vnitřní úrovně hlášení postupem podle kap. 2.16.3, ostatní poskytovatele dotace v rámci daného projektu a subjekt, na jehož úrovni se podezření na nesrovnalost zjistilo;
6. se jedná o podezření na nesrovnalost, ale nejedná se o podezření na porušení rozpočtové kázně²³, ani o podezření na spáchání trestného činu, ani o podezření na porušení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, odpovídá ŘO za řádné vyčíslení částky, na niž se vztahuje tato nesrovnalost. ŘO nadále pokračuje v řešení nesrovnalosti, popř. případ předá příslušnému orgánu ZS k dalšímu řešení. ŘO tyto skutečnosti uvede do MSSF-CENTRAL (ŘO CF do IS MONIT) a informuje o nich subjekty zapojené do vnitřní úrovně hlášení postupem podle kap. 2.16.3, ostatní poskytovatele dotace v rámci daného projektu a subjekt, na jehož úrovni se podezření na nesrovnalost zjistilo;
7. se jedná o podezření na nesrovnalost na úrovni PCO, předá případ k prošetření útvaru winding-up. V tomto případě útvar winding-up odpovídá za potvrzení nesrovnalosti a za řádné vyčíslení částky, na niž se vztahuje tato nesrovnalost. Výsledek konzultuje s PCO a s příslušným ŘO a poté informuje odbor Kontrola MF. PCO zodpovídá za přijetí odpovídajících opatření k nápravě stavu a zabránění dalšího výskytu nesrovnalosti, pokud se nesrovnalost vyskytla na úrovni PCO.

V případě souběhu více podezření podle uvedených bodů postupuje ŘO podle relevantních bodů souběžně.

ŘO zodpovídá za přijetí odpovídajících opatření k nápravě stavu a zabránění dalšího výskytu nesrovnalosti, pokud se nesrovnalost vyskytla na úrovni ŘO, ZS nebo KP/KU.

V případě zjištění systémové nesrovnalosti na úrovni ŘO, PCO nebo útvaru pro winding-up, je dotčený subjekt povinen přijmout dostatečná opatření k nápravě. V případě zjištění systémové nesrovnalosti na úrovni ZS, rozhodne o opatřeních k nápravě a o preventivních opatřeních příslušný ŘO. O přijetí příslušných opatření k nápravě a preventivních opatření u systémových nesrovnalostí se ŘO, PCO a útvar pro winding-up vzájemně informují.

2.16.2 EVIDENCE, HLÁŠENÍ A MONITORING NESROVNALOSTÍ

Systém hlášení podezření na nesrovnalost, resp. potvrzených nesrovnalostí (dále jen „hlášení nesrovnalostí“) zahrnuje hlášení nesrovnalostí mezi subjekty zapojenými do implementace programů na národní úrovni (tzv. „vnitřní úroveň hlášení nesrovnalostí“) a hlášení nesrovnalostí vůči EK (tzv. „vnější úroveň hlášení nesrovnalostí“).

²³ Jde zejména o případy zneužití prostředků poskytnutých subjektem, který tyto prostředky poskytuje mimo rámec zákona č. 218/2000 Sb. a zákona č. 250/2000 Sb. (např. nadace).

ŘO eviduje podezření na nesrovnalost (resp. potvrzené nesrovnalosti) a provádí jejich další monitoring. Pro účely výkaznictví nesrovnalostí v EUR vůči EK se použije kurz CZK/EUR stanovený Evropskou komisí pro měsíc, ve kterém ŘO zaznamenal nesrovnalost v MSSF-CENTRAL (ŘO CF v IS MONIT).

2.16.3 VNITŘNÍ ÚROVEŇ HLÁŠENÍ NESROVNALOSTÍ

Za řádné hlášení nesrovnalostí na vnitřní úrovni odpovídá ŘO. Pokud na základě ukončené kontroly podle kap. 2.16.1 Metodiky trvá podezření na nesrovnalost nebo pokud je na základě této kontroly zjištěno nové podezření na nesrovnalost, vypracuje ŘO v MSSF-CENTRAL (ŘO CF v IS MONIT) hlášení nesrovnalosti, které je bez zbytečného prodlení, nejpozději však do 15. dne následujícího měsíce od ukončení kontroly písemně zasláno PCO, odboru Kontrola MF a pracovníkovi sítě AFCOS na příslušném resortu. Hlášení podepisuje vedoucí zaměstnanec útvaru ŘO²⁴.

ŘO dále v MSSF-CENTRAL vypracovává souhrnné čtvrtletní přehledy veškerých nově zjištěných podezření na nesrovnalost (resp. potvrzených nesrovnalostí) a přehledy o vývoji šetření případů již nahlášených nesrovnalostí na vnitřní úrovni (dále jen „čtvrtletní hlášení nesrovnalostí“). Tato čtvrtletní hlášení nesrovnalostí jsou bez zbytečného prodlení, nejpozději však do 15. dne po ukončení kalendářního čtvrtletí písemně zasílána pracovníkovi sítě AFCOS na příslušném resortu a v kopii odboru Kontrola MF, útvaru pro winding-up a PCO. Čtvrtletní hlášení nesrovnalostí podepisuje vedoucí zaměstnanec útvaru ŘO.

Uvedený způsob a lhůty pro zaslání čtvrtletního hlášení nesrovnalostí je nutno dodržovat i v případě, že nové případy nebyly v daném kalendářním čtvrtletí zjištěny, ani nedošlo k vývoji v šetření případů již nahlášených nesrovnalostí na vnitřní úrovni.

Hlášení na vnitřní úrovni probíhá bez ohledu na výši částky, na niž se vztahuje podezření na nesrovnalost (resp. potvrzená nesrovnalost) a bez ohledu na další výjimky stanovené v nařízení Komise (ES) č. 1681/94, resp. v nařízení Komise (ES) č. 1831/94.

Podezření na nesrovnalost zjištěná na úrovni PCO jsou hlášena odboru Kontrola MF, dotčenému ŘO a útvaru pro winding-up.

Skutečnosti, které jsou předmětem hlášení nesrovnalostí na vnitřní úrovni, uvádí ŘO do MSSF-CENTRAL (ŘO CF do IS MONIT), a to průběžně, nejpozději však k okamžiku vzniku povinnosti hlášení těchto skutečností na vnitřní úrovni.

2.16.4 VNĚJŠÍ ÚROVEŇ HLÁŠENÍ NESROVNALOSTÍ²⁵

Za řádné hlášení nesrovnalostí na vnější úrovni odpovídá pracovník sítě AFCOS na příslušném resortu. Na základě hlášení nesrovnalostí od ŘO zajistí pracovník sítě AFCOS vypracování souhrnných čtvrtletních přehledů veškerých nově zjištěných podezření na nesrovnalost (resp. potvrzených nesrovnalostí), které spadají pod oznamovací povinnost podle nařízení Komise (ES) č. 1681/94, resp. podle nařízení Komise (ES) č. 1831/94, a o vývoji šetření případů již nahlášených Evropské komisi (dále jen „čtvrtletní hlášení nesrovnalostí Evropské komisi“). Pracovník sítě AFCOS dále prostřednictvím informačního

²⁴ V rámci každého subjektu, který je ŘO, je určen pracovník zodpovědný za podávání hlášení EK podle nařízení Komise (ES) č. 1681/94, resp. podle nařízení Komise (ES) č. 1831/94. Pracovníci sítě AFCOS jsou součástí vnitřní i vnější úrovně hlášení nesrovnalostí.

²⁵ Metodika hlášení nesrovnalostí zjištěných při implementaci SF/CF Evropskému úřadu pro potírání podvodných jednání (OLAF) je podrobněji upravena Pokynem CHJ – 12 vydaným odborem Kontrola MF.

systemu AFIS/IMS zajišťuje odeslání těchto čtvrtletních hlášení nesrovnalostí Evropské komisi přímo příslušnému orgánu - Evropskému úřadu pro potírání podvodných jednání (dále jen „OLAF“), Ministerstvu financí ČR – odboru Kontrola a Nejvyššímu státnímu zastupitelství, a to nejpozději do dvou měsíců po uplynutí každého kalendářního čtvrtletí. Kopie těchto hlášení zašle pracovník sítě AFCOS bezodkladně příslušnému ŘO, útvaru pro winding-up a PCO.

Uvedený způsob a lhůty pro zaslání čtvrtletního hlášení nesrovnalostí je nutno dodržovat i v případě, že nové případy nebyly v daném kalendářním čtvrtletí zjištěny, ani nedošlo k vývoji v šetření případů již nahlášených nesrovnalostí na vyšší úrovni.

Pokud se jedná o takový typ podezření na nesrovnalost (resp. potvrzené nesrovnalosti), u něhož by mohla vzniknout obava z rychlého šíření mimo území ČR nebo ukazuje na použití nových nežádoucích praktik, je příslušný pracovník sítě AFCOS povinen nahlásit tento případ neprodleně (tedy i mimo termín pro pravidelné čtvrtletní hlášení nesrovnalostí Evropské komisi), a to nejen Evropské komisi (resp. úřadu OLAF), ale i členským státům, jejichž zájmů by se daná nesrovnalost mohla dotknout. Pro tento typ hlášení nesrovnalostí se neuplatní limity stanovené v nařízení Komise (ES) č. 1681/94, resp. v nařízení Komise (ES) č. 1831/94, tzn. tyto případy jsou hlášeny bez ohledu na výši částky, na niž se vztahuje podezření na nesrovnalost (resp. potvrzená nesrovnalost) a bez ohledu na další výjimky stanovené v nařízení Komise (ES) č. 1681/94, resp. v nařízení Komise (ES) č. 1831/94.

2.16.5 POZASTAVENÍ PLATEB A CERTIFIKACE

V případě podezření na nesrovnalost (resp. potvrzené nesrovnalosti) může PCO na nezbytně nutnou dobu pozastavit platby a certifikaci na daný projekt, prioritu nebo celý program, považuje-li to za nezbytné k ochraně finančních zájmů ES. Pozastavení plateb musí být projednáno s příslušným ŘO. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, může ředitel PCO nařídit dočasné pozastavení plateb do doby projednání případu s příslušným ŘO.

V případě podezření na nesrovnalost (resp. potvrzené nesrovnalosti) mohou být platby na daný projekt pozastaveny rovněž řídicím orgánem.

2.16.6 VYMÁHÁNÍ PROSTŘEDKŮ DOTČENÝCH NESROVNALOSTÍ

1. Jedná-li se o podezření na nesrovnalost spočívající v podezření na porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ŘO případ předá k dalšímu řízení příslušnému ÚFO. ÚFO případně vyměří odvod za porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a přísluší mu další kroky k vymáhání neoprávněně použitých prostředků podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Dle § 44a odst. 9 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, pak může Ministerstvo financí z důvodu zvláštního zřetele

zcela nebo zčásti prominout vyměřený odvod a s ním spojené penále.²⁶ KP/KU může též částku „dobrovolně“ uhradit na účet ÚFO z titulu porušení rozpočtové kázně.²⁷

Částky uhrazené územním finančním orgánům odpovídající podílu prostředků z rozpočtu EU z neoprávněně použitých prostředků jsou ÚFO převáděny ve smyslu § 44a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, na univerzální účet PCO.

O přijetí těchto prostředků PCO bezodkladně informuje příslušný ŘO tak, aby ŘO mohl tuto informaci uvést v nejbližším pravidelném hlášení nesrovnalostí podle kap. 2.16.3.

Částky uhrazené ÚFO odpovídající podílu ostatních prostředků poskytnutých ze SR z neoprávněně použitých prostředků jsou ÚFO převáděny ve smyslu § 44a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, do SR.

ŘO má povinnost sledovat vývoj řízení vedených ÚFO, která se týkají projektů příslušného OP. Informace o částkách vymáhaných a vrácených prostřednictvím ÚFO evidované v IS CEDR má možnost poskytovatel dotace podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, získat prostřednictvím elektronické dotazovací služby do IS CEDR. Po schválení žádosti odborem 43 MF má stejnou možnost přístupu k těmto informacím skrze elektronickou dotazovací službu i ŘO, v jehož operačním programu jsou poskytovány prostředky na základě zákona č. 218/2000 Sb., přestože sám není poskytovatelem.²⁸

Sami poskytovatelé se pak podílí na kvalitě výstupů z IS CEDR tím, že mají podle § 75 zákona č. 218/2000 Sb. povinnost zaznamenávat do IS CEDR údaje o poskytnutých prostředcích a jejich příjemcích ve lhůtách stanovených vyhláškou č. 286/2007 Sb., o centrální evidenci dotací.

O vývoji řízení vedeného ÚFO informuje ŘO všechny relevantní subjekty v rámci čtvrtletního hlášení nesrovnalostí na vnitřní úrovni podle kap. 2.16.3.

2. Jedná-li se o podezření na nesrovnalost spočívající v podezření na porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ŘO případ předá k dalšímu řízení příslušnému ÚSC. ÚSC případně uloží odvod za porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, a přísluší mu další kroky k vymáhání neoprávněně použitých prostředků podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Dle § 22 odst. 12 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, pak může ÚSC, který o poskytnutí peněžních prostředků rozhodl, z důvodů zvláštního zřetele hodných, na základě písemné žádosti toho, kdo porušil rozpočtovou kázeň,

²⁶ Toto prominutí je nutné zohlednit v následujícím pravidelném hlášení nesrovnalostí podle kapitoly 2.16.2.

²⁷ O této platbě příjemce informuje ÚFO ve smyslu § 59 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Do plnění povinnosti provést odvod za porušení rozpočtové kázně, kterým je neoprávněně použití dotace, se započítávají i částky z důvodu neoprávněného použití dotace dosud poskytovatelem nevyplacené (§ 44a odst. 5 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech). K tomuto započtení je nutné snížit o tuto částku celkovou výši způsobilých výdajů projektu. Z hlediska celého objemu prostředků dotace se na neproplacený výdaj pohlíží jakoby došlo k jeho uhrazení a následnému odvodu za porušení rozpočtové kázně. Poskytovatel dotace informuje příjemce dotace o výši nevyplacené částky dotace a o důvodech pro její nevyplacení zvláštním písemným aktem.

²⁸ Podává-li Řídicí orgán, který není poskytovatelem dle zákona č. 218/2000 Sb., žádost o přístup do IS CEDR – modul VYKONT je nutné, aby tato žádost byla zdůvodněná odkazem na nařízení Komise (ES) č. 1681/94, resp. nařízení Komise (ES) č. 1831/94, ze kterého orgánům ČR plyne povinnost hlášení nesrovnalostí do EK.

zcela nebo zčásti prominout vyměřený odvod a s ním spojené penále²⁹. Při promíjení odvodu a penále přitom ÚSC odpovídá za zajištění rovného přístupu vůči všem příjemcům. KP/KU může též částku „dobrovolně“ uhradit na účet územního samosprávného celku z titulu porušení rozpočtové kázně.

ÚSC před rozhodnutím o tom, zda došlo, či nedošlo k porušení rozpočtové kázně, konzultuje případ s ŘO. Stejným způsobem je nutné konzultovat i další rozhodování ÚSC v případě, že rozhodnutí ÚSC může mít vliv na vymožitelnost prostředků z rozpočtu EU (zejm. v případech rozhodování o prominutí nebo částečném prominutí povinnosti odvodu a penále podle § 22 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů). V případě rozdílných stanovisek ÚSC a ŘO je pro rozhodnutí ÚSC vždy rozhodující názor ŘO.

Část odpovídající podílu prostředků z rozpočtu EU z vymožených prostředků převede ÚSC v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace³⁰/rozhodnutím o financování akce na univerzální účet PCO³¹.

Před převedením vymožených prostředků na univerzální účet PCO je ÚSC povinen písemně informovat PCO o původu, výši a charakteru vymožených prostředků.

O přijetí těchto prostředků PCO bezodkladně informuje příslušný ŘO tak, aby ŘO mohl tuto informaci uvést v nejbližším pravidelném hlášení nesrovnalostí podle kap. 2.16.3.

V případě, že ÚSC zcela nebo zčásti promine vyměřený odvod a s ním spojené penále a zároveň budou vymožené prostředky (nebo jejich část) již převedeny na univerzální účet PCO, pak ÚSC vyzve PCO k vrácení převedených prostředků na účet ÚSC, odkud budou vráceny příjemci.

Obdobný postup se použije v případě, že Ministerstvo financí vyhoví příjemci v řízení o odvolání proti rozhodnutí o odvodu v souladu s § 22 odst. 10 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

3. Pokud byly prostředky použity v rozporu se závaznými podmínkami, ale nejedná se o porušení rozpočtové kázně, ŘO vyčíslí částku, jež byla dotčena nesrovnalostí, vyzve KP/KU k navrácení prostředků, odpovídajících podílu prostředků z rozpočtu EU z neoprávněně použitých prostředků, přímo na univerzální účet PCO a stanoví lhůtu k tomuto vrácení. PCO bude o obdržení prostředků ze strany povinného subjektu informovat příslušný ŘO.

Neprodleně po vyzvání KP/KU k navrácení neoprávněně použitých prostředků, odpovídajících podílu prostředků z rozpočtu EU, na univerzální účet PCO je ŘO povinen písemně informovat PCO o původu, výši a charakteru vymáhaných prostředků KP/KU.

O přijetí těchto prostředků PCO bezodkladně informuje příslušný ŘO tak, aby ŘO mohl tuto informaci uvést v nejbližším pravidelném hlášení nesrovnalostí podle kap. 2.16.3.

²⁹ Toto prominutí je nutné zohlednit v následujícím pravidelném hlášení nesrovnalostí podle kapitoly 2.16.2.

³⁰ § 14 odst. 7 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech umožňuje poskytovateli dotace tuto povinnost uvést v rozhodnutí o poskytnutí dotace.

³¹ Povinnost převést tuto část vymožených prostředků na zvláštní účet PCO vyplývá z čl. 38 Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, resp. čl. 12 Nařízení Rady (ES) č. 1164/94.

V případě, že KP/KU nevrátí neoprávněně použité prostředky ve lhůtě stanovené ŘO, provede ŘO (popř. ZS) další kroky k vymožení prostředků (např. podáním k soudu). Postup řešení bude ŘO konzultovat s PCO a bude jej pravidelně informovat o pokroku v řešení.

Pokud ŘO dojde k závěru, že částka dotčená nesrovnalostí nebo její část představuje nevyhnutelnou částku³² ve smyslu čl. 5 odst. 2 nařízení Komise (ES) č. 1681/94, resp. čl. 5 odst. 2 nařízení Komise (ES) č. 1831/94, informuje ŘO o této skutečnosti v rámci pravidelného hlášení nesrovnalostí podle kap. 2.16.2.

2.16.7 VYJMUTÍ PROJEKTU ZE SPOLUFINANCOVÁNÍ Z PROSTŘEDKŮ Z ROZPOČTU EU

V případě, že v rámci projektu dojde ke vzniku podezření na nesrovnalost, resp. k potvrzené nesrovnalosti a PCO rozhodne o tom, že výdaje projektu nemohou být certifikovány, může být uplatněn jeden z následujících postupů:

1. PCO na základě posouzení učiněného ve spolupráci s ŘO rozhodne, že projekt nebo část projektu nebude certifikován do doby, než dojde k vymožení prostředků od KP/KU (poté budou certifikovány zbývající vynaložené výdaje po odečtení vymožené částky). Způsob vymáhání je analogický ke způsobu poskytnutí prostředků a charakteru KP/KU. V tomto případě musí ŘO při procesu řízení alokace vzít v úvahu, že tyto prostředky nejsou čerpány ze zdrojů rozpočtu EU, i když na ně bylo vydáno rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutí o financování akce; nebo
2. ŘO se souhlasem správce kapitoly může rozhodnout, že projekt bude vyjmut ze spolufinancování z prostředků z rozpočtu EU a může být rozhodnuto, že financování projektu bude zajištěno pouze z národních zdrojů, tj. ze zdrojů příslušné kapitoly SR, která zajišťuje prostředky SR na předfinancování výdajů, které mají být kryty z prostředků z rozpočtu EU. U této varianty se postupuje následovně:

Pokud PCO obdrží informaci o podezření na nesrovnalost, resp. o potvrzené nesrovnalosti:

- před tím, než došlo k vyplacení prostředků, které mají být kryty prostředky z rozpočtu EU, ze zdrojů SR formou ex-post platby na účet KP/KU (následné proplacení výdajů již vynaložených KP/KU),
- nebo v případech, kdy PCO obdrží informaci o podezření na nesrovnalost, resp. potvrzené nesrovnalosti po vyplacení prostředků na předfinancování prostředků, které mají být kryty z prostředků z rozpočtu EU, ze zdrojů SR formou ex-ante platby na účet KP/KU (formou poskytnutí prostředků KP/KU před realizací jeho výdajů na projekt),

a pokud v těchto případech doposud nedošlo k vyplacení prostředků z rozpočtu EU na příjmový účet správce kapitoly SR, je projekt vyjmut na základě rozhodnutí ŘO a jeho další financování pouze z prostředků SR podléhá souhlasu správce kapitoly³³.

³² Za nevyhnutelnou částku se považuje např. závazek příjemce – právnické osoby, která zanikla bez právního nástupce.

³³ ŘO musí Ministerstvu financí deklarovat, že na dofinancování projektů z národních zdrojů má zajištěny potřebné finanční prostředky v příslušné kapitole státního rozpočtu, případně že má zajištěny jiné národní prostředky.

V případech, kdy PCO obdrží informaci o podezření na nesrovnalost, resp. o potvrzené nesrovnalosti poté, co byly vyplaceny prostředky, které mají být kryty prostředky z rozpočtu EU, ze zdrojů SR formou ex-post platby na účet KP/KU (následně proplacení výdajů již vynaložených KP/KU), ale doposud nedošlo k proplacení dotčených výdajů z prostředků z rozpočtu EU příslušné kapitole SR a prostředky nebyly certifikovány a vyžádány z Evropské komise, nezahrne ŘO tyto výdaje do souhrnné žádosti. Pokud již byla předložena souhrnná žádost na PCO, PCO požádá ŘO o předložení opravené souhrnné žádosti, která dotčený výdaj nezahrnuje.

V případech, kdy PCO obdrží informaci o podezření na nesrovnalost, resp. o potvrzené nesrovnalosti poté, co byly vyplaceny prostředky, které mají být kryty prostředky z rozpočtu EU, ze zdrojů SR formou ex-post, či ex-ante platby na účet KP/KU, a pokud již došlo k proplacení dotčených výdajů z prostředků z rozpočtu EU příslušné kapitole SR, ale prostředky nebyly doposud certifikovány a vyžádány z Evropské komise, bude dotčená částka odpovídajícím způsobem s příslušnou kapitolou vypořádána.

V případě, že dotčené výdaje již byly certifikovány, sníží PCO následující výkaz výdajů o tuto částku. Tímto je projekt vyjmut ze spolufinancování z prostředků z rozpočtu EU a jeho případné další financování (např. u etapových projektů) probíhá pouze z prostředků SR a podléhá souhlasu správce kapitoly. Již proplacené prostředky z rozpočtu EU následně budou odpovídajícím způsobem s příslušnou kapitolou vypořádány.

3. MONITOROVÁNÍ

3.1 MONITOROVACÍ SYSTÉM STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ

Proces monitorování je realizován prostřednictvím informačních systémů, které zajišťují sběr, ukládání a dostupnost všech relevantních dat pro ŘO a ZS, i pro zajištění správných funkcí PCO. Informační systémy zajišťují informace potřebné pro finanční monitorování při respektování zásad vycházejících z nařízení ES.

Monitorování prostředků z rozpočtu EU je prováděno v rámci systému MSSF-CENTRAL. Na základě usnesení vlády č. 148/2001 ze dne 14. února 2001 byla odpovědnost za zabezpečení řízení projektu „Monitorovací systém strukturálních fondů v České republice“ uložena Ministerstvu pro místní rozvoj. Kromě centrálního informačního systému MSSF-CENTRAL (gesce OSMS MMR) existují IS ZS (MONIT, ISOP, SAP, SC-OPI; tyto IS ZS jsou v gesci jednotlivých ŘO), z kterých musí být zajištěna vzájemná propojenost s MSSF-CENTRAL, a aplikace pro podporu žadatele o finanční prostředky např. BENEFIT. Centrální systém slouží pro plánování rozvoje, shromažďování údajů o věcném i finančním monitoringu programů a projektů, evidenci programů, monitorování hodnot ukazatelů v rámci jednotlivých programů a vytváření tiskových výstupů pro nejrůznější uživatele. MSSF-CENTRAL tak plní funkci monitorování pomoci na úrovni ŘO. IS MONIT je nástrojem pro zajištění výkonných činností při načítání žádostí, výběru, realizaci a monitorování projektů realizovaných ZS v rámci programu. Je primárním místem, kde vznikají a jsou ukládány prvotní doklady a veškeré údaje o projektech.

MSSF-CENTRAL je centralizovaným monitorovacím systémem, který jsou povinny používat:

1. ŘO-RPS;
2. všechny ŘO všech forem pomoci;
3. vybrané ZS řídicích orgánů a ZS-CF na základě nařízení ŘO.

Jednotlivé ŘO a příslušné ZS jsou povinny zajistit si napojení na MSSF-CENTRAL. Na úrovni ŘO je prostřednictvím MSSF-CENTRAL zajištěno propojení s IS VIOLA.

ZS pro implementaci programů/projektů mohou pro svoji potřebu používat vlastní SW vybavení, které je kompatibilní s MSSF-CENTRAL, kterému předávají předem definovaná data. V případě, že tento systém není na ZS implementován, je používán IS MONIT. V případě, že ZS používá jiný systém než IS MONIT, ŘO jsou zodpovědné za zajištění přenosu dat do MSSF-CENTRAL na základě technologie XML dle požadavků MSSF-CENTRAL, včetně zajištění veškerých údajů uvedených na elektronických formulářích pro KP/KU.

ŘO musí zajistit, že všechny realizované projekty spolufinancované z prostředků z rozpočtu EU jsou evidovány v MSSF-CENTRAL. Z MSSF-CENTRAL jsou požadovaná data prostřednictvím vybudovaných rozhraní formátu XML předávána do uvedených systémů MF, pro něž je MSSF-CENTRAL zdrojem dat o spolufinancovaných projektech.

Pro účely ověřování integrity dat v IS VIOLA a MSSF-CENTRAL mají pracovníci PCO zajištěn přístup pro čtení do MSSF-CENTRAL.

ŘO, resp. ZS jsou povinny zajistit, že jsou od KP/KU získána všechna data potřebná pro systémy MSSF-CENTRAL, IS VIOLA, ISPROFIN a CEDR. V případě předávání dat do ISPROFIN může ŘO využít způsob přenosu přes resortní ISPROFIN. V případě přebírání informací z IS CEDR je nezbytné zajistit, aby bylo naplněno ustanovení § 24 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Informace o kontrolovaných projektech z IS CEDR může přebírat pouze poskytovatel dotace, který bude mít nainstalovanou dotazovací službu a je tyto informace oprávněn získávat.

Pro účely výkonu činností odboru Kontrola MF a útvaru pro widening-up, interního auditu a kontroly vzorku projektů mají zaměstnanci těchto útvarů zajištěn přístup do MSSF-CENTRAL.

3.2 VAZBA MSSF-CENTRAL NA IS VIOLA

IS VIOLA, který je v gesci PCO, zajišťuje účtování o prostředcích z rozpočtu EU v České republice v rámci PCO. Eviduje veškeré účetní transakce, na jejichž základě se získává přehled o platbách v rámci jednotlivých fondů/programů/projektů. Udržuje přehled o stavu bankovních účtů, pohledávkách a závazcích případně o dalších účetních operacích. Veškeré operace se týkají prostředků na účtech PCO. Sledované účetní případy se účtují podvojnými zápisy.

Nezbytnou součástí systému monitorování prostředků z rozpočtu EU je rozhraní umožňující komunikaci mezi IS VIOLA a MSSF-CENTRAL. Jeho prostřednictvím jsou do IS VIOLA předávána data o jednotlivých programech a projektech a zpětně jsou z IS VIOLA předávána do MSSF-CENTRAL data o uskutečněných platbách.

V rámci systému MSSF-CENTRAL jsou pak alokace programů a rozpočty projektů evidovány v českých korunách i v eurech, a to v přepočtu dle měsíčních kursů stanovených Evropskou komisí (kurs platný ke dni účinnosti schválení programu). Finanční údaje o programech a projektech (alokace, rozpočty, žádosti o proplacení a další) jsou z MSSF-CENTRAL předávány do IS VIOLA v českých korunách, v eurech, případně v obou měnách. Informace o uskutečněných platbách jsou z IS VIOLA předávány do IS MSSF-CENTRAL taktéž v českých korunách i v eurech. Pro přepočet ekvivalentu výše žádosti KP/KU v eurech se použije oficiální kurz EK platný k datu záúčtování souhrnné žádosti na PCO, ve které je žádost KP/KU zahrnuta.

3.3 ZASÍLÁNÍ DAT DO EVROPSKÉ KOMISE

Pro monitoring a agregaci finančních dat z členských států provozuje Evropská komise vlastní informační systém „Structural Funds Common Database“ (dále jen „SFC“). Tento systém využívají příslušná generální ředitelství Evropské komise pro finanční řízení a monitoring prostředků poskytovaných z rozpočtu EU. Členské státy mají systém k dispozici zejména pro informativní účely, nicméně v rámci systému SFC je realizováno rozhraní, jež umožňuje odesílání standardizovaných finančních tabulek týkajících se prostředků z rozpočtu EU z členských států do Evropské komise elektronickou cestou. V případě České republiky je toto rozhraní realizováno ze systému MSSF-CENTRAL pomocí automatizovaného přenosu po autorizaci příslušných dat.

EK předložila technické podmínky přenosů a obsah a formát dat, jež budou zasílána do informačního systému SFC. Útvar MMR zodpovědný za realizaci a funkčnost MSSF-CENTRAL (OSMS) ve spolupráci s PCO vytvořil dokument „Metodický pokyn předávání údajů do databáze Evropské komise SFC“, v kterém jsou uvedeny veškeré informace týkající se administrace dat přenášených do SFC. Data jsou před odesláním z MSSF-CENTRAL do SFC autorizována analogicky s postupy schvalování tištěné verze příslušných dokumentů. V případě, že je daný dokument schvalován také PCO, umožňuje MSSF-CENTRAL kontrolu, autorizaci a případnou úpravu příslušných dat zodpovědným pracovníkem PCO.

Údaje v systému SFC nesmí být žádným subjektem přímo zadávány či aktualizovány bez schválení ŘO RPS a PCO.

ČÁST II: STRUKTURÁLNÍ FONDY

Právo na prostředky ze SF v rámci *Cíle 1* mají projekty realizované v regionech NUTS II³⁴, a v rámci *Cílů 2 a 3* regiony NUTS III³⁵, které splňují požadavky příslušné legislativy ES³⁶. Projekty jsou v rámci SF realizovány na decentralizovaném základě, což v praxi znamená, že není nutné jejich schválení Evropskou komisí. Konečnou odpovědnost za výběr projektů má ŘO.

4. OMEZENÍ PRO VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ

Při financování jednotlivých opatření musí být splněny následující podmínky:

1. jednotlivé opatření může být financováno pouze z jednoho SF;
2. jednotlivé opatření může čerpat prostředky ze SF pouze v rámci jedné z forem pomoci (OP, JPD nebo PIS) ze SF předložené v rámci jednotlivých cílů stanovených v čl. 1 nařízení Rady (ES) č. 1260/1999;
3. žádný projekt nesmí čerpat prostředky současně z příspěvku poskytnutého ze SF pro financování OP nebo JPD v rámci cílů 1, 2 nebo 3 a prostředků poskytnutých ze SF pro financování PIS;
4. žádný projekt nesmí čerpat prostředky současně z příspěvku poskytnutého ze SF v rámci cílů 1, 2 nebo 3 a prostředků poskytnutých v rámci *EAGGF-záruční sekce*;
5. žádný projekt nesmí čerpat prostředky současně z příspěvku poskytnutého ze SF v rámci PIS a *EAGGF-záruční sekce*;
6. žádný projekt nesmí čerpat prostředky současně z různých opatření, a to ani v rámci téhož programu;
7. žádný projekt nesmí čerpat prostředky současně z příspěvku ze SF a CF; žádný projekt nesmí být podpořen jiným finančním nástrojem EU ani z jiných národních veřejných zdrojů, s výjimkou stanoveného spolufinancování.

4.1 PROHLÁŠENÍ O BEZDLUŽNOSTI

Základní podmínkou pro přidělení dotace ze SF/CF je bezdlužnost KP/KU (žadatele), který není organizační složkou státu či státním fondem, vůči orgánům veřejné správy, tzn. skutečnost, že KP/KU nemá žádné závazky vůči orgánům veřejné správy *po lhůtě splatnosti* (zejména daňové nedoplatky a penále, nedoplatky na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění, na pojistném a penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, odvody za porušení rozpočtové kázně, atd., či další nevypořádané finanční závazky z jiných projektů financovaných ze SF/CF vůči orgánům, které prostředky z těchto fondů poskytují). Toto se dokládá čestným prohlášením ze strany KP/KU (žadatele).

³⁴ Jedná se o těchto 7 regionů soudržnosti: Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava a Moravskoslezsko. Region „Praha“ nárok na prostředky v rámci *Cíle 1* nemá.

³⁵ Regiony NUTS III odpovídají struktuře krajů.

³⁶ Zejména nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, s účinností od 1.5.2004, ve znění Smlouvy o přistoupení ČR k EU (příloha II, část 15 – Regionální politika a koordinace strukturálních nástrojů, bod 2).

Posečkání s úhradou závazků nebo dohoda o úhradě závazků a její řádné plnění se považují za vypořádané závazky, tzn. subjekt je považován pro účely poskytnutí prostředků EU za bezdlužný. Toto čestné prohlášení předloží KP/KU (žadatel) spolu se žádostí o financování projektu ze SF/CF poskytovateli prostředků.

5. POVINNOSTI ŘÍDÍCÍCH ORGÁNŮ SF

5.1 ŘÍDÍCÍ ORGÁN RÁMCE PODPORY SPOLEČENSTVÍ

ŘO-RPS vykonává zejména následující činnosti:

1. vypracovává Národní rozvojový plán a koordinuje činnosti související s přípravou OP;
2. koordinuje vyjednávání s EK o RPS;
3. koordinuje a monitoruje implementaci RPS;
4. zodpovídá za účinnost a správnost řízení RPS;
5. poskytuje metodickou pomoc jednotlivým ŘO při tvorbě jejich řídicích a kontrolních systémů;
6. vypracovává a předkládá roční a závěrečné zprávy o implementaci RPS. Kopii zpráv předává PCO a útvaru pro winding-up;
7. zajišťuje plnění povinností týkajících se informovanosti a publicity na úrovni RPS.

5.2 ŘÍDÍCÍ ORGÁNY OP, JPD A PIS

ŘO vykonává zejména následující činnosti:

1. zodpovídá za vypracování příslušného programového dokumentu v termínech, které stanoví:
 - a) pro OP v rámci cíle 1 ŘO-RPS;
 - b) pro JPD v rámci cílů 2 a 3 a PIS Evropská komise;
2. zodpovídá za implementaci programu a plnění stanovených cílů;
3. zodpovídá za efektivní a správné řízení programu, zejména pak za:
 - a) vytvoření systému získávání spolehlivých finančních a statistických informací týkajících se implementace programu pro účely monitorování a hodnocení;
 - b) implementaci programového dodatku;
 - c) vypracování roční zprávy o implementaci programu a její předání Evropské komisi po schválení této zprávy Monitorovacím výborem pro příslušný program do šesti měsíců od konce každého kalendářního roku. Kopie schválených zpráv předává PCO a útvaru pro winding-up;
 - d) zajišťování ex-ante hodnocení programu a spolupracuje na ex-post hodnocení programu;
 - e) zadávání a sběr dat do IS MONIT (ISOP, SAP či jiného IS) a jejich přenos ve spolupráci s OSMS MMR do MSSF-CENTRAL včetně jejich kontroly;

- f) nastavení řídicích a kontrolních systémů tak, aby byla zabezpečena průkaznost dat a vymahatelnost neoprávněně poskytnutých prostředků;
4. ověřuje reálnost, způsobilost a správnost výdajů uskutečněných KP/KU; žádá útvar pro winding-up o vydání prohlášení při ukončení pomoci;
5. zodpovídá za zajištění financování programu. Musí zajistit, aby v jeho rozpočtové kapitole byly na daný rok rozpočtovány požadované prostředky, a dále monitoruje prostřednictvím MSSF-CENTRAL, zda jsou u konkrétních projektů jednotlivé zdroje spolufinancování poskytovány KP/KU;
6. zodpovídá za úpravu programového dodatku v souladu s rozhodnutím příslušného MV, aniž by se změnila celková částka poskytnutá ze SF na příslušnou prioritu;
7. navrhuje realokace prostředků mezi opatřeními v rámci jednotlivých priorit u příslušných OP/JPD/PIS;
8. zajišťuje monitorování a hodnocení implementace programu přímo u KP/KU;
9. vede centrální evidenci nesrovnalostí;
10. formou měsíčního hlášení po zjištění nesrovnalosti a souhrnně čtvrtletně informuje PCO, pracovníka sítě AFCOS a odbor Kontrola MF o nesrovnalostech vzniklých při implementaci programu (včetně způsobu řešení dříve identifikovaných nesrovnalostí);
11. zajišťuje přijímání žádostí o projekty od KP/KU a schvaluje projekty;
12. uzavírá písemné dohody o delegování pravomocí se ZS, resp. delegaci zajišťuje jinými písemnými právními akty;
13. rozhoduje o případném zapojení ZS do systému implementace a rozsahu pravomocí na ně delegovaných;
14. zodpovídá za dodržování předpisů ES, zejména pak za:
 - a) financování pouze způsobilých výdajů;
 - b) soulad s politikou EU v oblasti životního prostředí;
 - c) dodržování rovných příležitostí pro ženy a muže;
 - d) dodržování pravidel hospodářské soutěže a zadávání veřejných zakázek;
 - e) dodržování požadavků na publicitu;
15. navrhuje opravy financování v případě zjištění porušení povinností vyplývajících z právních předpisů (viz bod 14), nebo v případě, že takovéto porušení předpisů zjistí některý kontrolní orgán, podle nařízení Komise (ES) č. 448/2001;
16. zavádí a udržuje řídicí a kontrolní systém v souladu s požadavky EK, příslušné legislativy ES a ČR (viz část V);
17. provádí veřejnosprávní finanční kontrolu u ZS a KP (viz část V);
18. zasílá požadované dokumenty PCO a útvaru pro winding-up;

19. zajišťuje archivaci všech dokumentů vztahujících se k programu po dobu stanovenou předpisy ES a ČR³⁷;
20. z MSSF-CENTRAL vystavuje ve stanovených termínech Souhrnnou žádost, kterou předkládá PCO;
21. z MSSF-CENTRAL generuje výkazy výdajů, které jsou podkladem pro provedení certifikace. K těmto výkazům přikládá prohlášení, že při financování byla dodržena omezení stanovená v kap. 4. Výkazy souběžně autorizuje v elektronické podobě v MSSF-CENTRAL, čímž umožní následnou autorizaci PCO před odesláním dat do EK (systém SFC);
22. reaguje na připomínky a doporučení Evropské komise, zejména v souvislosti s čl. 34 (2) a 38 (4) Nařízení Rady (ES) č. 1290/1999;
23. zajišťuje, aby řídicí a kontrolní systém splňoval podmínky pro poskytnutí požadovaných údajů pro dostatečný audit trail (příloha I nařízení Komise (ES) č. 438/2001);
24. zasílá neprodleně po vyzvání KP/KU k navrácení neoprávněně použitých prostředků, odpovídajících podílu prostředků z rozpočtu EU, na univerzální účet PCO informaci o původu, výši a charakteru vymáhaných prostředků KP/KU.

Vedoucí zaměstnanec útvaru ŘO zajistí vypracování podpisových vzorů pro účely podepisování souhrnných žádostí předávaných PCO a předá PCO potvrzené kopie těchto vzorů. Obdobně postupuje ZS, na který ŘO delegoval činnosti související s vystavováním souhrnných žádostí předkládaných PCO.

6. ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE

Dotace z Národního fondu (dále jen „NF“) se v souladu s úpravou zákona č. 218/2000 Sb. (§ 37), o rozpočtových pravidlech, poskytuje na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace, které obsahuje náležitosti stanovené v § 14 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, zejména označení příjemce dotace a poskytovatele dotace, výši dotace, účel, na který je dotace poskytnuta, lhůta, v níž má být účelu dosaženo, podmínky užití dotace, resp. podmínky, které je nutné dodržet po poskytnutí dotace, aby byla zachována způsobilost určitého výdaje k financování z prostředků SF/CF, rozčlenění poskytovaných prostředků dle § 44 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a den vydání rozhodnutí.

Rozhodnutí je vydáváno na dobu uskutečňování daného projektu. Rozhodnutí vydává příslušné ministerstvo, do jehož působnosti spadá daný projekt, a které rozhoduje o poskytnutí dotace z NF (dále jen „poskytovatel dotace“). Příslušné ministerstvo konzultuje znění vzorových rozhodnutí s PCO.

Pro projekty financované v rámci programů reprodukce majetku dle vyhlášky č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, se také vydává rozhodnutí o poskytnutí dotace dle ustanovení § 14 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (které musí obsahovat i rozčlenění poskytovaných prostředků dle ustanovení § 44 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech).

³⁷ Veškeré dokumenty související s realizací projektu by KP měl uchovávat zejména s ohledem na § 44a odstavce 8 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Rozhodnutí o poskytnutí dotace obsahuje mimo jiné následující:

1. vymezení účelu ve struktuře *priorita, opatření, projekt* (podrobný popis uvádí technická a finanční příloha);
2. harmonogram plnění (datum zahájení a ukončení projektu, způsob změn harmonogramu plnění);
3. popis způsobilých výdajů (zásady, vyčíslení předpokládaných příjmů, apod.);
4. výše pomoci ze SF (% určení dotace ze SF a stanovení maximální částky, která může být ze SF vyplacena. Nedoporučuje se závazně uvádět rozpis dílčích plateb na jednotlivé roky);
5. platební podmínky (způsob a mezní harmonogram proplácení prostředků ze SF);
6. podmínka pro KP/KU, že se podrobí kontrolám ze strany ŘO, ZS, útvaru pro winding-up, ÚFO, NKÚ, PCO, Evropské komise a Evropského účetního dvora, popř. jimi určených zmocněnců a dalších kontrolních orgánů dle předpisů ČR a předpisů ES, a že jim poskytne veškerou dokumentaci vztahující se k projektu;
7. stanovení povinnosti KP/KU vést účetnictví podle kap. 2.10, aby bylo možno vykázat zaúčtování účetních případů související s jednotlivými projekty, resp. stanovení povinností KP/KU vést daňovou evidenci rozšířenou o dodatečné požadavky podle kap. 2.10. KP/KU musí být schopen průkazně vše dokladovat dle relevantních nařízení Komise (ES) při následných kontrolách a auditech;
8. způsob monitorování (vzájemné informování, archivace dokumentů, způsob provádění kontrol, apod.);
9. podmínky pro pozastavení plateb, popř. zpětný odvod prostředků, jsou-li porušeny podmínky rozhodnutí;
10. ustanovení týkající se požadavků na publicitu a pravidla hospodářské soutěže; zejména je nutné stanovit povinnost dodržování pravidel a zásad pro zadávání veřejných zakázek (kap. 2.15), vhodné je, je-li to možné, uvést informativní odkaz na zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, dle kterého má KP/KU postupovat, dále dodržování předpisů pro regulérnost veřejné podpory, ochrana životního prostředí, rovnost mužů a žen , apod.);
11. finanční a technickou přílohu (podrobný popis projektu, odhady výdajů, odhad plánovaných příjmů z výsledků projektu, stanovení monitorovacích indikátorů, apod.);
12. uložení povinnosti KP/KU uchovávat doklady po dobu stanovenou předpisy ES a ČR;
13. povinnost KP informovat poskytovatele dotace o skutečnostech majících vliv na realizaci projektu;
14. povinnost KP/KU akceptovat využívání údajů v informačních systémech pro účely administrace SF;
15. podmínky, které je nutné dodržet po stanovenou dobu od poskytnutí dotace (např. zachování výsledků projektu);
16. poskytovatel dotace zváží, zda v rozhodnutí stanoví podmínky, jejichž nesplnění bude postiženo nižším odvodem za porušení rozpočtové kázně;
17. poskytovatel dotace zváží, zda-li v rozhodnutí uvede další povinnosti, jež má příjemce

plnit, ale jejichž nedodržení není neoprávněným použitím podle § 3 písm. e) zákona 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, tyto povinnosti tudíž nelze při jejich nesplnění sankcionovat (musí se tedy jednat pouze o okrajové povinnosti s nulovým dopadem na úspěšnost a správnost implementace daného projektu a nulovým finančním dopadem);

18. poskytovatel dotace zváží, zda-li v rozhodnutí uvede i omezení převoditelnosti výsledku projektu, omezení možnosti zřídit k výsledku projektu zástavní právo, povinné pojištění projektu;
19. jsou-li prostředky poskytovány ZS/KP, který prostředky dále přerozděluje, je nezbytné, aby v rozhodnutí byl tento subjekt zavázán, aby stanovené podmínky promítl i do právních aktů, jimiž prostředky poskytuje KU;
20. povinnost KP po skončení projektu dotaci finančně vypořádat v souladu s vyhláškou č. 52/2008 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání se SR, státními finančními aktivy nebo NF³⁸;
21. číslo projektu, pod kterým je tento projekt evidován v IS MSSF-CENTRAL.

Povinnosti stanovené zvláštním právním předpisem nejsou součástí podmínek rozhodnutí o poskytnutí dotace, dle § 3 písm. e) zákona 218/2000 Sb. však výdej, jímž byla porušena povinnost stanovená právním předpisem (např. zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách), znamená neoprávněné použití peněžních prostředků. Tzn. mezi samotné podmínky rozhodnutí se neuvádí zvláštní právní předpisy, tyto má příjemce povinnost dodržovat ze zákona, při jejich porušení dochází následně k plnému 100 % odvodu neoprávněně použitých prostředků. Poskytovatel nemůže v žádném případě měnit povinnosti stanovené právním předpisem, a to ani do okamžiku, než byly vyplaceny finanční prostředky příjemci.

Vzhledem k informovanosti příjemce a následným kontrolám ze strany ÚFO je však vhodné relevantní právní předpisy (případně i konkrétní ustanovení) do rozhodnutí o poskytnutí dotace deklaratorně uvést, tzn. nikoliv jako součást podmínek.

Změna rozhodnutí o poskytnutí dotace

Poskytovatel dotace může změnit rozhodnutí o poskytnutí dotace, a to v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, v souladu s daným programem a s manuály ŘO. Změnu rozhodnutí lze provádět pouze na základě žádosti příjemce dotace a takovým způsobem, aby změna nebyla k tíži příjemce dotace. Změnou rozhodnutí nelze měnit náležitosti uvedené v § 14 odst. 3 písm. a), b) a d) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, tzn. příjemce dotace a poskytovatele dotace, a účel, na který je dotace poskytována. Při změně rozhodnutí o poskytnutí dotace zůstává původní rozhodnutí nadále v platnosti s tím, že stanoví rozsah změny a závaznost původního rozhodnutí a poskytovatel dotace vydá tzv. rozhodnutí o změně rozhodnutí o poskytnutí dotace (nutné uvést přesnou specifikaci původního rozhodnutí), ve kterém stanoví, jaké náležitosti původního rozhodnutí

³⁸Toto je relevantní pouze pro případy, kdy se na ně nevztahuje § 18 vyhlášky: „Příjemce dotace na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie nebo z prostředků finančních mechanismů a účastník programu, kterým byla poskytnuta dotace ve výši již uskutečněných výdajů, případně nákladů a uhrazených z vlastních prostředků příjemce nebo účastníka programu, nepostupují podle ustanovení této vyhlášky a dotace, která je poskytnuta uvedeným způsobem, je považována za finančně vypořádanou.“

se mění, popř. nahrazují. Podmínky rozhodnutí (§ 14 odst. 3 písm. g) mohou být měněny pouze do okamžiku, kdy jejich porušením dojde k porušení rozpočtové kázně (tzn. do okamžiku, než byly vyplaceny finanční prostředky). Veškerá rozhodnutí o změně je nutné číslovat. Výše uvedený postup by měl být aplikován obdobně i při změně adresy a ostatních údajů týkajících se příjemce dotace uvedených v § 14 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Změna v osobě příjemce dotace

Změna v osobě příjemce dotace je možná výlučně v těchto případech:

- změna právní formy příjemce dotace, kdy ostatní údaje zůstanou nezměněny;
- sloučení/splynutí příjemce dotace s jinou právnickou osobou (v tomto případě dochází k právnímu nástupnictví původního příjemce dotace – právnické osoby, která zanikla bez likvidace);
- změna příjemce ze zákona, kdy od určitého data dojde k jejímu přejmenování či změně právní formy.

Naopak nelze akceptovat přechod práv a povinností z titulu rozhodnutí o poskytnutí dotace z fyzické osoby na právnickou osobu, neboť v tomto případě se nejedná o právní nástupnictví.

Při změně v osobě příjemce dotace je vždy zapotřebí, aby poskytovatel dotace vzal změnu na základě písemného oznámení příjemce dotace na vědomí, avšak neměnil samotné rozhodnutí (tzn. není vydáváno rozhodnutí o změně). Současně je nutné, aby se poskytovatel dotace přesvědčil a ověřil, že nástupnický subjekt vstoupil do všech práv a závazků původního subjektu, které se týkaly poskytnuté dotace. Pokud by k takovému přechodu práv nedošlo, bylo by nutné činit kroky k vrácení dotace do příslušné kapitoly státního rozpočtu z důvodu porušení rozpočtové kázně dle zákona č. 218/2001 Sb., o rozpočtových pravidlech. Rovněž je možné, aby poskytovatel omezil možnost změny právních forem, případně slučování subjektů přímo v textu rozhodnutí.

Oblasti související s vydáváním rozhodnutí o poskytnutí dotace

Při poskytování prostředků NF prostřednictvím státních fondů se výše uvedené aplikuje obdobně.

Při čerpání technické pomoci se postupuje analogicky dle relevantních ustanovení Metodiky, vnitřních předpisů ŘO a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

V případě, že KP/KU je organizační složka státu (dále jen „OSS“), vydá ŘO písemný právní akt o převodu prostředků dle svých vnitřních předpisů, v němž stanoví podmínky pro čerpání prostředků.

Při porušení podmínek stanovených rozhodnutím o poskytnutí dotace/rozhodnutím o financování akce se postupuje dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, tj. jedná se o neoprávněné použití peněžních prostředků SR nebo NF.

Rozhodne-li se u ex-ante financovaných projektů příjemce dobrovolně vrátit jemu poskytnuté prostředky, aniž by porušil jakoukoliv podmínku rozhodnutí o poskytnutí dotace a došlo tak k porušení rozpočtové kázně, lze toto učinit na příjmový účet poskytovatele nejpozději v roce, v němž měl být daný projekt ukončen³⁹. Při finančním vypořádání poskytnutých dotací

³⁹ Vyhláška č. 52/2008 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo Národním fondem.

s poskytovatelem se tato skutečnost uvede do poznámky či komentáře k příjemcem předkládaným přílohám dle vyhlášky č. 52/2008 Sb. Byly-li prostředky již částečně či plně kryty prostředky z rozpočtu EU, vrací příjemce poměrnou část prostředků na Univerzální účet PCO

6.1 PŘECHODNÉ USTANOVENÍ PRO UZAVÍRÁNÍ SMLUV O FINANCOVÁNÍ

V případě, že poskytovatel dotace na základě svých již dříve navržených postupů vydával rozhodnutí a současně uzavíral s KP/KU smlouvu o financování, ve které stanovil pro KP/KU podmínky poskytnutí dotace, a která je nedílnou součástí rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutí o financování akce, bylo možné takové smlouvy uzavírat maximálně do 2 měsíců ode dne platnosti verze Metodiky s platností od 1.7.2005, tj. do 30.8.2005. Po této lhůtě je nutné, aby poskytovatel dotace vydával pouze rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutí o financování akce, ve kterém stanoví podmínky poskytnutí dotace.

Pokud bylo vydáno rozhodnutí v době platnosti dřívější verze této Metodiky (do 30.6.2005), které předpokládá pozdější uzavření smlouvy o financování, je možné takové smlouvy o financování uzavřít v termínu stanoveném v rozhodnutí.

Smlouva o financování je uzavírána nad rámec zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.⁴⁰

V případě, že se na daném projektu účastní více spolufinancujících subjektů, je možné, aby příslušné subjekty mezi sebou uzavřely smlouvu, ve které si blíže specifikují podmínky spolufinancování projektu. Taková smlouva však musí být v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace a nesmí ho nahrazovat. Tato smlouva však není uzavírána na základě Metodiky a jejím právním základem není zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Při porušení takové smlouvy se nejedná o porušení rozpočtové kázně.

7. FINANČNÍ TOKY STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ

Finanční toky SF probíhají na 3 základních liniích:

1. EK stanoví celkový objem svého závazku na program a programové období. Po schválení programu zašle České republice na zdrojový účet PCO zálohovou platbu (tzv. „payment on account“);
2. EK zasílá průběžné platby a závěrečnou platbu České republice na zdrojový účet PCO na základě žádostí doložených certifikací;
3. PCO provádí převody prostředků z rozpočtu EU předfinancovaných ze SR na příjmové účty správců kapitol SR.

PCO spravuje pouze prostředky SF. Veškeré platby z a do Evropské komise probíhají v eurech. Prostředky připsané na zdrojový účet PCO pro určitý program nelze použít pro platby jiného programu.

⁴⁰ Poskytovatel dotace musí vzít v úvahu, že smlouva je uzavírána nad rámec zákona č. 218/2000 Sb., a s tím spojené právní důsledky.

7.1 ŘÍZENÍ ALOKACE OPERAČNÍCH PROGRAMŮ

ŘO jsou zodpovědné za řízení a monitorování čerpání alokace programu v EUR. Aktualizace výše alokace sledované v CZK se provádí zejména při procesu výběru projektů, a to následovně:

1. nejprve je od celkové výše alokace na program a fond v EUR odečtena výše obdržených prostředků z rozpočtu EU pro příslušný program na základě žádostí o průběžné platby z EK;
2. následně dochází k přepočtu zůstatku alokace v EUR (získaného dle bodu 1), který ještě zbývá vyčerpat, na CZK. Přepočet se provádí dle predikcí kurzu CZK/EUR zveřejňovaných na internetových stránkách MF⁴¹;
3. od zůstatku výše alokace v CZK je odečtena výše prostředků z rozpočtu EU pro příslušný program, na který již bylo vydáno rozhodnutí o poskytnutí dotace /rozhodnutí o financování akce, ale doposud nebyly proplaceny ze strany EK.

V případě, že jsou ŘO vybrány v daném roce (dále „rok n“) projekty, jejichž celková hodnota přesahuje rámec alokace pro rok n, je rozdíl mezi hodnotou vybraných projektů a výší alokace pro rok n odečten od výše alokace roku následujícího (dále „rok n+1“), tj. rozdíl je kryt alokací roku n+1. Přezávazkování programu je možné maximálně však do výše 5 % alokace programu. Prostředky na přezávazkování budou hrazeny z příslušné kapitoly státního rozpočtu.

7.2 FINANČNÍ TOKY MEZI EVROPSKOU KOMISÍ A ČESKOU REPUBLIKOU

Jedná se o finanční toky probíhající mezi Evropskou komisí a MF, resp. PCO.

7.2.1 STANOVENÍ ZÁVAZKU (ALOKACE) EU

Příspěvek ze SF na jednotlivé programy je stanoven v OP/JPD/PIS jako víceletý závazek EU po dobu trvání programového období.

Závazek EU je transformován do ročních rozpočtových závazků EU. Roční závazek musí být Českou republikou vyčerpan do konce druhého roku, který následuje po roce přijetí závazku (pravidlo n+2).

Závazek EU je rozčleněn podle jednotlivých SF a jednotlivých programů.

7.2.2 ZÁLOHOVÁ PLATBA (TZV. PLATBA NA ÚČET)

Zálohovou platbu poskytne Evropská komise České republice po vydání rozhodnutí k danému programu. PCO sdělí v dostatečném předstihu příslušnému orgánu Evropské komise údaje o bankovním účtu, na který bude převod prostředků proveden.

EK převede zálohovou platbu na zdrojový účet PCO. Výše zálohové platby činí:

1. 10 % z celkového příspěvku SF na program (tato platba byla provedena v roce 2004);
2. 6 % z celkového příspěvku SF na program (tato platba byla provedena v roce 2005).

Po obdržení zálohové platby musí být veškeré následující požadavky na financování ze SF

⁴¹ V současné době naleznete na: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/hs.xsl/makro_pre.html

(tj. průběžné platby a závěrečná platba) zasílané Evropské komisi založeny na certifikovaných uskutečněných výdajích.

Není-li Evropské komisi zaslána žádná žádost o průběžnou platbu do 18 měsíců od rozhodnutí EK provést výplatu zálohové platby, musí být tato zálohová platba vrácena zpět Evropské komisi.

PCO použije prostředky ze zálohové platby pro účely financování výdajů uskutečněných KP/KU v souvislosti s implementací daného programu.

Platba na účet může být rovněž použita k doplnění prostředků fondu vytvořeného podle pravidel č. 8 nebo 9 přílohy nařízení Komise (ES) č. 1685/2000, na účtu ŘO u KP.

7.2.3 PRŮBĚŽNÉ PLATBY

PCO žádá Evropskou komisi o doplnění zůstatku na zdrojovém účtu PCO zpravidla třikrát ročně. Aby EK mohla provést platbu do konce příslušného kalendářního roku, musí být žádost o platbu předložena nejpozději do 31. října běžného roku.

Žádost o průběžnou platbu zasílá PCO po provedení certifikace.

Průběžné platby vyplácí EK zpravidla do 2 měsíců po obdržení žádosti o platbu a certifikátu.

Celkový součet zálohové platby a průběžných plateb z rozpočtu EU nesmí překročit 95 % celkové alokace EU na daný program.

7.2.4 ZÁVĚREČNÁ PLATBA

Tato platba může být vyplacena, předloží-li PCO do 15 měsíců od konečného data způsobilosti výdajů Evropské komisi:

1. závěrečné certifikované prohlášení o uskutečněných výdajích ;
2. závěrečnou zprávu o implementaci daného programu, kterou vypracuje příslušný ŘO a Evropská komise tuto zprávu schválí;
3. prohlášení při ukončení pomoci s výrokem, které vypracuje útvar pro winding-up.

7.2.5 VRACENÍ PROSTŘEDKŮ DO ROZPOČTU EU

Prostředky poskytnuté ze SF se vracejí do rozpočtu EU v těchto případech:

1. zálohová platba nebyla využita. Prostředky z rozpočtu EU obdržené v rámci zálohové platby se považují za nevyužité, nebyla-li v průběhu 18 měsíců ode dne schválení příspěvku ze SF Evropskou komisí zaslána Evropské komisi žádná žádost o platbu. Případně vzniklé úroky alokuje PCO v rámci daného programu;
2. byly nesprávně využity, tzv. nesrovnalosti.

PCO nemusí vrátit nesprávně využitá prostředky do rozpočtu EU v případě, že:

- nesrovnalost byla zjištěna a odstraněna na národní úrovni, a
- ŘO podnikl kroky směřující k tomu, aby se obdobné nesrovnalosti v budoucnu nevyskytly.

Nesprávně využitá prostředky, které byly vráceny PCO, a které nebyly vráceny Evropské komisi, mohou být realokovány v rámci příslušného programu, u něhož k nesrovnalosti došlo. Bez svolení MV však nelze použít tyto prostředky pro financování jiných opatření.

Bez svolení Evropské komise nelze použít tyto prostředky pro financování jiných priorit či programů.

ŘO zajistí, že se příspěvek ze SF znovu nepoužije na projekty, které byly předmětem opravy financování. V případě, že byla provedena oprava financování z důvodu systémové chyby, nesmí se příspěvek fondů znovu použít na projekty, u nichž došlo k této systémové chybě.

Vracení nevyužitých a nesprávně použitých prostředků poskytnutých ze SF Evropské komisi provádí PCO:

1. odečtením výše těchto prostředků od příštího výkazu certifikovaných výdajů; *nebo*
2. není-li celá výše prostředků, které mají být vráceny, pokryta bodem 1, proplacením prostředků ve výši odpovídající tomuto rozdílu Evropské komisi.

PCO vede evidenci o částkách vrácených do rozpočtu EU (podle bodu 1 nebo 2) a na základě platebních výměrů, resp. jiných relevantních dokumentů od ÚFO nebo oznámení od ŘO vede evidenci o částkách, které mají být vráceny, v tzv. knize pohledávek.

PCO vypracovává roční zprávu o částkách, které mají být k datu vypracování této zprávy vráceny, ale k jejichž vrácení dosud nedošlo. Tato zpráva je přílohou čtvrté čtvrtletní zprávy o nesrovnalostech, v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1681/94.

PCO dále ročně předkládá Evropské komisi výkaz částek, které byly vyjmuty z předložených výkazů výdajů poté, co byly vyjmuty (definitivně) ze spolufinancování z prostředků z rozpočtu EU [dle čl. 2(3) nařízení 448/2001].

7.3 FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ

Systém finančních toků SF je založen na principu předfinancování žádostí KP/KU z prostředků SR a následného zpětného proplacení prostředků SF na příjmové účty správců příslušných kapitol SR ze zdrojového účtu PCO.

Platby KP/KU probíhají formou ex-post plateb (zpětné proplacení KP/KU již uskutečněných výdajů) či formou ex-ante plateb (formou zálohy poskytnuté KP/KU ze SR na realizaci projektu). Rozhodnutí o formě plateb KP/KU v rámci jednotlivých OP je plně v kompetenci příslušného ŘO, resp. ZS ve spolupráci se správcem příslušné kapitoly SR.

7.3.1 PROVÁDĚNÍ EX-POST PLATEB PROSTŘEDKŮ ZE SR KONEČNÝM PŘÍJEMCŮM/KONEČNÝM UŽIVATELŮM

KP zasílá žádost o proplacení výdajů projektu z prostředků SR na předfinancování výdajů, které mají být kryty z prostředků SF, příslušnému ŘO (prostřednictvím ZS, je-li součástí implementační struktury) ve lhůtách, které jsou stanoveny v rozhodnutí o poskytnutí dotace /rozhodnutí o financování akce (např. měsíčně, čtvrtletně, po ukončení etapy projektu, po ukončení celého projektu).

Žádost o proplacení výdajů projektu musí být doložena požadovanými doklady (zejména zaplacenými fakturami, což je prokázáno výpisy z účtu). ZS provede kontrolu její věcné správnosti a kontrolu oprávněnosti fakturace. Na základě provedených kontrol vystavuje osvědčení o provedené práci. Žádost o proplacení výdajů projektu a osvědčení o provedené práci jsou poté postoupeny ŘO.

ŘO provádí celkovou kontrolu předložené žádosti o proplacení výdajů projektu a osvědčení o provedené práci a vystavuje potvrzení o schválení a příkaz k proplacení. ŘO žádost

o proplacení výdajů projektu spolu s osvědčením o provedené práci a potvrzením o schválení a příkazem k proplacení předá správci kapitoly SR, resp. finančnímu útvaru realizujícímu platby z prostředků SR.

Správce kapitoly SR následně prostřednictvím finančního útvaru realizujícího platby ze SR plní finanční závazky vyplývající z rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutí o financování akce, tj. převádí prostředky ze SR určené na předfinancování výdajů, které mají být kryty z prostředků SF, na účet KP/KU. Postupuje se v plném rozsahu podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Jakmile je převod na účet KP/KU proveden a doložen výpisem z účtu, vystavuje ŘO ve stanovených termínech z MSSF-CENTRAL souhrnnou žádost o převod prostředků SF na příjmový účet správce kapitoly SR, kterou předkládá PCO.

PCO provede po obdržení souhrnné žádosti kontrolu formální správnosti, ověří soulad s údaji v IS VIOLA a po schválení ji zaúčtuje v IS VIOLA. V rámci procesu zaúčtování je jednotlivým žádostem KP/KU přiřazen kurz EK pro přepočet korunové hodnoty žádostí předložených v CZK do EUR, platný v měsíci zaúčtování souhrnné žádosti. PCO následně do pěti pracovních dnů od obdržení souhrnné žádosti provádí platbu na příjmový účet správce kapitoly SR.

7.3.2 PROVÁDĚNÍ EX-ANTE PLATEB PROSTŘEDKŮ ZE SR KONEČNÝM PŘÍJEMCŮM/KONEČNÝM UŽIVATELŮM

Na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutí o financování akce plní správce kapitoly SR, resp. finanční útvar resortu finanční závazky vyplývající z uvedeného rozhodnutí, tj. převádí prostředky ze SR určené na předfinancování projektů, které mají být kryty z prostředků SF, na účet KP/KU. Postupuje se v plném rozsahu podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

KP následně zasílá žádost o proplacení výdajů projektu z prostředků SR na předfinancování výdajů, které mají být kryty z prostředků SF, příslušnému ŘO (prostřednictvím ZS, je-li součástí implementační struktury) ve lhůtách, které jsou stanoveny v rozhodnutí o poskytnutí dotace /rozhodnutí o financování akce (např. měsíčně, čtvrtletně, po ukončení etapy projektu, po ukončení celého projektu).

Žádost o proplacení výdajů projektu musí být doložena požadovanými doklady (zejména zaplacenými fakturami, což je prokázáno výpisy z účtu). ZS provede kontrolu její věcné správnosti a kontrolu oprávněnosti fakturace. Na základě provedených kontrol vystavuje osvědčení o provedené práci. Žádost o proplacení výdajů projektu a osvědčení o provedené práci jsou poté postoupeny ŘO.

V případě jejich schválení ŘO vystavuje ve stanovených termínech z MSSF-CENTRAL souhrnnou žádost o převod prostředků SF na příjmový účet správce kapitoly SR, kterou předkládá PCO.

PCO provede po obdržení souhrnné žádosti kontrolu formální správnosti, ověří soulad s údaji v IS VIOLA a po schválení ji zaúčtuje v IS VIOLA. V rámci procesu zaúčtování je jednotlivým žádostem KP/KU přiřazen kurz EK pro přepočet korunové hodnoty žádostí předložených v CZK do EUR, platný v měsíci zaúčtování souhrnné žádosti. PCO následně do pěti pracovních dnů od obdržení souhrnné žádosti provádí platbu na příjmový účet správce kapitoly SR.

7.3.3 PROVÁDĚNÍ EX-POST PLATEB KONEČNÝM PŘÍJEMCŮM/KONEČNÝM UŽIVATELŮM (OSS, STÁTNÍ FONDY)

KP zasílá žádost o proplacení výdajů projektu z prostředků SR na předfinancování výdajů, které mají být kryty z prostředků SF příslušnému ŘO (prostřednictvím ZS, je-li součástí implementační struktury) ve lhůtách, které jsou stanoveny v rozhodnutí o poskytnutí dotace⁴²/rozhodnutí o financování akce (např. měsíčně, čtvrtletně, po ukončení etapy projektu, po ukončení celého projektu). Žádost o proplacení výdajů projektu musí být doložena požadovanými doklady (zejména zaplacenými fakturami, což je prokázáno výpisy z účtu).

ZS provede kontrolu žádosti o proplacení výdajů projektu a kontrolu oprávněnosti fakturace. Na základě těchto kontrol ZS vystavuje osvědčení o provedené práci. Žádost o proplacení výdajů projektu a osvědčení o provedené práci je poté postoupena ŘO.

ŘO provádí celkovou kontrolu předložené žádosti o proplacení výdajů projektu a osvědčení o provedené práci a vystavuje potvrzení o schválení a příkaz k proplacení. ŘO žádost o proplacení výdajů projektu spolu s osvědčením o provedené práci a potvrzením o schválení a příkazem k proplacení předá správci kapitoly SR, resp. finančnímu útvaru realizujícímu platby z prostředků SR.

Další postup je alternativní v závislosti na charakteru KP/KU:

- a) v případě, že se jedná o projekt, kde KP je OSS, tj. již úhrada samotných faktur zhotoviteli probíhá z prostředků SR⁴³, ŘO po obdržení a schválení žádosti o proplacení výdajů projektu a osvědčení o provedené práci vystavuje ve stanovených termínech z IS MSSF-CENTRAL souhrnnou žádost o platbu, kterou předá PCO.

PCO provede po obdržení souhrnné žádosti kontrolu formální správnosti, ověří soulad s údaji v IS VIOLA a po schválení ji zaúčtuje v IS VIOLA. V rámci procesu zaúčtování je jednotlivým žádostem KP přiřazen kurz EK pro přepočtení korunové hodnoty žádostí předložených v CZK do EUR, platný v měsíci zaúčtování souhrnné žádosti. PCO následně do pěti pracovních dnů od obdržení souhrnné žádosti provádí platbu na příjmový účet správce kapitoly SR.

- b) v případě, že se jedná o projekt, kde KP/KU je státní fond, či jiná instituce, než OSS, se postupuje v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace/rozhodnutím o financování akce a převádí se prostředky ze SR určené na předfinancování výdajů, které mají být kryty ze SF, na účet KP/KU.

Jakmile je uvedený převod ze SR na účet KP/KU proveden a doložen výpisem z účtu, vystavuje ŘO ve stanovených termínech v IS MSSF-CENTRAL souhrnnou žádost, kterou předá PCO.

PCO provede po obdržení souhrnné žádosti kontrolu formální správnosti, ověří soulad s údaji v IS VIOLA a po schválení ji zaúčtuje v IS VIOLA. V rámci procesu

⁴² V případě, že KP/KU je OSS, vydá ŘO, popř. ZS písemný právní akt o převodu prostředků dle svých vnitřních předpisů, v němž stanoví podmínky pro čerpání prostředků.

⁴³ V případě, že KP je OSS musí při přípravě SR narozpočtovat příjmy a výdaje v příslušné kapitole SR, a to bez ohledu na to, který správce kapitoly je ŘO. Pokud příjmy a výdaje takto nebyly narozpočtovány, ale jsou narozpočtovány pouze u ŘO, do jehož působnosti nepatří tito KP, je nutné provést rozpočtové opatření, při kterém budou zvýšeny příjmy a výdaje kapitoly SR, do jejíž působnosti patří KP, a současně budou o tuto částku sníženy příjmy a výdaje ŘO.

zaúčtování je jednotlivým žádostem KP přiřazen kurz EK pro přepočtení korunové hodnoty žádostí předložených v CZK do EUR, platný v měsíci zaúčtování souhrnné žádosti. PCO následně do pěti pracovních dnů od obdržení souhrnné žádosti provádí platbu na příjmový účet kapitoly SR.

7.3.4 PROVÁDĚNÍ PLATEB PROSTŘEDKŮ ZE SR NA POSKYTOVÁNÍ ÚVĚRŮ Z PROSTŘEDKŮ SF

V případě použití prostředků SF na úvěry zasílá KP žádosti o proplacení výdajů projektu ze SF příslušnému ŘO v intervalech, které stanoví ŘO (např. měsíčně, čtvrtletně). Žádost musí být doložena výpisy z účtů, na kterých jsou vedeny prostředky určené na poskytování úvěrů KP, přehledem uzavřených smluv o úvěru s jejich výší a zdůvodněním požadované výše platby k doplnění prostředků obrátkového úvěrového fondu. Žádost o proplacení výdajů projektu ze SF s požadovanými doklady (výpisy z účtu ŘO u KP a zdůvodnění výše platby k doplnění prostředků úvěrového obrátkového fondu) ŘO ověří a v případě jejího schválení jí předá správci kapitoly SR, resp. finančnímu útvaru k provedení platby ze SR. Minimální interval podávání žádosti je jeden měsíc. Čerpání úvěrů KP je prováděno proplácením faktur, nestanoví-li smlouva o úvěru odlišný postup.

V případě proplácení prostředků PCO na příjmový účet správce kapitoly SR se postupuje analogicky jako v kap. 7.3.1.

7.4 OSVĚDČENÍ O PROVEDENÉ PRÁCI

V osvědčení se prokazuje ŘO, že při implementaci projektu byly dodrženy všechny požadavky týkající se financování ze SF. Osvědčení se přikládá ke každé žádosti KP/KU o proplacení výdajů projektu. Vzorový formulář tohoto osvědčení zpracuje ŘO-RPS ve spolupráci s PCO. Osvědčení zpracovává:

1. KP, v případě, že není zároveň KU;
2. v ostatních případech ZS (příp. ŘO, není-li ZS součástí implementační struktury).

Toto osvědčení obsahuje zejména:

1. vymezení programu, priority, opatření a SF, který se podílí na financování projektu;
2. číslo projektu;
3. identifikace KP/KU;
4. finanční plán projektu včetně souhrnu způsobilých výdajů, procentuální míry účasti SF na financování a maximální výše příspěvku ze SF;
5. přehled o minulých osvědčeních;
6. souhrn realizovaných (skutečně vynaložených) výdajů a výdajů požadovaných k proplacení;
7. přehled o uskutečněných kontrolách na místě (termín kontrol, kontrolované osoby a kontrolní orgány, zaměření kontrol, výsledky kontrol, přijatá opatření);
8. analýzu výdajů a předložených dokladů (reálnost a oprávněnost výdajů, ověření způsobilosti výdajů, soulad s finančním plánem uvedeným v MSSF-CENTRAL, apod.);
9. analýzu případných příjmů vygenerovaných během realizace projektu (zda výše

příjmů přesáhla původně předpokládanou výši a pokud ano, zda došlo k příslušné úpravě výše výdajů způsobilých k proplacení z prostředků z rozpočtu EU);

10. soulad s politikami EU (životní prostředí, rovné příležitosti pro ženy a muže, pravidla volné soutěže, veřejné zakázky, dodržení pravidel publicity, apod.);
11. prohlášení, že ŘO (resp. ZS) obdržel všechny požadované doklady a že proto navrhuje proplacení uvedené částky;
12. razítko ŘO (resp. ZS) a podpis odpovědného pracovníka.

V případě poskytování úvěrů od ČMZRB není osvědčení požadováno.

V rámci financování grantových schémat (resp. globálního grantu) bude vypracováno osvědčení u každého KU.

7.5 POUŽÍVÁNÍ MĚN

Prostředky z EK zaslané České republice jsou vedeny v eurech. Platby KP/KU se provádějí v českých korunách. Vzniklé kurzové rozdíly vyčísluje a administruje PCO dle pravidel stanovených předpisy ES.

Pro účely výkaznictví vůči EK použije PCO při každé platbě kurz stanovený Evropskou komisí pro měsíc, ve kterém byla souhrnná žádost zaúčtována na PCO.

7.6 PŘEDKLÁDÁNÍ ŽÁDOSTÍ O PLATBY EVROPSKÉ KOMISI

PCO vypracovává žádosti o platby z EU pro daný program zpravidla třikrát ročně na základě výkazu výdajů vypracovaného příslušným ŘO. V případě nedostatku prostředků na příslušném účtu PCO a v případě ohrožení aplikací pravidla n+2 je možné výjimečně vypracovat, po dohodě s příslušným orgánem Evropské komise, žádost o platbu častěji. ŘO předá výkaz výdajů a podklady pro provedení certifikace PCO na standardizovaném formuláři⁴⁴ v termínech stanovených po vzájemné dohodě mezi příslušným ŘO a PCO. Výkaz výdajů ŘO autorizuje také v elektronické podobě v MSSF-CENTRAL, čímž umožní následnou autorizaci PCO před odesláním těchto dat do EK – systému SFC (popis viz kap. 3.3).

Součástí žádosti o průběžnou platbu a závěrečnou platbu je certifikát, kterým PCO osvědčuje výši uskutečněných výdajů Evropské komisi, a výkaz uskutečněných výdajů.

Žádosti o průběžnou platbu a závěrečnou platbu je možné zaslat Evropské komisi, jsou-li splněny následující podmínky:

1. Evropské komisi byly předány informace týkající se Programového dodatku, podle čl. 18(3) nařízení Rady (ES) č. 1260/1999;
2. Evropské komisi byla předána Roční zpráva o implementaci podle čl. 37 nařízení Rady (ES) č. 1260/1999. Tuto zprávu vypracovává ŘO a před jejím předáním Evropské komisi musí být schválena MV příslušného programu;
3. rozhodnutí ŘO a příslušného MV o dalším financování jsou v souladu s celkovou částkou určenou na financování priorit daného programu z jednotlivých SF.

⁴⁴ Příloha č. II nařízení Komise (ES) č. 438/2001.

7.7 UKONČOVÁNÍ PROGRAMŮ SF

Ukončení programů zahrnuje finanční vyrovnání nesplacených závazků Společenství zaplacením závěrečné platby Platebnímu a certifikačnímu orgánu nebo vydáním rubropisu ze strany EK a zrušením konečného zůstatku, jakož i lhůtu, ve které budou práva a povinnosti EK a členských států týkající se programu nebo projektů ukončeny. Proces uzavírání programů upravuje Rozhodnutí Komise KOM (2006) 3424 Pokyny k ukončení pomoci (2000 – 2006) – dále jen „Pokyny k ukončení pomoci“. Na národní úrovni je proces uzavírání programů upraven v Metodické pomůcce pro ukončování programů SF pro období 2004-2006.

7.7.1 TERMÍNY PRO ZASLÁNÍ ZÁVĚREČNÝCH DOKUMENTŮ

K tomu, aby mohl být program ukončen, musí členský stát předložit ve stanovených lhůtách závěrečný výkaz výdajů, žádost o závěrečnou platbu, závěrečnou zprávu o provádění programu a prohlášení o ukončení programu (dále jen „závěrečné dokumenty“). Závěrečné dokumenty předkládá PCO Evropské komisi do 15 měsíců po konečném datu způsobilosti výdajů stanoveném v rozhodnutí Komise o poskytnutí příspěvku z fondů.

V případě nepředložení závěrečných dokumentů ve stanovených lhůtách ukončí EK program podle dostupných dokumentů a provede automatické zrušení závazku, případně finanční korekce.

V reakci na socioekonomickou situaci umožnila EK prodloužení data způsobilosti výdajů operačních programů do 30. června 2009. Tím se u programů, které požádaly EK o prodloužení data způsobilosti výdajů, stanoví prodloužené termíny pro předložení závěrečných dokumentů, které jsou uvedeny v textu vždy jako druhý termín za termínem platným pro programy s výdaji způsobilými do 31. prosince 2008.

7.7.2 SUBJEKTY ÚČASTNÍCÍ SE UKONČOVÁNÍ PROGRAMU ZE SF

Subjekty, které se účastní ukončování programu ze SF, jsou:

1. Řídící orgán

- v rámci procesu certifikace předkládá podklady k závěrečné certifikaci v souladu s kapitolou 7.7.6 Metodiky a Metodikou certifikace;
- vypracovává Závěrečnou zprávu o implementaci programu a po projednání a schválení MV zasílá tuto zprávu útvaru pro winding-up a PCO (v případě Iniciativy Společenství INTERREG III A tuto zprávu zpracovává ŘO v příslušné partnerské zemi ve spolupráci s Národním orgánem). Zpráva musí obsahovat všechny informace požadované v čl. 37 odst. 2 nařízení (ES) č. 1260/1999 a informace uvedené v příloze č. 1 Pokynů k ukončení pomoci;
- vyzývá útvar pro winding-up k provedení winding-up programu.

2. Platební a certifikační orgán

- zaúčtovává a proplácí souhrnné žádosti ŘO;
- na základě podkladů zaslaných od ŘO k závěrečné certifikaci provádí závěrečnou certifikaci a zpracovává certifikát, závěrečný výkaz výdajů a žádost o závěrečnou platbu dle příloh nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a po jejich vyhotovení předává útvaru pro winding-up k provedení winding-up programu;

- odesílá kompletní závěrečné dokumenty do EK (v případě Iniciativy Společenství INTERREG III A odesílá pouze certifikát, závěrečný výkaz výdajů a žádost o závěrečnou platbu přímo na platební orgán v partnerské zemi, ostatní dokumenty budou předloženy Národním orgánem, případně útvarem pro winding-up).

3. Útvar pro winding-up

- provádí winding-up programů;
- vydává Prohlášení při ukončení programu (viz. kap.12.1), které následně zasílá na PCO.

7.7.3 SOUHRNNÉ ŽÁDOSTI

PCO v rámci zálohových a průběžných plateb obdrží maximálně 95 % celkové alokace programu. Zbývající částka bude vyplacena po předložení závěrečných dokumentů. ŘO/Národní orgán předloží na PCO veškeré souhrnné žádosti bez ohledu na to, zda jejich celkový objem překročí alokaci na program. Předložené souhrnné žádosti bude PCO proplácet do kapitol SR pouze do výše 95 % alokace ze SF na daný program (a zároveň do výše 100 % na jednotlivé priority), zbývající částka bude proplacena až po obdržení platby z EK/Platebního orgánu v partnerské zemi. Všechny souhrnné žádosti by měly být na PCO předloženy do termínu stanoveném PCO na základě dohody s jednotlivými ŘO, nejpozději však do 15. dubna 2009, resp. do 15. září 2009.

7.7.4 NESROVNALOSTI NEVYŘEŠENÉ KE DNI UKONČENÍ

U nesrovnalostí, u kterých zatím nedošlo k vymození prostředků dle kapitoly 2.16.6, nebo které nebudou odhaleny ke dni ukončení, mohou nastat následující možnosti:

1. V případě, že budou vymožené částky zaúčtovány v IS VIOLA před odesláním závěrečného výkazu výdajů, nejpozději však do 28.2.2010, resp. do 31.8.2010 budou odečteny od závěrečného výkazu výdajů. Před odesláním Žádosti o závěrečnou platbu může ŘO projekty postižené nesrovnalostí vyjmout podle kap.2.16.7. Vrácené prostředky tak mohou být použity na proplacení projektů, které byly ŘO schváleny nad rámec alokace programu. V případě vyjmutí projektu z financování a jeho nahrazení projekty, které byly schváleny ŘO nad rámec alokace, musí být tyto projekty vybrány v souladu s čl. 9 odst. 2 Nařízení (ES) č. 438/2001 a výdaje musí být vynaloženy KP do konečného data způsobilosti.
2. Pokud se očekává, že vymožené částky budou připsány na účet PCO po odeslání závěrečných dokumentů, ale před platbou závěrečné platby ze strany EK, informuje PCO Evropskou Komisi o těchto částkách. Po jejich přijetí na účet PCO bude EK informována o jejich přijetí a EK následně provede jejich odpočet od závěrečné platby.
3. V případě, že budou vratky připsány na účet PCO po provedení závěrečné platby z EK, vrátí PCO danou částku převyšující částku odpovídající přezávazkovaným projektům přímo do rozpočtu EU.
4. V případě nesrovnalostí, které jsou nevymožitelné⁴⁵ (čl. 5 (2) Nařízení Komise (ES) 1681/1994) informuje pracovník sítě AFCOS Evropskou komisi o nesrovnalostech

⁴⁵ Za nevymožitelnou částku lze např. dle zákona 337/1992 Sb., považovat případy, kdy:

nad 10 tis. EUR a uvede důvody, proč by tyto výdaje měla nést EK. EK rozhodne, kdo finanční následky ponese. Na nesrovnalosti pod 10 tis. EUR se čl. 5 (2) Nařízení Komise (ES) 1681/1994 neaplikuje, tj. tyto prostředky zůstávají automaticky ve výkazu výdajů.

7.7.5 NEDOKONČENÉ A NEFUNGUJÍCÍ PROJEKTY

V závěrečné zprávě uvede ŘO seznam projektů podle jednotlivých opatření, které nejsou při ukončení programu dokončeny nebo nefungují. U každého takového projektu bude uvedeno:

- a) zda se ŘO zavázal, že projekt bude nejpozději do 2 let od uplynutí lhůty pro předložení závěrečné zprávy dokončen nebo zprovozněn z národních zdrojů⁴⁶, nebo
- b) zda bude projekt spolufinancován v rámci programového období 2007 – 2013, nebo
- c) zda se ŘO nezavazuje dokončit projekt z národních zdrojů a veškeré výdaje na takovýto projekt jsou odečteny od závěrečného výkazu výdajů (vyjmutí projektu z financování).

Možnost dofinancovat projekt z národních zdrojů by měla zjednodušit situaci u projektů, u nichž došlo ke zpoždění realizace a u nichž původně stanovený termín pro ukončení realizace projektu, který je uveden v rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutím o financování akce, nemohl být dodržen. V těchto případech je možné, na základě žádosti příjemce, vydat změnu původního rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutí o financování akce a prodloužit původní lhůty až za datum 31.12.2008, resp. 30.6.2009 (konečné datum způsobilosti výdajů), zároveň však na sebe poskytovatel přebírá závazek po tomto datu projekt dofinancovat z vlastních zdrojů.

V případě, že by rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutí o financování akce nebyla změněna, KP by při nedodržení lhůty pro realizaci projektu porušil podmínky rozhodnutí o poskytnutí dotace a došlo by k porušení rozpočtové kázně. V takovém případě by se dále postupovalo dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a KP by hrozilo vrácení veškerých prostředků, které mu byly na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace/ rozhodnutí o financování akce přiděleny. Tento postup by ovšem znamenal, že výdaje projektu nemohou být vykázány do EK (tj. musí být v plné výši odečteny od výkazu výdajů, včetně již certifikovaných výdajů), což by mělo negativní dopad na vyčerpání alokace programu.

a) řízení ÚFO nebylo vůbec zahájeno z důvodu nekontaktnosti subjektu a zároveň nedostatku podkladů pro řízení (ÚFO daňové řízení vůbec nezahájí, neboť tomu brání nepřekonatelné překážky – tedy zvláště absolutní nekontaktnost subjektu a zároveň nejsou k dispozici doklady, na základě kterých by bylo možné vést řízení, v ostatních případech se řízení zahájí)

b) došlo k zániku subjektu právnické osoby (v případě smrti fyzické osoby daňová povinnost přechází na dědice)

c) došlo k odpisu pro nedobytnost (je-li však vymáhání daňových nedoplatků (včetně jejich uplatnění v konkurzním řízení) neúspěšné, přistoupí se zpravidla k odpisu nedoplatku pro nedobytnost podle § 66 zákona 337/1992 Sb.)

⁴⁶ ŘO musí ministerstvu financí deklarovat, že na dofinancování projektů z národních zdrojů má zajištěny potřebné finanční prostředky v příslušné kapitole státního rozpočtu, případně že má zajištěny jiné národní prostředky.

V případě, že se ŘO rozhodne pro variantu a) nebo b) a nejsou-li tyto podmínky naplněny (tj. projekt nebude dokončen do dvou let z národních zdrojů nebo nebude financován z období 2007 – 2013), odvádí se rozpočtu EU celá částka poskytnutá na spolufinancování projektu z prostředků SF související s danými nefunkčními nebo nedokončenými projekty v době ukončování programu.

7.7.6 ZÁVĚREČNÁ CERTIFIKACE

PCO vyzve jednotlivé ŘO, aby předložily podklady k závěrečné certifikaci v předem stanovených termínech, nejpozději však do 31. července 2009, resp. 31. prosince 2009.⁴⁷

V rámci závěrečné certifikace předloží ŘO nad rámec formulářů, které ŘO předkládá při každé certifikaci, následující podklady:

- **Závěrečnou zprávu o implementaci programu** dle čl. 37 Nařízení Rady (ES) č.1260/1999 zpracovanou řídicím orgánem a schválenou Monitorovacím výborem;
- **Zprávy o výsledcích auditů** provedených externími subjekty na ŘO a ZS, které dosud nebyly PCO předloženy a přehled odstranění nálezů z předchozích auditů, o které PCO ve výzvě pro předložení podkladů k certifikaci požádá;
- **Informace o provedených kontrolách podle článku 4 Nařízení Komise (ES) č. 438/2001**, které dosud nebyly na PCO předloženy, včetně přehledu všech kontrol a doložení, že v případě kontroly na vzorku projektů byl tento vzorek dodržen;
- **Informace o provedených kontrolách podle článku 10 Nařízení Komise (ES) č. 438/2001**, které dosud nebyly na PCO předloženy a přehled odstranění nálezů z těchto kontrol a kontrol předchozích, o které PCO ve výzvě pro předložení podkladů k certifikaci požádá;
- **Zprávy o výsledcích z auditů, které provedly interní audity ŘO a ZS**, které dosud nebyly na PCO předloženy a přehled odstranění nálezů z předchozích auditů, pokud o ně PCO ve výzvě pro předložení podkladů k certifikaci požádá;
- **Souhrnnou informaci o kontrolách plnění pravomocí delegovaných na jiné subjekty**, včetně seznamu provedených kontrol a monitoringu odstranění nálezů z těchto kontrol;
- **Přehled nesrovnalostí** identifikovaných v programu, o kterých dosud nebyl PCO informován a způsob jejich řešení, včetně přehledu případů předaných ÚFO a ÚSC a případů, jejichž vymáhání je zajišťováno jiným způsobem dle kapitoly 2.16.6;
- **Seznam nedokončených nebo nefunkčních projektů** včetně informace, jakým způsobem bude s jednotlivými případy naloženo, tj. zda budou projekty ponechány v programu s tím, že budou dofinancovány do dvou let z národních prostředků, nebo budou financovány v rámci programového období 2007 – 2013 a nebo je požadováno jejich celkové vyjmutí z financování ze strukturálních fondů;
- **u OPPP přehled všech poskytnutých úvěrů Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou.**

⁴⁷ V případě Iniciativ INTERREG III A projedná PCO/Sub-platební orgán termíny certifikací s platebními orgány v partnerských zemích.

7.7.7 ZÁVĚREČNÁ PLATBA

Výpočet závěrečné platby provádí EK dle přílohy č. 3 Pokynů pro ukončení pomoci na základě závěrečných dokumentů obdržných od PCO. Do závěrečného výkazu výdajů PCO zahrne veškeré způsobilé výdaje programu, a to i nad rámec alokací. Při kalkulaci závěrečné platby uplatní EK na úrovni priority flexibilitu 2 %, pokud se v závěrečném výkazu výdajů u některých priorit vykazují vyšší celkové způsobilé výdaje, než které jsou uvedeny ve finančním plánu (v rozhodnutí EK k programu). Dohromady však nebude z EK vyplaceno více, než je celková částka SF alokovaná na daný program a fond.

Komise nevyplatí více, než o kolik PCO v rámci všech žádostí o platbu požádá, i pokud částka vypočtená Komisí je vyšší.

ČÁST III: FOND SOUDRŽNOSTI

Finanční řízení a kontrola CF se řídí obdobnými pravidly jako SF, tj. i zde jsou přísně oddělené linie řídicí, platební a kontrolní. Základním rozdílem proti SF však je schvalování jednotlivých projektů Evropskou komisí.

V rámci CF je možné financovat jednotlivé projekty, etapy projektu nebo skupiny projektů vzájemně propojené jednotnou strategií tvořící logický celek.

Minimální hodnota projektu nebo skupiny projektů činí 10 mil. EUR. Ve zvlášť odůvodněných případech může EK povolit financování projektu nebo skupiny projektů nedosahujících této hranice.

Implementace projektů v rámci CF je centralizována tím způsobem, že odpovědnost za konečný výběr projektu a stanovení výše jeho financování leží na EK, která každý projekt schvaluje přijetím zvláštního rozhodnutí publikovaného v *Úředním věstníku EU*. Projekty vybrané k rozhodnutí předkládá Česká republika postupem stanoveným ve Strategii Fondu soudržnosti.

Součástí žádosti o financování projektu v rámci CF je prohlášení KP o bezdlužnosti (viz kap. 4.1) a prohlášení o spolufinancování.

8. ŘÍDICÍ ORGÁN CF

Řídicím orgánem CF je MMR, odbor Řídicího orgánu Fondu soudržnosti. Mimo povinnosti stanovené v kap. 2.1.2 je ŘO-CF zodpovědný zejména za:

1. koordinaci prací na strategii CF a její předložení Evropské komisi;
2. předkládání žádostí o schválení projektu Evropské komisi;
3. průběžné monitorování plnění strategie CF;
4. monitorování plnění fyzických a finančních ukazatelů a stanovených cílů;
5. předkládání zpráv MF (PCO a útvaru pro winding-up) a Evropské komisi o postupu prací;
6. kontrolu reálnosti vynaložených prostředků vzhledem k uskutečněným pracím;
7. kontrolu dodržování předpisů ES implementačními orgány, zejména pravidel pro zadávání veřejných zakázek, způsobilost vynaložených prostředků, ochranu životního prostředí a propagaci CF;
8. systém zadávání a sběr dat do IS MONIT (či jiného IS) a jejich přenos ve spolupráci s OSMS MMR do MSSF-CENTRAL včetně jejich kontroly;
9. vytvoření pravidel pro výběr projektů;
10. provádění předběžného výběru projektů;
11. kontrolu rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutí o financování akce a uzavřených smluv o financování projektů s KP;
12. provádění kontrol fyzické realizace projektů;

13. kontrolu žádostí KP o platbu z CF ve spojitosti s přijatými fakturami;
14. vypracovávání výkazů uskutečněných výdajů, které jsou podkladem pro certifikaci uskutečněných výdajů a zaslání žádostí o platby Evropské komisi a jejich předávání PCO;
15. kontrolu zajištění spolufinancování projektů z národních zdrojů;
16. uchovávání dokladů souvisejících s implementací jednotlivých projektů po dobu stanovenou předpisy ES a ČR;
17. to, že formou měsíčního hlášení o zjištění nesrovnalosti a souhrnně čtvrtletně informuje PCO, pracovníka sítě AFCOS a odbor Kontrola MF o nesrovnalostech vzniklých při implementaci projektů (včetně způsobu řešení dříve identifikovaných nesrovnalostí);
18. zavedení a udržování řídicího a kontrolního systému v souladu s požadavky EK, příslušné legislativy ES a ČR (viz část V);
19. provádění veřejnosprávní finanční kontroly (viz část V);
20. zaslání požadovaných dokumentů útvaru pro winding-up;
21. zaslání informace o původu, výši a charakteru vymáhaných prostředků KP/KU, a to neprodleně po vyzvání KP/KU k navrácení neoprávněně použitých prostředků, odpovídajících podílu prostředků z rozpočtu EU, na univerzální účet PCO.

Před ukončením implementace projektu žádá ŘO CF s dostatečným předstihem útvar pro winding-up o vydání prohlášení při ukončení projektu.

ŘO zajistí, že řídicí a kontrolní systém poskytuje požadované údaje pro dostatečný audit trail (příloha I nařízení Komise (ES) č. 1386/2002).

Pro zajištění správného a efektivního výkonu uvedených úkolů vytvoří ŘO systém koordinace se ZS. Systém koordinace se ZS je uveden v písemné pracovní dokumentaci ŘO.

Vedoucí zaměstnanec útvaru ZS, na který ŘO delegoval činnosti související s vystavováním souhrnných žádostí, zajistí vypracování podpisových vzorů pro účely podepisování souhrnných žádostí předávaných PCO a předá PCO potvrzené kopie těchto vzorů.

9. IMPLEMENTAČNÍ ORGÁNY CF

ZS-CF je veřejný nebo soukromý subjekt zodpovědný za organizování výběrových řízení pro projekt financovaný prostřednictvím CF. ZS-CF je výslovně uveden v rozhodnutí EK o poskytnutí pomoci z CF. Každá změna ZS CF, která nastane v průběhu implementace projektu, musí být neprodleně oznámena PCO, útvaru pro winding-up a Evropské komisi.

10. ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE

Viz analogicky část II kap. 6 Metodiky.

11. FINANČNÍ TOKY FONDU SOUDRŽNOSTI

Požadavky legislativy ES na systém a Metodiku z rozpočtu EU jsou definovány v nařízení

Rady (ES) č. 1164/94⁴⁸, kterým byl CF založen, a prováděcím nařízením Komise (ES) č. 1386/2002.

Závazek financovat určitý projekt v rámci CF vzniká dnem nabytí účinnosti rozhodnutí EK o financování daného projektu. Rozhodnutí EK je publikováno v *Úředním věstníku EU*.

System finančních toků probíhá na 3 základních liniích:

1. stanovení závazku EU a zaslání zálohové platby (tzv. "payment on account") z EK na zdrojový účet PCO;
2. zasílání průběžných plateb a závěrečné platby z EK na zdrojový účet PO na základě žádostí a certifikovaných výdajů;
3. platby prostředků CF předfinancovaných ze SR na příjmové účty správců kapitol SR.

PCO vyplácí pouze prostředky CF. Veškeré platby z a do EK probíhají v eurech. Není dovoleno převádět prostředky mezi jednotlivými projekty.

11.1 FINANČNÍ TOKY MEZI EVROPSKOU KOMISÍ A ČESKOU REPUBLIKOU

11.1.1 STANOVENÍ ZÁVAZKU EU

Prostředky určené pro financování prostřednictvím CF jsou alokovány Evropskou komisí ve výši specifikované v příslušném rozhodnutí EK publikovaném v *Úředním věstníku EU*.

Závazek týkající se první roční splátky je přijat po schválení rozhodnutí EK o financování projektu. Výše dalších ročních závazků stanovuje EK každý rok do 30. dubna na základě aktualizovaného finančního plánu a odhadu výdajů na běžný rok.

PCO má povinnost předložit EK aktualizovaný odhad týkající se výdajů na projekty pro běžný a následující rok⁴⁹. Aby bylo možné zmíněný odhad vypracovat, je nezbytné, aby ŘO identifikoval, resp. finančně naplánoval, ve spolupráci se ZS předpokládanou výši prostředků, které budou potřebné v následujícím roce. ŘO předloží tento finanční plán PCO do 31. března běžného roku.

11.1.2 ZÁLOHOVÁ PLATBA (TZV. PLATBA NA ÚČET)

Výše zálohové platby činí standardně 20% z celkové hodnoty příspěvku CF pro financování daného projektu. EK může ve svém rozhodnutí stanovit vyšší procento zálohové platby.

U projektů, jejichž hodnota nepřesahuje 50 mil. EUR a jejichž implementace je kratší než 2 roky, může EK stanovit první výši závazku až do výše 80 % hodnoty schváleného projektu.

Žádost o zálohovou platbu na projekt zasílá PCO Evropské komisi po uzavření kontraktů KP se zhotovitelem, jejichž minimální výše odpovídá 20% celkové hodnoty projektu.

Po obdržení zálohové platby musí být veškeré následující požadavky na financování z CF (tj. průběžné platby a závěrečná platba) založeny na certifikovaných uskutečněných výdajích.

PCO použije prostředky ze zálohové platby pro účely financování uskutečněných výdajů

⁴⁸ S účinností od 1.5.2004 ve znění Smlouvy o přistoupení ČR k EU (příloha II, část 15 – Regionální politika a koordinace strukturálních nástrojů, bod 1).

⁴⁹ Příloha II, čl. C, odst. 2, písm. a) nařízení Rady (ES) č. 1164/94.

souvisejících s pomocí z CF. Platby před uskutečněním výdaje (zálohy) KP se z CF neposkytují.

Není-li Evropské komisi zaslána žádná žádost o průběžnou platbu do 12 měsíců ode dne zaúčtování příjmu zálohové platby na zdrojový účet PCO, musí být tato zálohová platba vrácená zpět Evropské komisi.⁵⁰

11.1.3 PRŮBĚŽNÉ PLATBY

EK provede průběžnou platbu, je-li projekt uskutečňován v souladu se schválenými podmínkami. Výše průběžné platby se rovná výši výdajů uskutečněných v období, pro které byla provedena poslední certifikace výdajů.

Podmínky pro zaslání průběžné platby:

1. v žádosti o platbu je uveden průběh realizace projektu s ohledem na plnění fyzických a finančních ukazatelů a podmínek uvedených v rozhodnutí EK;
2. implementace doporučení národních a evropských kontrolních institucí;
3. byly indikovány hlavní technické, finanční a právní problémy, které vznikly a byla stanovena opatření k jejich odstranění;
4. analýza odchylek od původního finančního plánu;
5. popis opatření týkajících se publicity projektu.

PCO žádá EK o doplnění zůstatku na účtu CF zpravidla třikrát ročně.

Žádost o průběžnou platbu zasílá PCO po provedení certifikace uskutečněných výdajů.

Průběžné platby provádí EK po obdržení žádostí o platbu, které jsou založeny na certifikovaných uskutečněných výdajích. EK provede transfer požadovaných prostředků na zdrojový účet PCO do 2 měsíců od přijetí žádosti.

Celkový součet zálohové platby a průběžných plateb nesmí překročit 80 % z celkové alokace EU na daný projekt. V případě důležitých projektů může EK ve svém rozhodnutí stanovit vyšší procento, maximálně však 90 %.

11.1.4 ZÁVĚREČNÁ PLATBA

Závěrečná platba se vypočítá na základě certifikovaných uskutečněných výdajů. Tato platba může být vyplacena, jsou-li splněny následující podmínky:

1. ŘO poskytne Evropské komisi prostřednictvím PCO prohlášení, že byly splněny cíle projektu. Toto prohlášení může být součástí Závěrečné zprávy o realizaci projektu;
2. PCO předloží Evropské komisi žádost o závěrečnou platbu do 6 měsíců od termínu pro ukončení prací a od termínu uvedeného v příslušném rozhodnutí EK;
3. PCO předloží Evropské komisi Závěrečnou zprávu o realizaci projektu, kterou vypracoval ZS ve spolupráci s KP a schválil ŘO;
4. PCO předloží Evropské komisi certifikované prohlášení o uskutečněných výdajích uvedených v Závěrečné zprávě o realizaci projektu;

⁵⁰ Příloha II, čl. D, odst. 2, písm. a) nařízení Rady (ES) č. 1164/94.

5. ŘO poskytne Evropské komisi prostřednictvím PCO prohlášení, že byla dodržena pravidla pro publicitu. Toto prohlášení může být součástí Závěrečné zprávy o realizaci projektu;
6. PCO předloží Evropské komisi prohlášení při ukončení pomoci, které vypracoval útvar pro winding - up.

Žádost o závěrečnou platbu zasílá Evropské komisi spolu s dalšími požadovanými dokumenty PCO.

11.1.5 VRACENÍ PROSTŘEDKŮ DO ROZPOČTU EU

Prostředky poskytnuté z CF se vracejí do rozpočtu EU v případě, že:

1. nebyly využity. Za nevyužité se považují prostředky, není-li v průběhu 12 měsíců ode dne připsání zálohové platby na zdrojový účet PCO zaslána Evropské komisi žádná žádost o platbu. Případně vzniklé úroky mohou být využity pro financování opatření financovaných prostřednictvím CF;
2. byly poskytnuty v rozporu s právními předpisy, uzavřenými smlouvami nebo dohodami, nebo nesprávně použité konečnými příjemci, tzv. nesrovnalosti.

Proplácení nevyužitých a nesprávně použitých prostředků poskytnutých z CF provádí PCO:

1. odečtením výše těchto prostředků od příštího výkazu certifikovaných výdajů, *nebo*
2. není-li celá výše prostředků, které mají být vráceny, pokryta bodem 1, proplacením prostředků Evropské komisi ve výši odpovídající tomuto rozdílu.

PCO vede evidenci o částkách vrácených do rozpočtu EU (podle bodu 1 nebo 2) a na základě platebních výměrů, resp. jiných relevantních dokumentů od ÚFO nebo oznámení od ŘO vede evidenci o částkách, které mají být vráceny, v tzv. knize pohledávek.

PCO vypracovává roční zprávu o částkách, které mají být ke konci kalendářního roku vráceny PCO. Tato zpráva je přílohou čtvrté čtvrtletní zprávy MF, která je zasílána Evropské komisi v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1831/94.

11.2 FINANČNÍ TOKY MEZI PCO A ZS

System finančních toků CF je založen na principu předfinancování žádostí KP z prostředků SR a následného zpětného proplacení prostředků CF na příjmové účty správců příslušných kapitol SR ze zdrojového účtu PCO.

Platby KP probíhají formou ex-post plateb (zpětné proplacení KP již uskutečněných výdajů) či formou ex-ante plateb (formou zálohy poskytnuté KP ze SR na realizaci projektu). Rozhodnutí o formě plateb KP v rámci CF je plně v kompetenci ŘO, resp. ZS ve spolupráci se správcem příslušné kapitoly SR.

Platby KP jsou převáděny ve měně, ve které je vystavena žádost KP.⁵¹

⁵¹ Žádosti KP jsou vystavovány dle měny kontraktu v CZK či EUR.

11.2.1 PROVÁDĚNÍ EX-POST PLATEB PROSTŘEDKŮ ZE SR KONEČNÝM PŘÍJEMCŮM

KP zasílá žádosti o proplacení výdajů projektu z prostředků SR na předfinancování výdajů, které mají být kryty z prostředků CF, na ZS ve lhůtách, které jsou stanoveny v rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutí o financování akce (např. měsíčně, čtvrtletně, po ukončení etapy projektu, po ukončení celého projektu).

Žádost o proplacení výdajů projektu musí být doložena požadovanými doklady (zejména zaplacenými fakturami, což je prokázáno výpisy z účtu). ZS provede do 55 kalendářních dnů od obdržení žádosti o proplacení výdajů projektu kontrolu její věcné správnosti, kontrolu oprávněnosti fakturace a na základě provedených kontrol vystaví prohlášení o schválení a příkaz k proplacení prostředků SR na předfinancování výdajů, které mají být kryty z prostředků CF, a informuje správce kapitoly SR, resp. finanční útvar realizující platby ze SR, o tom, že byly splněny podmínky pro uvolnění prostředků z výdajového účtu správce kapitoly SR ve prospěch příjemce dotace.

Správce kapitoly SR následně prostřednictvím finančního útvaru realizujícího platby ze SR plní finanční závazky vyplývající z rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutí o financování akce, tj. převádí prostředky ze SR určené na předfinancování výdajů, které mají být kryty z prostředků CF, na účet KP. Postupuje se v plném rozsahu podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Jakmile je převod na účet KP proveden a doložen výpisem z účtu, vystavuje ZS, na který ŘO delegoval činnosti související s vystavováním souhrnných žádostí ve stanovených termínech z IS MSSF-CENTRAL souhrnnou žádost o převod prostředků CF na příjmový účet správce kapitoly SR, kterou předkládá PCO.

PCO provede po obdržení souhrnné žádosti kontrolu formální správnosti, ověří soulad s údaji v IS VIOLA a po schválení ji zaúčtuje v IS VIOLA. V rámci procesu zaúčtování je jednotlivým žádostem KP přiřazen kurz EK pro přepočet korunové hodnoty žádostí předložených v CZK do EUR, platný v měsíci zaúčtování souhrnné žádosti. PCO následně do pěti pracovních dnů od obdržení souhrnné žádosti provádí platbu na příjmový účet kapitoly SR.

11.2.2 PROVÁDĚNÍ EX-ANTE PLATEB ZE SR

Na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutí o financování akce plní správce kapitoly SR prostřednictvím finančního útvaru resortu finanční závazky vyplývající z uvedeného rozhodnutí, tj. převádí KP prostředky ze SR určené na předfinancování výdajů, které mají být kryty z prostředků CF. Postupuje se v plném rozsahu podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Následně KP zasílá žádosti o proplacení výdajů projektu z CF příslušnému ZS v intervalech, které jsou stanoveny v rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutí o financování akce (např. měsíčně, čtvrtletně, po ukončení etapy projektu, po ukončení celého projektu). Žádost musí být doložena požadovanými doklady (zejména zaplacenými fakturami, což je prokázáno výpisy z účtu). ZS provede do 55 kalendářních dnů od obdržení žádosti o proplacení výdajů projektu kontrolu její věcné správnosti, kontrolu oprávněnosti fakturace a na základě provedených kontrol vystaví prohlášení o schválení a příkaz k proplacení prostředků.

ZS následně vystavuje ve stanovených termínech z IS MSSF-CENTRAL souhrnnou žádost o převod prostředků CF na příjmový účet správce kapitoly SR, kterou předkládá PCO.

PCO provede po obdržení souhrnné žádosti kontrolu formální správnosti, ověří soulad s údaji v IS VIOLA a po schválení ji zaúčtuje v IS VIOLA. V rámci procesu zaúčtování je jednotlivým žádostem KP přiřazen kurz EK pro přepočítání korunové hodnoty žádostí předložených v CZK do EUR, platný v měsíci zaúčtování souhrnné žádosti. PCO následně do pěti pracovních dnů od obdržení souhrnné žádosti provádí platbu na příjmový účet správce kapitoly SR.

11.2.3 PROVÁDĚNÍ EX-POST PLATEB KONEČNÝM PŘÍJEMCŮM (OSS, STÁTNÍ FONDY)

KP zasílá žádosti o proplacení výdajů projektu z CF příslušnému ZS ve lhůtách, které jsou stanoveny v rozhodnutí o poskytnutí dotace⁵²/rozhodnutí o financování akce (např. měsíčně, čtvrtletně, po ukončení etapy projektu, po ukončení celého projektu). Žádost o proplacení výdajů projektu musí být doložena požadovanými doklady (zejména zaplacenými fakturami, což je prokázáno výpisy z účtu).

ZS provede do 55 kalendářních dnů od obdržení žádosti o proplacení výdajů projektu kontrolu její věcné správnosti, kontrolu oprávněnosti fakturace a na základě provedených kontrol vystaví prohlášení o schválení a příkaz k proplacení.

Další postup je alternativní v závislosti na charakteru KP:

- a) v případě, že se jedná o projekt, kde KP je OSS, tj. již úhrada samotných faktur zhotoviteli probíhá z prostředků SR⁵³, ZS po obdržení a schválení žádosti o proplacení výdajů projektu vystavuje prohlášení o schválení a příkaz k proplacení. Následně vystavuje ve stanovených termínech z IS MSSF-CENTRAL souhrnnou žádost o platbu, kterou předá PCO.

PCO provede po obdržení souhrnné žádosti kontrolu formální správnosti, ověří soulad s údaji v IS VIOLA a po schválení ji zaúčtuje v IS VIOLA. V rámci procesu zaúčtování je jednotlivým žádostem KP přiřazen kurz EK pro přepočítání korunové hodnoty žádostí předložených v CZK do EUR, platný v měsíci zaúčtování souhrnné žádosti. PCO následně do pěti pracovních dnů od obdržení souhrnné žádosti provádí platbu na příjmový účet správce kapitoly SR.

- b) v případě, že se jedná o projekt, kde KP je státní fond, či jiná instituce než OSS se postupuje v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace/rozhodnutím o financování akce. Žádost o proplacení výdajů projektu je předložena ZS, který provede do 55 kalendářních dnů od obdržení žádosti kontrolu její věcné správnosti, kontrolu oprávněnosti fakturace a na základě provedených kontrol vystaví prohlášení o schválení a příkaz k proplacení prostředků SR na předfinancování výdajů, které mají být kryty z prostředků CF, a informuje správce kapitoly SR, resp. finanční útvar realizující platby ze SR, o tom, že byly splněny podmínky pro uvolnění prostředků

⁵² V případě, že KP je organizační složka státu (OSS), vydá poskytovatel dotace písemný právní akt o převodu prostředků dle svých vnitřních předpisů, v němž stanoví podmínky pro čerpání prostředků.

⁵³ V případě, že KP je OSS musí při přípravě SR narozpočtovat příjmy a výdaje v příslušné kapitole SR, a to bez ohledu na to, který správce kapitoly je ŘO. Pokud příjmy a výdaje takto nebyly narozpočtovány, ale jsou narozpočtovány pouze u ŘO, do jehož působnosti nepatří tito KP, je nutné provést rozpočtové opatření, při kterém budou zvýšeny příjmy a výdaje kapitoly SR, do jejíž působnosti patří KP, a současně budou o tuto částku sníženy příjmy a výdaje ŘO.

z výdajového účtu správce kapitoly SR ve prospěch příjemce dotace.

Jakmile je uvedený převod KP ze SR proveden a doložen výpisem z účtu, vystavuje ZS ve stanovených termínech v IS MSSF-CENTRAL souhrnnou žádost, kterou předá PCO.

PCO provede po obdržení souhrnné žádosti kontrolu formální správnosti, ověří soulad s údaji v IS VIOLA a po schválení ji zaúčtuje v IS VIOLA. V rámci procesu zaúčtování je jednotlivým žádostem KP přiřazen kurz EK pro přepočet korunové hodnoty žádostí předložených v CZK do EUR, platný v měsíci zaúčtování souhrnné žádosti. PCO následně do pěti pracovních dnů od obdržení souhrnné žádosti provádí platbu na příjmový účet správce kapitoly SR.

11.3 POUŽÍVÁNÍ MĚN

Prostředky z EK zaslané České republice jsou vedeny v eurech. Platby KP se provádějí v českých korunách nebo v eurech⁵⁴. Platby ze zdrojového účtu PCO na příjmový účet správce kapitoly SR, která předfinancovala prostředky CF, jsou uvolňovány ve měně, ve které se provádějí platby KP. Vzniklé kurzové rozdíly vyčísluje a administruje PCO dle pravidel stanovených předpisy ES.

Pro účely výkaznictví vůči EK se použije při každé platbě kurz EK platný pro měsíc, ve kterém byla souhrnná žádost zaúčtována na PCO.

11.4 PŘEDKLÁDÁNÍ ŽÁDOSTÍ O PLATBY EVROPSKÉ KOMISI

PCO vypracovává žádosti o průběžné platby nebo závěrečné platby zpravidla třikrát ročně na základě výkazu výdajů vypracovaného ŘO. V případě nedostatku prostředků na příslušném účtu PCO je možné výjimečně vypracovat, po dohodě s příslušným orgánem Evropské komise, výkaz výdajů častěji. ŘO předá výkaz výdajů PCO na standardizovaném formuláři v termínech stanovených po vzájemné dohodě mezi ŘO a PCO.

Součástí žádosti o průběžnou platbu a závěrečnou platbu je certifikát, kterým PCO osvědčuje výši uskutečněných výdajů Evropské komisi.

⁵⁴ Měna platby záleží na měně, ve které je smlouva mezi KP a dodavatelem.

ČÁST IV: INICIATIVY SPOLEČENSTVÍ

Iniciativami Společenství se dle nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 rozumí:

1. INTERREG III A: přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce;
2. URBAN: hospodářská a sociální regenerace měst;
3. LEADER: rozvoj venkova;
4. EQUAL: mezinárodní spolupráce v oblasti boje proti diskriminaci a nerovnosti v oblasti trhu práce.

Jednotlivá *Iniciativa Společenství* může být financována pouze prostřednictvím jednoho SF:

1. ERDF financuje Iniciativy INTERREG III A a URBAN;
2. EAGGF orientační sekce financuje Iniciativu LEADER;
3. ESF financuje Iniciativu EQUAL.

Finanční alokace z jednotlivých SF pro financování Iniciativ stanovuje Evropská komise pro každý členský stát EU rozhodnutím.

Systém řízení finančních toků a finanční kontroly je obdobný jako u OP/JPD. Výjimkou je *Iniciativa Společenství INTERREG III A*, kdy mohou být centrální řídicí orgány a platební orgány umístěny mimo ČR. V takovém případě jsou národní instituce pověřeny výkonem funkce národního orgánu (MMR) a sub-PO (MF).

V programovém období 2004-2006 ČR implementuje pouze *Iniciativy Společenství INTERREG III A* a *EQUAL*. Implementace projektů, jež jsou předmětem *Iniciativ Společenství LEADER + a URBAN*, je zajištěna prostřednictvím podopatření 2.1.4. v rámci OP RVMZ a opatření 2.3 v rámci SROP.

ČÁST V: FINANČNÍ KONTROLA

Systém finanční kontroly v České republice vymezuje zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Finanční kontrola je součástí systému finančního řízení, který zabezpečuje hospodaření s veřejnými prostředky. Mezi hlavní cíle finanční kontroly patří zejména prověřování, zda jsou dodržovány právní předpisy a opatření, zda je zajištěna ochrana veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům a zda nedochází k nehospodárnému, neúčelnému a neefektivnímu nakládání s veřejnými prostředky.

Systém finanční kontroly rozdělujeme na:

1. **veřejnosprávní kontrolu**, která zahrnuje finanční kontrolu skutečností rozhodných pro hospodaření s veřejnými prostředky zejména při vynakládání veřejných výdajů včetně veřejné finanční podpory u kontrolovaných osob, a to před jejich poskytnutím, v průběhu jejich použití a následně po jejich použití;
2. **systém finanční kontroly vykonávané podle mezinárodních smluv** zahrnuje finanční kontrolu zahraničních prostředků vykonávanou mezinárodními organizacemi;
3. **vnitřní kontrolní systém** v orgánech veřejné správy, který zahrnuje:
 - a) **řídící kontrolu (FM/C)**, zajišťovanou odpovědnými vedoucími zaměstnanci jako součást vnitřního řízení orgánu veřejné správy při přípravě operací před jejich schválením, při průběžném sledování uskutečňovaných operací, až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a následného prověření vybraných operací v rámci hodnocení dosažených výsledků a správnosti hospodaření;
 - b) **interní audit (IA)**, který je definován jako organizačně oddělené a funkčně nezávislé přezkoumávání a vyhodnocování přiměřenosti a účinnosti řídicí kontroly, včetně prověřování správnosti vybraných operací.

12. VEŘEJNOSPRAVNÍ KONTROLA

Orgán státní správy odpovědný za řízení, koordinaci a implementaci nástrojů pomoci EU je povinen vykonávat veřejnosprávní kontrolu u žadatelů o veřejnou finanční podporu nebo u příjemců této podpory v souladu s § 8 a § 8a zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole. V souladu s § 23 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole a na základě pokynů vydaných MF zasílají tyto orgány plány a zprávy své kontrolní činnosti.

12.1 PROHLÁŠENÍ PŘI UKONČENÍ POMOCI

Útvar pro winding-up je v rámci veřejnosprávní kontroly oprávněn provádět auditní činnost.

12.1.1 OBECNÁ USTANOVENÍ O PROHLÁŠENÍ PŘI UKONČENÍ POMOCI

Útvar pro winding-up průběžně zpracovává prohlášení při ukončení pomoci (winding-up, dále jen „prohlášení“) na základě obdržených:

1. protokolů z kontrol vzorku operací nebo projektů na místě od útvarů, které tuto kontrolu vykonávají;

2. údajů o ostatních provedených kontrolách subjekty implementace;
3. zpráv z provedených systémových auditů od útvarů interních auditů a vlastní auditorské/kontrolní činnosti.

V případě potřeby je útvary pro winding-up oprávněn provádět doplňkové kontroly vzorku operací a projektů podle čl. 16 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a podle čl. 14 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002.

Útvary pro winding-up zasílá na základě bilaterálních jednání Evropské komisi pravidelné zprávy o plánech kontrolní činnosti a zprávy z auditů. Dále koordinuje zpracovávání ročních přehledů dle čl. 13 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a ročního přehledu dle čl. 12 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002 zasílaných Evropské komisi.

Útvary pro winding-up průběžně připravuje a zpracovává prohlášení podle čl. 15-17 s využitím přílohy III nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a podle čl. 13-15 s využitím přílohy III nařízení Komise (ES) č. 1386/2002. Po skončení programového období a uzavření projektů před provedením závěrečné platby zasílá útvary pro winding-up toto prohlášení Evropské komisi prostřednictvím PCO do 6 měsíců po ukončení období pomoci stanoveném v rozhodnutí o poskytnutí příspěvku z fondů. Útvary pro winding-up je nezávislý na:

1. ŘO;
2. osobě nebo útvaru PCO zodpovědném za provádění certifikace výdajů podle čl. 9 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a čl. 8 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002;
3. ZS.

Vystavení prohlášení je nutnou podmínkou pro zaslání žádosti o závěrečnou platbu Evropské komisi.

Útvary pro winding-up organizuje svoji vlastní kontrolní činnost a provádí veškerá šetření nutná k tomu, aby získal přiměřenou záruku, že veřejné prostředky jsou vynakládány správně a v souladu s příslušnými ustanoveními.

Prohlášení se vystavuje:

1. po ukončení programového období v případě SF;
2. po ukončení jednotlivého projektu v případě CF.

Prohlášení je vydáno na základě vyhodnocení výsledků všech uskutečněných kontrol a auditů, průběžném přezkoumávání řídicích a kontrolních systémů, informací získaných od ŘO, ZS a PCO a případných doplňkových kontrolách vzorku operací a projektů.

Součástí prohlášení je zpráva obsahující všechny odpovídající údaje, ze kterých prohlášení vychází, včetně shrnutí nálezů všech kontrol provedených kontrolními orgány ČR a EU, které má útvary pro winding-up k dispozici, a všech dalších problémů, které se vyskytly v průběhu implementace.

12.1.2 ZÁSADY PRO VYSTAVOVÁNÍ PROHLÁŠENÍ PŘI UKONČENÍ POMOCI

ŘO, PCO, finanční útvary a ZS poskytují útvaru pro winding-up veškeré požadované informace a zabezpečují přístup k záznamům a ostatním dokumentům nezbytným pro vypracování prohlášení. Útvary v průběhu čerpání prostředků SF a CF rovněž sleduje, shromažďuje a analyzuje všechny dostupné protokoly z kontrol a zprávy z provedených auditů ve vazbě na čerpání prostředků EU a také zprávy z kontrol realizovaných z úrovně EU

a výsledky kontrol provedených NKÚ.

Pro účely vypracování prohlášení:

1. ŘO předkládá písemné manuály pracovních postupů ŘO a ZS a jejich změny útvaru pro winding-up;
2. ŘO poskytuje útvaru pro winding-up průběžně a pak souhrnně k 30. dubnu každého roku informace o požadovaném doplnění nebo aktualizaci popisu řídicích a kontrolních systémů, o nichž informoval Evropskou komisi podle čl. 5 nařízení Komise (ES) č. 438/2001, resp. č. 1386/2002;
3. útvary interního auditu předkládají zprávy z auditů týkající se prostředků EU;
4. útvary interního auditu a útvary pro kontrolu vzorku operací a projektů předkládají roční a střednědobé plány interního auditu a kontrol útvaru pro winding-up vždy do konce ledna daného roku. V případě změn plánů v průběhu roku bezodkladně předkládají také aktualizované plány;
5. útvary pro kontrolu vzorku operací a projektů předkládají útvaru pro winding-up protokoly z kontrol vzorku operací nebo projektů do 10 pracovních dnů od data ukončení kontroly;
6. útvary pro kontrolu vzorku operací a projektů předkládají útvaru pro winding-up do konce února každého roku vyplněné kontrolní seznamy své činnosti (bod 4.6 pokynu CHJ 13);
7. útvary pro kontrolu vzorku operací a projektů předkládají útvaru pro winding-up manuály pracovních postupů a jejich změny.

Za splnění povinnosti dle bodů 3 a 5 bude považováno i zaslání příslušných dokumentů pouze v elektronické formě.

Pro účely zpracování prohlášení organizuje útvar pro winding-up operativní schůzky se zástupci útvarů pro kontrolu vzorku operací a projektů. Účelem těchto schůzek je mj. koordinace uskutečňování kontrol vzorku operací a projektů v rámci jednotlivých programů a projektů.

12.1.3 ZASÍLÁNÍ PROHLÁŠENÍ

Způsob předávání vydaného prohlášení příslušným orgánům Evropské komise upřesňuje MF. Přitom zohledňuje požadavky orgánů EK.

V případě, že jsou zaznamenány vážné překážky při vypracování prohlášení nebo zjištěná četnost výskytu omylů je vysoká a nelze na základě těchto skutečností zaujmout stanovisko ke konečnému výkazu výdajů a k žádosti o proplacení závěrečné platby, ministr financí informuje před odesláním prohlášení příslušným orgánům Evropské komise o tomto stavu vládu České republiky. Informace obsahuje návrh dalšího postupu, případně návrh doporučených opatření.

Je-li zasíláno orgánu Evropské komise následné prohlášení, obsahuje opatření přijatá vládou k odstranění zjištěného stavu.

12.2 KONTROLA VZORKU OPERACÍ NEBO PROJEKTŮ

12.2.1 OBECNÁ USTANOVENÍ KONTROLY VZORKU OPERACÍ NEBO PROJEKTŮ

Provádění kontrol vzorku operací nebo projektů (dále jen „kontroly vzorku“) je povinností každého členského státu EU, která vyplývá z čl. 10 až 14 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 pro SF a z čl. 9 až 12 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002 pro CF. Kontrola vzorku operací nebo projektů je vždy veřejnosprávní kontrolou na místě a je vždy důsledně oddělená od ostatních kontrol vyžadovaných při správě finančních prostředků EU. Tato kontrola je založena na analýze rizik a je to kontrola nejen dokladová, ale i systémová, jejímž cílem je prokázání správnosti čerpání finančních prostředků.

Kontrola vzorků zahrnuje především:

1. pravidelné ověřování fungování a dodržování řídicího a kontrolního systému;
2. pravidelné ověřování vzorku výdajů uskutečněných na různých úrovních implementace.

Kontroly vzorku s využitím vhodné kombinace kontrolních metod a auditních postupů provádějí specializované útvary pro kontrolu vzorku (dále jen „útvary“) ustavené podle usnesení vlády č. 822 ze dne 28. srpna 2002 v rámci organizační struktury orgánů státní správy pověřených funkcí ŘO resp. ZS. Útvary jsou důsledně funkčně a organizačně odděleny od řídicích struktur a v žádném případě se nepodílejí na řízení programů a projektů a neodpovídají za administrativní proces spojený s realizací projektů.

Útvar má právo smluvně delegovat své pravomoci na specializované útvary pro kontrolu vzorku pro tyto účely zřízené v rámci ZS, za předpokladu, že ZS mají působnost k výkonu veřejnosprávní kontroly stanovenou zákonem. Celkovou odpovědnost za kontrolu vzorku nelze delegovat. V případě, že útvar deleguje své pravomoci, je povinen koordinovat výkon kontrol na základě jím schváleného plánu tak, aby byl v závěru programového období pokryt daný rozsah reprezentativního vzorku operací nebo projektů (dle kap. 12.2.3).

12.2.2 SESTAVENÍ PLÁNŮ KONTROLNÍ ČINNOSTI

Útvar sestavuje roční plány a výhled své kontrolní činnosti na základě výsledků analýzy rizik a zasílá v termínu dle pokynu MF útvaru pro winding-up. Při analýze rizik aplikuje obecně přijaté metodické pokyny pro tuto činnost s přihlédnutím ke specifickému charakteru kontroly vzorku a k rizikovým faktorům identifikovaným při předchozí kontrolní činnosti. Veškeré kroky a rozhodnutí učiněná v průběhu výběru vzorku jsou zdokumentovány a archivovány. V případě změn ročních plánů v průběhu roku předkládají bezodkladně útvaru pro winding-up také aktualizované plány.

Při analýze rizik a následném výběru vzorku kontrolovaných operací a na základě využití Rámce profesionální praxe interního auditu útvar zohledňuje:

1. potřebu prověřovat vhodnou kombinaci operací různého charakteru a rozsahu pro dosažení potřebné reprezentativnosti vzorku;
2. rovnoměrné rozložení kontrolní činnosti v průběhu daného programového období;
3. rizikové faktory a nesrovnalosti zjištěné v rámci předchozí běžné kontrolní činnosti na národní úrovni nebo kontrolami orgánů EU;

4. požadavek, aby nejvýznamnější ZS nebo KP či KU pomoci byli prověřeni alespoň jednou před ukončením každé pomoci;
5. rovnoměrné geografické rozložení prověřovaných operací.

MF stanoví svým samostatným pokynem podrobnější postupy pro jednotné provádění analýzy potenciálních rizik a výběru vzorku.

12.2.3 VÝBĚR KONTROLOVANÉHO VZORKU

Rozsah vzorku operací a projektů kontrolovaných v průběhu programového období pokrývá:

1. **minimálně 5%** z celkových způsobilých výdajů programu u SF (podle čl. 10, odst. 2 nařízení Komise (ES) č. 438/2001);
2. **minimálně 15%** z celkových způsobilých výdajů projektů u CF (podle čl. 9, odst. 2 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002).

Základním souborem pro analýzu rizik, výběr vzorku a sestavení ročního plánu kontrol vzorku je kompletní přehled projektů, evidovaných v MSSF-CENTRAL, u nichž se předpokládá reálné financování v daném roce.

12.2.4 VLASTNÍ KONTROLNÍ ČINNOST

Kontroly vzorku probíhají na místě, následně po provedení platby. Prověřují, zda jsou některé zjištěné problémy systémové povahy, a představují tak riziko pro další operace prováděné stejným KP nebo spravované stejným ŘO anebo stejným ZS. Zjišťují rovněž příčiny takových situací a případnou potřebu dalšího šetření. Kontroly vzorku slouží především k ověření (podle čl. 11 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 a čl. 10 nařízení Komise (ES) č. 1386/2002):

1. praktického uplatnění a účinnosti řídicích a kontrolních systémů;
2. souladu dostatečného množství účetních záznamů s dokumentací uchovávanou u ZS, KP nebo KU a u dalších subjektů nebo firem, které operace provádějí;
3. existence a prokazatelnosti audit trailu;
4. že vyhovují platným pravidlům ES u dostatečného množství výdajových položek a vztahují se ke schváleným závazným ukazatelům operace a ke skutečně provedené činnosti;
5. že operace je v souladu s věcným obsahem žádosti o spolufinancování Společenství;
6. že finanční příspěvky Společenství splňují limity stanovené čl. 29 nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 a jakýmkoliv dalšími použitelnými ustanoveními Společenství a proplácejí se KP či KU bez jakýchkoli srážek nebo neodůvodněných zpoždění;
7. že bylo skutečně poskytnuto příslušné národní spolufinancování;
8. že spolufinancované operace jsou realizovány v souladu s pravidly a politikami ES, jak to požaduje čl. 12 nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 pro SF a čl. 8 nařízení Rady (ES) č. 1164/94 pro CF.

Útvary spolupracují v případě vyžádání s kontrolními orgány Evropské komise, se zástupci Evropského účetního dvora, OLAFu nebo jimi určenými zmocněnci. V rámci spolupráce jsou povinny poskytovat informace o předmětu, účelu a výsledku svých kontrol. O průběhu této spolupráce informují ve smyslu § 24 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole útvary

pro winding-up, který vede centrální evidenci o poskytnutých informacích o výsledcích a průběhu kontrol vzorku.

12.2.5 VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ, ZPRAVODAJSKÉ POVINNOSTI A NÁVRHY OPATŘENÍ

Ministr resortu, který řídí příslušný program nebo jinou formu pomoci ES, je zodpovědný za fungování systému kontroly vzorku.

Na závěr kontroly vzorku zpracovává kontrolní orgán písemný protokol obsahující zjištění získaná v průběhu kontroly, který projedná s kontrolovanou osobou. Po ukončení kontroly předkládá do 10 pracovních dnů tento protokol z provedené kontroly příslušnému ŘO a útvaru pro winding-up.

12.3 KONTROLA FYZICKÉ REALIZACE PROJEKTU

ŘO podle § 8 a) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole vykonává kontrolu ve veřejné správě u kontrolovaných osob na všech úrovních realizace programů a projektů spolufinancovaných z finančních prostředků EU a veřejných prostředků podle tohoto zákona a v souladu s přímo použitelnými předpisy ES. ŘO má konečnou, souhrnnou odpovědnost za správnost věcného využití poskytnutých prostředků podle pravidel EU, tedy i odpovědnost za provádění finanční kontroly (podle § 8 a) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole) a dodržování pravidel vnitřního kontrolního systému na všech úrovních řízení. Předběžné, průběžné a následné kontroly zahrnují fyzické a finanční prověření jednotlivých projektů, a to buď přímo na místě realizace projektů, nebo u orgánů, které jsou povinny uchovávat veškeré originály svých technických postupů a výdajových dokladů. ŘO zodpovídá za řádné provádění kontrol fyzické realizace projektů (podle čl. 4 nařízení Komise (ES) č. 438/2001 pro SF a nařízení Komise (ES) č. 1386/2002 pro CF). Kontroly fyzické realizace provádí ZS (resp. KP, není-li zároveň KU). Cílem těchto kontrol je ověřit, že:

1. spolufinancované dodávky prací, zboží a služeb byly dodány v předepsaném množství a kvalitě;
2. požadované prostředky byly skutečně vynaloženy a jsou ve shodě s podmínkami rozhodnutí o poskytnutí dotace/rozhodnutí o financování akce;
3. ke všem výdajům jsou k dispozici průkazné účetní záznamy.

Řídicí a kontrolní systémy musí obsahovat postupy, které zajistí ověření, že kontrola fyzické realizace projektů je vykonávána řádným způsobem. Provádění kontrol fyzické realizace projektů se řídí pokyny vydanými ŘO.

Pokud kontrola fyzické realizace není vyčerpávající a provádí se pouze na vzorku operací, musí být tyto operace v záznamech uvedeny a musí být popsána metoda výběru vzorků.

13. KONTROLA PODLE MEZINÁRODNÍCH SMLUV A PODLE PŘEDPISŮ ES

Evropská komise je oprávněna podle čl. 38(2) nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 a podle čl. 12(2) nařízení Rady (ES) č. 1164/94, po předchozím minimálně jednodenním upozornění, provádět kontroly na místě, včetně namátkových kontrol operací financovaných ze SF/CF a řídicích kontrolních systémů. EK rovněž může požádat členský stát, aby provedl kontrolu

na místě k ověření správnosti jedné nebo více transakcí; těchto kontrol se mohou zúčastnit i zástupci Evropské komise. Zaměstnanci kontrolované instituce jsou povinni poskytnout při provádění těchto kontrol nezbytnou součinnost.

Kontroly Iniciativ Společenství INTERREG III A upravují zvláštní mezinárodní smlouvy.

Samostatné a nezávislé kontroly vykonává ve své působnosti Evropský účetní dvůr.

14. VNITŘNÍ KONTROLNÍ SYSTÉM

PCO, ŘO, ZS, finanční útvary a KP (pokud se nejedná zároveň o KU) musí v souladu s § 25 – 31 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, a nařízením Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu ES, zavést a udržovat dostatečné řídicí a kontrolní systémy zajišťující řádné finanční řízení. Vnitřní kontrolní systém jsou ze zákona povinni zavést i KP, kteří jsou zároveň KU, pouze za předpokladu, že jsou orgány veřejné správy ve smyslu § 2 a) zákona č. 320/2001 Sb. (např. OSS). Obdobná povinnost se za stejného předpokladu vztahuje na KU.

14.1 ŘÍDICÍ KONTROLA

Řídicí kontrola je zajišťována odpovědnými vedoucími zaměstnanci a tvoří součást vnitřního řízení všech subjektů zapojených do implementačního systému fondů EU při přípravě operací před jejich schválením, při průběžném sledování uskutečněných operací až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a následného prověření vybraných operací v rámci hodnocení dosažených výsledků a správnosti hospodaření.

ŘO zodpovídá za řádné uplatňování principů řídicí kontroly u ZS (resp. KP, pokud se nejedná zároveň o KU).

Předběžná, průběžná a následná kontrola uvnitř instituce je zajišťována prostřednictvím vedoucích zaměstnanců organizačních útvarů nebo k tomu pověřených zaměstnanců, kteří zajišťují přímé uskutečňování operací.

Zjistí-li osoby zajišťující průběžnou a následnou kontrolu při jejich výkonu nevhodné, neefektivní nebo neúčelné vynakládání prostředků EU v rozporu s právními předpisy, oznámí své zjištění písemně vedoucímu příslušné instituce, ŘO a útvaru pro winding-up. Vedoucí příslušné instituce je povinen přijmout opatření k nápravě zjištěných nedostatků a opatření k zajištění řádného výkonu této kontroly.

Z hlediska transparentnosti jednotlivých úkonů vnitřního kontrolního systému musí být v rámci řídicí kontroly zajištěny následující základní požadavky:

1. existence manuálů pracovních postupů na všech úrovních řízení, které zahrnují podrobné písemné pracovní postupy používané při provádění jednotlivých činností. Manuály jsou zpracovávány a aktualizovány formou tzv. řízené dokumentace;
2. jasná definice funkcí, důsledné oddělení funkce schvalovací, platební a účetní (nesmí nastat situace, kdy tatáž osoba vykonává činnost správce rozpočtu, příkazce operace a hlavního účetního);
3. důsledné dodržování systému dvojí nezávislé kontroly a dvojího podpisu při schvalování jednotlivých dokumentů a provádění plateb;
4. zastupitelnost zaměstnanců u všech funkcí;

5. bezpečné využívání informačních systémů;
6. důsledné předcházení možnému konfliktu zájmů.

14.2 INTERNÍ AUDIT

Interní audit musí být zaveden na každé úrovni implementace. MF prostřednictvím odboru Kontrola spolupracuje s útvary interního auditu na jednotlivých úrovních a metodicky řídí jejich činnost. Ke splnění tohoto účelu poskytne útvar pro winding-up odboru Kontrola MF nutnou součinnost.

V souladu s § 25 odst. 1 a 2 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, je povinností vedoucích orgánů veřejné správy zřídit útvary interního auditu.

Podle § 29 odst. 5 a 6 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, lze funkci útvaru interního auditu nahradit výkonem veřejnoprávní kontroly podle části druhé tohoto zákona u obcí či městských částí, které mají méně než 15 000 obyvatel.

V případě, že obec rozhodne, že nezřídí útvar interního auditu, je povinna zajistit funkce interního auditu přijetím jiných dostatečných opatření, např. činností kontrolního a finančního výboru, nebo externím auditem, nebo stanovit vnitřními předpisy jiná vhodná opatření.

Útvar interního auditu je funkčně nezávislý a organizačně oddělený od řídicích a výkonných struktur orgánu. Interní audit musí být přímo podřízen příslušnému vedoucímu orgánu veřejné správy a nesmí být pověřován úkoly, které jsou v rozporu s nezávislým výkonem funkce.

14.2.1 ČINNOSTI INTERNÍHO AUDITU

Interní audit hodnotí dle Rámce profesionální praxe interního auditu řízení rizik, vnitřní kontrolní systém, řízení a správu příslušného orgánu veřejné správy a přispívá k jeho zdokonalování.

Útvary interního auditu v pravidelných intervalech prověřují vnitřní kontrolní systém.

Činnost útvarů interního auditu kromě jiného zahrnuje prověřování:

1. existence manuálů na všech úrovních řízení, které zahrnují podrobné písemné pracovní postupy používané při provádění jednotlivých činností. Manuály jsou zpracovávány a aktualizovány formou tzv. řízené dokumentace;
2. důsledného dodržování systému dvojí nezávislé kontroly a dvojího podpisu při schvalování jednotlivých dokumentů a provádění plateb;
3. vedení správného, úplného, průkazného, srozumitelného a přehledného účetnictví vztahujícího se k projektům spolufinancovaným ze SF a CF v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví;
4. jasnosti definic funkcí, důsledné oddělení funkce schvalovací, platební a účetní (nesmí nastat situace, kdy tatáž osoba platbu schválí, provede a zaúčtuje);
5. zastupitelnosti zaměstnanců u všech funkcí;
6. bezpečného využívání informačních systémů;
7. důsledného předcházení možnému konfliktu zájmů.

Funkcí interního auditu není jen přezkum a vyhodnocování operací a vnitřního kontrolního systému, ale významnou součástí je též předkládání doporučení ke zdokonalování kvality

vnitřního kontrolního systému, k předcházení nebo zmírnění rizik, k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků a konzultační činnost.

14.2.2 PLÁN INTERNÍHO AUDITU

Plán auditorské činnosti v orgánu veřejné správy se sestavuje jako střednědobý, přibližně na 3 – 5 let, a roční. Návrhy plánů zpracovává vedoucí útvaru interního auditu, který přípravu plánů projednává s vedoucím orgánu veřejné správy. Vedoucí orgánu veřejné správy plány schvaluje a bere v úvahu doporučení vedoucího útvaru interního auditu.

Střednědobý plán odráží potřeby orgánu veřejné správy s ohledem na dosavadní výsledky a předpokládané záměry a cíle orgánu veřejné správy a pokrývá jeho hlavní činnosti. Jeho strukturu by mělo tvořit zejména:

1. zhodnocení východisek pro sestavení plánu;
2. stanovení auditorských oblastí;
3. stanovení oblastí prioritního významu na základě zhodnocení rizikových faktorů.

Roční plán auditu vychází ze střednědobého plánu, pokrývá veškeré aktivity útvaru interního auditu pro příslušný rok, uvádí rozsah působnosti, stanovuje priority a odráží potřeby vedení organizace. Měl by být koncipován na základě hodnocení rizikových faktorů. Při sestavení plánu je nutno brát zřetel na možnost zpracování změn. V plánu auditu musí být prostor pro operativní zařazení výkonu konkrétního auditu mimo schválený roční plán. Podnět k zařazení výkonu konkrétního auditu mimo schválený plán může dát kromě vedoucího útvaru interního auditu i vedoucí orgánu veřejné správy.

Roční plán obsahuje:

1. shrnutí východisek pro sestavení plánu;
2. kapacitní rozložení činnosti interního auditu na jednotlivé oblasti (plánované akce, monitoring);
3. rozpis plánovaných auditorských akcí (název akce, objekt auditu, termín provedení, typ auditu a jeho věcné zaměření, cíle auditu);
4. rozpis a specifikaci metodické činnosti;
5. rozpis a specifikaci odborné přípravy zaměstnanců interního auditu.

Útvary interního auditu zasílají plány auditu v termínu dle pokynů vydaných MF útvaru pro winding-up a v případě změn plánů v průběhu roku zasílají bezodkladně také aktualizované plány.

14.2.3 ZPRÁVY INTERNÍHO AUDITU

Povinnosti útvaru interního auditu:

1. Předávat zprávy z provedených auditů bez zbytečného odkladu vedoucímu orgánu veřejné správy a útvaru pro winding-up s doporučením ke zdokonalování kvality vnitřního kontrolního systému, k předcházení nebo zmírnění rizik a opatření vedoucí k nápravě zjištěných nedostatků.

Za včasné předávání těchto zpráv vedoucímu orgánu veřejné správy a útvaru pro winding-up odpovídá vedoucí útvaru interního auditu, který je povinen zajistit

projednání zjištění z provedených auditů s příslušným vedoucím zaměstnancem odpovědným za auditované oblasti.

Zjistí-li útvar interního auditu, že nebyla přijata příslušná opatření k nápravě, je povinen v reálně stanoveném termínu na tuto skutečnost písemně upozornit vedoucího orgánu veřejné správy, útvaru pro winding-up a PCO.

Obecné požadavky na obsah auditorských zpráv vymezuje Rámec profesionální praxe interního auditu. Zprávy mají být přesné, objektivní, jasné, stručné, konstruktivní, kompletní a včasné (standard pro výkon IA 2420). Zprávy mají obsahovat cíl, rozsah auditu, závěry, doporučení a návrhy opatření vedoucí k odstranění nedostatků. Tam, kde je to vhodné, mají obsahovat i auditorský názor (standard pro výkon IA 2410, prováděcí standard 2410.A1).

2. Předkládat roční zprávu o výsledcích interního auditu vedoucímu orgánu veřejné správy a odboru Kontrola MF v termínu dle jeho pokynů .

Roční zpráva obsahuje:

1. vyhodnocení kvality vnitřního kontrolního systému, zejména hodnotí, zda je systém přiměřený a dostatečně účinný, zda je schopen včas reagovat na změny ekonomických a právních podmínek;
2. analýzu závažných nedostatků, které nepříznivě ovlivnily činnost orgánu veřejné správy;
3. doporučení ke zkvalitnění řídicího procesu a vnitřního kontrolního systému. Na základě těchto doporučení je vedoucí orgánu veřejné správy povinen podle § 31 odst. 4 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, přijímat odpovídající opatření k nápravě.

Závěry z kontrolní a auditní činnosti v oblasti hospodaření s prostředky SF/CF jsou součástí roční zprávy o výsledcích finančních kontrol orgánu veřejné správy, zpracovávané podle ustanovení § 22 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK⁵⁵

AFCOS	Anti-Fraud Co-ordinating Service
AFIS	Anti-Fraud Information Office
CEDR	Centrální evidence dotací z rozpočtu
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČNB	Česká národní banka
EAGGF	Evropský zemědělský orientační a záruční fond (<i>European agricultural guidance and guarantee fund</i>)
EK	Evropská komise (European Commission)
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj (<i>European regional development fund</i>)
ES	Evropské Společenství
ESF	Evropský sociální fond (<i>European social fund</i>)
EU	Evropská unie (<i>European Union</i>)
FIFG	Finanční nástroj pro orientaci rybolovu (<i>Financial instrument for fisheries guidance</i>)
FM/C	Finanční řízení/kontrola (<i>Financial Management/Control</i>)
CF	Fond soudržnosti (<i>Cohesion fund</i>)
IA	Interní audit
ISPROFIN	Informační systém programového financování
IS-ZS	Informační systém Zprostředkujícího subjektu
JPD	Jednotný programový dokument (<i>Single Programming Document</i>)
KP	Konečný příjemce (<i>Final beneficiary</i>)
KU	Konečný uživatel (<i>Final recipient</i>)
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MSSF-CENTRAL	Monitorovací systém strukturálních fondů
MV	Monitorovací výbor (<i>Monitoring committee</i>)

⁵⁵ Překlady anglických termínů do češtiny jsou převzaty z Informačního systému pro aproximaci práva (ISAP) vedeného Úřadem vlády.

NF	Odbor Národní fond Ministerstva financí
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
OLAF	Evropský úřad pro potírání podvodných jednání (<i>European Antifraud Office</i>)
OP RVMZ	Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství
OSMS	Odbor správy monitorovacího systému
OP	Operační program (<i>Operational programme</i>)
OPPP	Operační program Průmysl a podnikání
OSS	Organizační složka státu
PCO	Platební a certifikační orgán (<i>Paying and Certifying authority</i>)
PIS	Program iniciativy Společenství (<i>Community Initiative Programme</i>)
PO	Platební orgán (<i>Paying authority</i>)
RPS	Rámec podpory Společenství (<i>Community support framework</i>)
ŘO	Řídící orgán (<i>Managing authority</i>)
SF	Strukturální fondy (<i>Structural funds</i>)
SFC	Structural Funds Common Database
SR	Státní rozpočet
SROP	Společný regionální operační program
ÚFO	Územní finanční orgán
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ÚSC	Územní samosprávný celek
ZS	Zprostředkující subjekt (<i>Intermediate body</i>)
ZS-CF	Implementační orgán (<i>Implementing Body</i>)